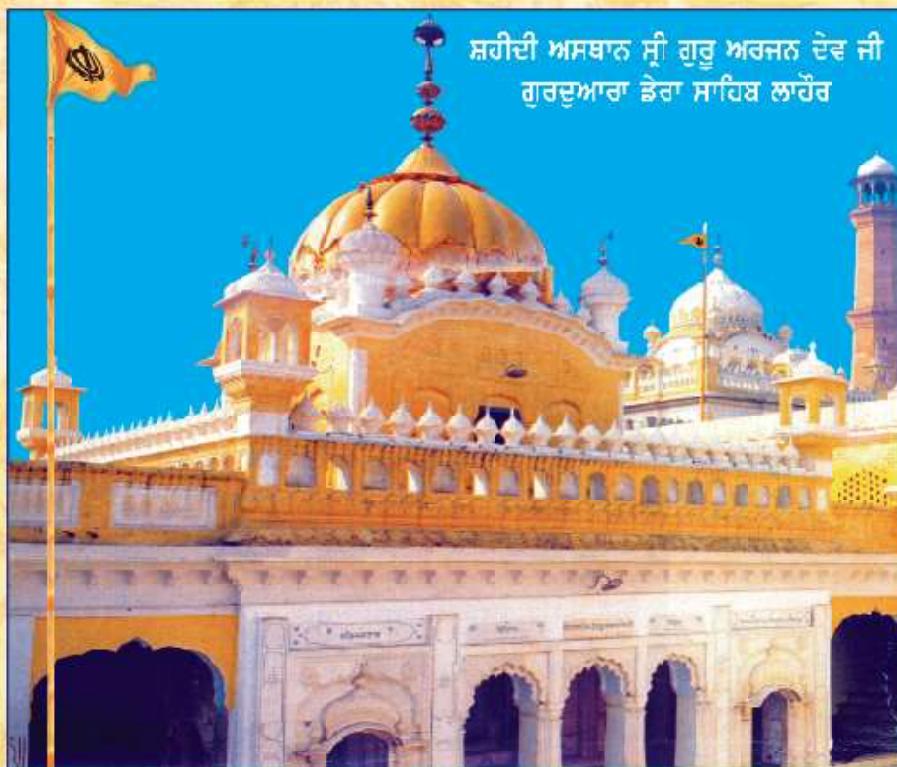

ਮਾਸਿਕ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

ਚਵਰ ਤਖਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਤੱਤੀ ਤਵੀ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ
ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜੁਲਮ ਨਾਲ ਜੁਝਣ ਦਾ ਉਹ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਇਆ
ਜੋ ਇੱਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸੀ।
ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਅੰਦਰ ਧਰਮ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਦਾ
ਅਜਿਹਾ ਜਜਬਾ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਨੇ
ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਜੁਲਮਾਂ ਤੋਂ ਡਰ ਕੇ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਿਆ।

ਸਿੱਖ ਮਸਾਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਹਾਰੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਪੁੱਜੇ
ਸ. ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਡਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਗੋਵਾਲ, ਬੀਬੀ ਰਤਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ, ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਡਸਾ,
ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁਹਾਪੁਰਾ, ਸ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦੁਮਾਜ਼ਰਾ ਤੇ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛੂਟੜ।

ਸਿੱਖ ਮਸਾਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿੱਲੀ ਵਿੱਥੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਹਾਰੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸ਼ੇਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਸ. ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸ਼ੇਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਗੋਵਾਲ, ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਬੀਬੀ ਰਤਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ,
ਐਮ.ਪੀ. ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਡਸਾ, ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁਹਾਪੁਰਾ, ਸ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦੁਮਾਜ਼ਰਾ ਤੇ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛੂਟੜ,
ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ.ਕੇ. ਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕਤਰ ਸ. ਮਨਜੀਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ।

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ

ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

ਹਾਤ
ਅੰਕ ੬
ਜੂਨ

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ ਪਪਿਲ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਈਪ
੨੦੧੮

ਸੰਪਾਦਕ

ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਬੇਦੀ'

ਸਹਾਇਤਾ

ਏਸ਼
ਸਾਲਾਨਾ ੨੦/-
ਲਾਈਫ਼ ੨੦੦/-

ਵਿਦੇਸ਼
ਸਾਲਾਨਾ ੫੦੦/-
(ਹਵਾਈ ਡਾਕ)

Website : www.sgpc.net
E-mail : gurdwagazette@gmail.com
info@sgpc.net

Phone: 0183-255 3956-60, Ext. 254

ਜੁਰੀ ਬੇਨਤੀ

ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ-ਰਖਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਬਿਰਧ ਸਤ੍ਤ੍ਵਾਂ ਦੀ ਸਾਡ-ਸੰਭਾਲ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ' ਭਵਨ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਨਜ਼ਦੀਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਸ਼ਹੀਦ') ਵਿਖੇ ਕਰਨ ਦਾ ਫੇਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਵਨ ਬਿਰਧ ਸਤ੍ਤ੍ਵ ਲੈ ਕੇ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਪਾਵਨ ਸਤ੍ਤ੍ਵ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੋ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਬਿਨੈਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਬਿਰਧ ਸਤ੍ਤ੍ਵ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨ।

ਗੁਰੂ-ਪੰਥ ਦਾ ਦਾਸ,
ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਕੇਂਦਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਕ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਨੰ: ਲ. ਸ. ਵ. (ਲਾਇਬ)-੯੮/੧੦੨੮੪ ਸਿਤੰਬਰ ੨੦੧੬-੯੭ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ।

ਗੇਲਾਂ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਲਈ **ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ** ਪਿੰਟਰ ਤੇ ਪਬਲਿਸਰ ਨੇ ਛਪਵਾ ਕੇ ਦਫਤਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਪੀ 2/-ਰੁਪਏ

ਲੇਖ ਸੂਚੀ

ਲੇਖ	ਪੰਨਾ
ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ,	
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਮਰਯਾਦਾ	੪
ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜੇ	੫
ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰ	੬
ਸੰਪਾਦਕੀ	੭
ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ	੧੦
—ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਗੋਵਾਲ	
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ	੧੨
—ਡਾ. ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ	
ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ	੧੬
—ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ	
ਕਾਰਵਾਈ ਬਜਟ ਇਜਲਾਸ	੨੮
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਖਬਰਨਾਮਾ	੧੫੨
English Section	
Historical Events	169
Sri Guru Gobind Singh Ji	
- S. Surjit Singh 'Gandhi'	170

॥ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਮਰਯਾਦਾ (ਮਰੀਨਾ ਹਾੜ)

* ਕਿਵਾੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	੨-੦੦ ਵਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ
* ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ	੨-੦੦ ਵਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ
* ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ	੩-੦੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
* ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	੪-੦੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
* ਪਹਿਲਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ	੪-੩੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
* ਪਹਿਲੀ ਅਰਦਾਸ	੫-੦੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
* ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ	੬-੦੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
* ਦੂਸਰੀ ਅਰਦਾਸ ਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ	੬-੧੫ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
* ਸਾਮ ਨੂੰ ਸੌ ਦਰੁ, ਰਹਰਾਸਿ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਸੂਰਜ ਛਿਪਣ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।	
* ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮੇਂ	੯੦-੩੦ ਵਜੇ ਰਾਤ
* ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	੯੦-੪੫ ਵਜੇ ਰਾਤ
* ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	੯੧-੦੦ ਵਜੇ ਰਾਤ
* ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਕਿਵਾੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਮਾਪਤੀ ਤਕ ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।	
* ਰਾਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਇਕ ਘੰਟਾ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਆਦਿ ਉਪਰੰਤ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਧਾਲੂ, ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।	
* ਇਸ਼ਨਾਨ ਸਮੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਬੜੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਰਸ-ਭਿੰਨੀ ਸੁਰ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ਼ਨਾਨ ਆਦਿ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਵਿਛਾਈਆਂ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸਜਾ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦੀ ਦੇਗ ਵਰਤਦੀ ਹੈ।	
* ਫਿਰ ਤਿੰਨ-ਪਹਿਰੇ ਦੀ ਚੌਂਕੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।	
* ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਛੱਤ ਅਤੇ ਗੁੰਬਦ ਵਿਚ ਹਰ ਵਕਤ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਚੱਲਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਰੀ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਕ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਭੋਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।	

ਪਾਠਕ/ਲੇਖਕ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ' ਲਈ ਰਚਨਾਵਾਂ, ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਹੇਠ ਲਿਖੇ
ਪਤੇ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਲਤਾ ਕਰਨ :

ਸਕੱਤਰ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-੧੪੩੦੦੯
ਫੋਨ : ੦੦੯੧-੧੮੩-੨੫੫੩੮੫੭, ਪਟ, ਪਟ

੧੬ ਜੂਨ ਤੋਂ ੧੫ ਜੁਲਾਈ ਵਿਚਲੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਵਾਤੇ

- ੧੭ ਜੂਨ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਕਾਰ-ਸੇਵਾ ਆਰੰਭ ਹੋਈ। (੧੭-੬-੧੬੨੩)
- ੧੮ ਜੂਨ (ਉ) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸੈਂਟਰਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਚੋਣ ਹੋਈ। (੧੮-੬-੧੬੨੬)
(ਅ) ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। (੧੮-੬-੧੬੯੮)
- ੧੯ ਜੂਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਫੇਰੂ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ। (੧੯-੬-੧੬੩੧)
- ੨੨ ਜੂਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। (੨੨-੬-੧੬੪੬)
- ੨੬ ਜੂਨ ਪੈਂਦੇ ਖਾਂ ਅਤੇ ਅਦੀਨਾ ਬੇਗ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। (੨੬-੬-੧੭੦੦)
- ੨੭ ਜੂਨ ਸੇਰੇ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ। (੨੭-੬-੧੬੩੯)
- ੩੦ ਜੂਨ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਨੇ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਤੇ ੨੦੪ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ। (੩੦-੬-੧੬੮੯)
- ੧ ਜੁਲਾਈ ਨੰਗਲ ਗੁਜਰਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤਾ ਜੀ ਤੇ ੧੦੦ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਹਿੰਮਤ ਚੰਦ ਹੰਡੂਰੀ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਰੋਪੜ ਦੇ ਪਠਾਣ ਮੁਖੀ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਲੜੀ। (੧-੭-੧੬੩੫)
- ੨ ਜੁਲਾਈ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। (੨-੭-੧੬੮੮)
- ੮ ਜੁਲਾਈ ਮੌਗੇ ਦੇ ਸ. ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਿੱਲ' ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੈਜਿਸਲੇਟਿਵ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। (੮-੭-੧੬੨੫)
- ੯ ਜੁਲਾਈ (ਉ) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਹੋ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਿਆ। (੯-੭-੧੬੨੫)
(ਅ) ਸੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੋਰਚਾ ਲਾਇਆ। (੯-੭-੧੬੨੫)
- ੧੦ ਜੁਲਾਈ 'ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ' ਦੇ ਨਾਅਰੇ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਪਾਬੰਦੀ ਵਾਪਸ ਲਈ। (੧੦-੭-੧੬੫੫)
- ੧੨ ਜੁਲਾਈ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਲਈ ਲੋਕ ਰਾਏ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। (੧੨-੭-੧੬੬੧)
- ੧੫ ਜੁਲਾਈ (ਉ) 'ਖਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ' ਦਾ ਇਕ ਵਫ਼ਦ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ, ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਸ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। (੧੫-੭-੧੬੩੪)
(ਅ) ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸਟੇਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇ ੧੦ ਫੀਸਦੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਇਸਰਾਈਲ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵਾਸਤੇ ਆਜਾਦ ਮੁਲਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। (੧੫-੭-੧੬੪੫)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰ:

ਆਸਾੜ੍ਹ ਤਪੰਦਾ ਤਿਸੁ ਲਗੈ...

ਆਸਾੜ੍ਹ ਤਪੰਦਾ ਤਿਸੁ ਲਗੈ ਹਰਿ ਨਾਹੁ ਨ ਜਿੰਨਾ ਪਾਸਿ॥
 ਜਗਜੀਵਨ ਪੁਰਖੁ ਤਿਆਗਿ ਕੈ ਮਾਣਸ ਸੰਦੀ ਆਸਿ॥
 ਦੁਯੈ ਭਾਇ ਵਿਗੁਚੀਐ ਗਲਿ ਪਈਸੁ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸਿ॥
 ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਮਥੈ ਜੋ ਲਿਖਿਆਸੁ॥
 ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ਪਛਤਾਣੀ ਉਠਿ ਚਲੀ ਗਈ ਨਿਰਾਸਿ॥
 ਜਿਨ ਕੌ ਸਾਧੂ ਭੇਟੀਐ ਸੋ ਦਰਗਹ ਹੋਇ ਖਲਾਸੁ॥
 ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਆਪਣੀ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਹੋਇ ਪਿਆਸਿ॥
 ਪ੍ਰਭ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਹੀ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ॥
 ਆਸਾੜ੍ਹ ਸੁਹੰਦਾ ਤਿਸੁ ਲਗੈ ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਹਰਿ ਚਰਣ ਨਿਵਾਸਿ॥੫॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੪)

ਹਾੜ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਉਸ ਜੀਵ ਨੂੰ ਤਪਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਉਹ ਬੰਦੇ ਹਾੜ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਾਂਗ ਤਪਦੇ-ਕਲਪਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ-ਪਤੀ ਨਹੀਂ ਵੱਸਦਾ, ਜਿਹੜੇ ਜਗਤ ਦੇ ਸਹਾਰਾ ਪਰਮਾਤਮਾ (ਦਾ ਆਸਰਾ) ਛੱਡ ਕੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

(ਪ੍ਰਭੂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਆਸਰੇ ਰਿਹਾਂ ਖੁਆਰ ਹੀ ਹੋਈਦਾ ਹੈ, (ਜੋ ਭੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਹਾਰਾ ਤੱਕਦਾ ਹੈ) ਉਸ ਦੇ ਗਲ ਵਿਚ ਜਮ ਦੀ ਫਾਹੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ (ਉਸ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਦਾ ਸਹਿਮ ਵਿਚ ਬੀਤਦਾ ਹੈ)। (ਕੁਦਰਤਿ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੀ ਐਸਾ ਹੈ ਕਿ) ਮਨੁੱਖ ਜੇਹਾ ਬੀਜ ਬੀਜਦਾ ਹੈ, (ਕੀਤੇ ਕਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ) ਜਿਹੜਾ ਲੇਖ ਉਸ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਫਲ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਜਗਜੀਵਨ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰਨ ਵਾਲੀ ਜੀਵ-ਇਸਤਰੀ ਦੀ) ਸਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਪਛਤਾਵਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਜਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਜਗਤ ਤੋਂ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਦਿਲ ਨਾਲ ਹੀ ਤੁਰ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਮਿਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਸੁਰਖਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ (ਆਦਰ-ਮਾਣ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ)।

ਹੋ ਪ੍ਰਭੂ! (ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ) ਨਾਨਕ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ ਕਰ, (ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ) ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਦੀ ਤਾਂਘ ਬਣੀ ਰਹੋ, (ਕਿਉਂਕਿ) ਹੋ ਪ੍ਰਭੂ! ਤੈਥੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਬਣਿਆ ਰਹੇ, ਉਸ ਨੂੰ (ਤਪਦਾ) ਹਾੜ (ਭੀ) ਸੁਹਾਵਣਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ (ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦੁੱਖ-ਕਲੇਸ਼ ਭੀ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ)॥੫॥

ਸੰਪਾਦਕੀ...

ਬੇਗਾਨਗੀ ਦਾ ਅਹਿੰਸਾਸ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ

ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਮਲੇ

ਅੱਜ ਸਿੱਖ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਵੱਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਮੇਹਨਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਜਿਥੇ ਵੀ ਵੱਸੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਚੰਗੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਵੱਸੋਂ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋਈਆਂ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਤਿਹਾਸ ਵੱਲ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਬੇ-ਗਿਣਤ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਅਨੇਕਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ, ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਲੰਬੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਕੱਟਣੀਆਂ ਪਈਆਂ, ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਈਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਤੱਕ ਨਿਲਾਮ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਲਈ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਉਣੀ ਪਈ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਵੇਲੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਛੱਡ ਕੇ ਆਏ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖ ਸਨ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਵੱਸੋਂ ਕੀਤੀ। ਪਿਛਲਾ ਸਭ ਕੁਝ ਭੁਲਾ ਆਪਣੀ ਮੇਹਨਤ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਉਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ। ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਹਕੂਮਤਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਤਲਬੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕਈ ਵਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਨਵੰਬਰ ੧੯੮੪ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਸਾਡਨ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵੀ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਤਾਜ਼ੀ ਘਟਨਾ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਸੂਬੇ ਮੇਘਾਲਿਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਦੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੇ ਖਾਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਹੋਏ ਮਾਮੂਲੀ ਝਗੜੇ ਨੇ ਖਤਰਨਾਕ ਮੌੜ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਬਸ ਕੰਡਕਟਰ ਅਤੇ ਡਰਾਇਵਰ ਦਾ ਕੁਝ ਪੰਜਾਬੀ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਦਾ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂ ਰੰਗਤ ਦੇ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਈਨ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਲੱਗਪਗ ਪਿਛਲੇ ੨੦੦ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲਜੋਲ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਈਨ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਬਹੁਤੇ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਇਲਾਕੇ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਬਾਹਰਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਈਨ ਦਾ ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਵੱਡੇ ਮਹਾਂਨਗਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਫੈਲ ਚੁੱਕੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਮਰੱਥ ਲੋਕ ਵੀ ਇਥੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਭੇਜ ਕਿ ਚੰਗੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਤਣਾਅ ਦਾ ਇਹ ਮੁਖ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਵਿਚ ਖਾਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਥੋਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਿ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਸ ਮਾਮੂਲੀ ਝਗੜੇ ਨੇ ਵੱਡਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਖਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਈਨ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਖਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੈਟਰੋਲ ਬੰਬ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਦਹਿਸਤ ਫੈਲ ਗਈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਸਮਝਦਿਆਂ ਤੁਰੰਤ ਇਕ ਵਫਦਾ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ। ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਾਮ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਭੇਜੇ ਇਸ ਵਫਦਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਲ੍ਹਾ, ਅੰਤਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਮਨਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ.ਕੇ. ਅਤੇ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਵੀ ਇਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਮੰਡਲ ਵੀ ਇਥੇ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਪੁੱਜਾ ਸੀ।

ਸਿੱਖ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਮਤ ਆਈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਵੀ ਜਾਗੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਿਕਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਵਫਦਾ ਨੇ ਮੇਘਾਲਿਆ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਸਬੰਧੀ ਗਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਹੱਲ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਫਦਾ ਨੇ ਮੇਘਾਲਿਆ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਜੇਮਸ ਸੰਗਮਾ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਜਾਨ-ਮਾਲ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੇਘਾਲਿਆ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੋਨਾਰਡ ਸੰਗਮਾ ਨਾਲ ਵੀ ਟੈਲੀਫੋਨ 'ਤੇ ਲੰਮੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਥੇ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਖਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵੱਸੋਂ ਵਾਲੇ

ਸਥਾਨਕ ਇਕ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਫਲੈਟਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਕੌਮ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਸ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਵੱਸਦੇ ਹਰ ਧਰਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਵਫ਼ਦ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਬੜਾ ਬਜ਼ਾਰ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਲਈ ੧੦ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਥੇ ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ੨੫ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁੰਕੰਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ੧੦ ਲੱਖ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਹੋਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਗੋਰਾ ਲਾਈਨ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰਮੌਨੀਅਮ ਤੇ ਤਬਲਿਆਂ ਦੇ ਸੈਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਤਿੰਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਲਈ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਹਮਲਾਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲੋਨੀ ਵਿਚ ਸਾੜੇ ਗਏ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਘਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਲੜਕੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਣਖ ਇੱਜਤ ਲਈ ਬੀਰਤਾ ਦਿਖਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ੨੧-੨੧ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮੇਹਨਤ ਲਗਨ ਅਤੇ ਇਸਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਉਥੋਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਸੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਵਾਰਬੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਮਾਲ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਨਾ ਹੋਵੇ।

-ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੁਸਾਣੀ ਸ਼ਹਾਦਤ

-ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਗੋਵਾਲ*

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅੰਦਰ 'ਸ਼ਹਾਦਤ' ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰ ਭਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਰੂਪਾਨਾਨ ਹੈ। ਸਿੱਖੀ ਅੰਦਰ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੱਚ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਜੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਗਵਾਹੀ ਕੋਈ ਆਮ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਮਾਜਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਨਾਲ ਵੀ ਲਬਰੇਜ ਹੈ। ਹੱਕ, ਸੱਚ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਉੱਚੇ ਆਦਰਸ਼ ਲਈ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰਤਾਜ਼ ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਹੀਦ ਗੁਰੂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਹਾਦਤ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਗਵਾਈ ਲੈ ਕੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੇ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦੀ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਲੜੀ ਸਿਰਜੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਅੰਦਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹਕੂਮਤ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ, ਸੁਲਹੀ ਖਾਨ ਅਤੇ ਚੰਦੂ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਆਰੰਭੀਆਂ ਤਾਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਗਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜੀਵਨ ਇਕ ਸੰਘਰਸ਼ਮਈ ਜੀਵਨ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਸਾਗਰ, ਨਿਮਰਤਾ ਦੇ ਪੁੱਜ, ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕਠਿਨਾਈਆਂ ਭਰੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਜੀਵਨ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਿਥੇ ਉੱਚ ਆਤਮਿਕ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕੀਤੀ, ਉਥੇ ਹੀ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ। ਚੌਥੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਵਲੋਂ ਵਸਾਏ ਨਗਰ 'ਗੁਰੂ ਕਾ ਚੱਕ' ਨੂੰ 'ਚੱਕ ਰਾਮਦਾਸ/ਰਾਮਦਾਸਾਧੁਰ' ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਹੀ ਦੇਣ ਹੈ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਕਰਵਾ ਕੇ ਇਸਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ। ਆਪ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਹਿਮ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਕੰਮ (ਆਦਿ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਦਾ ਵੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ, ਸਰੋਵਰ ਬਣਵਾਏ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਾਰ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਆਪ ਜੀ ਵਲੋਂ ਤੀਹ ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਰਚੀ ਗਈ ਬਾਣੀ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਕਾਰਜਾਂ ਸਮੇਤ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਆਪ ਨੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਜ ਵੀ ਕੀਤੇ।

ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਤੋਂ ਸਹਾਰੀ ਨਾ ਗਈ, ਜਿਸ

*ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਹਮਦਰਦ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਰੂਪ, ਨਿਮਰਤਾ ਦੇ ਪੁੰਜ, ਆਦਰਸ਼ਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਸਰੀਰਕ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਜਾਲਿਮਾਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ਖਤ ਗਰਮੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਆਪ ਨੂੰ ਉਬਲਦੀ ਦੇਗਾ ਵਿਚ ਬਿਠਾਇਆ ਗਿਆ, ਤੱਤੀ ਤਵੀ ਤੇ ਚੌਂਕੜਾ ਲਵਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਾਵਨ ਸੀਸ ਤੇ ਸੜਦੀ-ਬਲਦੀ ਰੇਤਾ ਪਾਈ ਗਈ। ਸਭ ਸਰੀਰਕ ਕਸ਼ਟਾਂ ਨੂੰ ਬੜੇ ਸਹਿਜ ਵਿਚ ਸਹਾਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਭਾਣਾ ਸਮਝ ਕੇ ਆਪ ਅਡੋਲ ਰਹੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ੩੦ ਮਈ ੧੯੦੬ ਈ: ਨੂੰ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਉੱਜ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਨ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਤੇ ਤੰਗ-ਦਿਲੀ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨ ਸਹਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੋਏ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਜਹਾਂਗੀਰ ਮੌਕੇ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਸੀ ਕਿ ਕਦੋਂ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਮਿਲੇ ਤੇ ਉਹ ਸਿੱਖ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਾ ਦੇਵੇ ਜਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਤੁਜ਼ਕੇ ਜਹਾਂਗੀਰੀ ਵਿਚ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਬਹਾਨੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਸਰੇ ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਵਿਚੋਂ ਮਿਲਿਆ। ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਯਾਸਾ-ਏ-ਸਿਆਸਤ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ ਮਾਰਨਾ।

ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸੇਧ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਉਤੇ ਇਸ ਦਾ ਦੂਰਗਾਮੀ ਅਸਰ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਉਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਘਰ ਕਰ ਗਈ ਕਿ ਧਰਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜੁਲਮ ਦੇ ਅੱਗੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਹੋਣਾ ਤੇ ਵੈਰੀ ਨਾਲ ਦੋ ਹੱਥ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਿਰਪਾਨਾਂ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਤਖ਼ਤ ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ 'ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ।

ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਧਰਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਕ ਮਹਾਨ ਤੇ ਜੁਗ ਪਲਟਾਊ ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਮੌਜੂਦ ਦੀ ਸੂਚਕ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜੁਲਮ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈਣ, ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਤੇ ਸਬਰ, ਸੰਤੋਖ ਤੇ ਦਿੜ੍ਹੜਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰ ਸਕਣ ਦਾ ਚੱਚ ਸਿਖਾ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਮਹੱਲ ਦੀਆਂ ਨੀਹਾਂ ਨੂੰ ਐਸਾ ਪੱਕਾ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਜੁਲਮ ਤੇ ਝੱਖੜ ਇਸਦਾ ਕੁਝ ਨਾ ਵਿਗਾੜ ਸਕੇ। ਇਸ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੇ ਸਿੱਖ ਮਰਜ਼ੀਵੜਿਆਂ ਨੂੰ ਮਰਨ ਦੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਜਾਚ ਸਿਖਾਈ ਕਿ ਉਹ 'ਬਹੁਰਿ ਨ ਮਰਨਾ ਹੋਇ' ਦੇ ਲਕਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਸਾਡੇ ਲਈ ਰਾਹ ਦਸੇਰਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਅਸੂਲਾਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਜਬਰ ਜੁਲਮ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਲਈ ਸਦਾ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਸੱਚ ਦੀ ਖਾਤਰ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਝੂਠ, ਅਨਿਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਪੁੱਟਣ ਲਈ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਣਾ। ਸੋ ਆਓ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਾਵਨ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਅਸਲ ਮਨੋਰਥ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਜੀਵਨ ਸੇਧਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੀਏ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ

-ਡਾ. ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ*

ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਾਠ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਰਾਹੀਂ ਸਿਖਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਪਾਠ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਰਵਾਈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ 'ਸ਼ਹਾਦਤ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਅਰਥ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਬਦੇਹ ਹੋ ਕੇ ਜਿਉਣ ਦਾ ਵਲ ਸਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਸ਼ਹਾਦਤ ਮਨੁੱਖੀ ਹਸਤੀ ਨੂੰ ਰੱਬੀ ਸੁਹਜ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਤਿੰਨ ਨੁਕਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ।

ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਸੰਗ: ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਤੁਲ ਕੋਈ ਲਕਾਸ਼ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਦੋ ਵਾਰ ਆਇਆ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ। ਸਿੱਖੀ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤਿ ਸਚਿਆਰ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸੱਚ ਦੀ ਖਾਤਰ ਸਿਰ-ਧੜ ਦੀ ਬਾਜੀ ਨਿਸੰਗ ਹੋ ਕੇ ਲਾ ਦੇਵੇ ਤੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਦੋਹੀਂ ਜਹਾਨੀ (ਹਲਤ-ਪਲਤ) ਪ੍ਰਤੱਖ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਸ਼ਹਾਦਤ ਸੱਚ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਾਧਾਰਨ ਗਵਾਹੀ। ਆਪਣੀ ਵਿਆਪਕਤਾ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ-ਚਿੰਤਨ ਵਿਚ 'ਸ਼ਹੀਦ' ਸ਼ਬਦ ਸਿੱਖ ਨਾਲ ਇੰਨਾ ਜੁੜ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਹੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਜਿਉਂਦਾ ਵੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਮਰਦਾ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਇਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ 'ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੀ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇ ਕਾਰਨ : ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ੧੬੦੯ ਈ: ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤਸੀਰੇ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸ਼ਹੀਦੀ ਕਿਉਂ ਹੋਈ? ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਜਦ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਨ ਗਿਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਦਾ ਵਿਰੋਧ, ਖੁਸ਼ੇ ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਨ ਦੇਣਾ, ਚੰਦੂ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼, ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੀ ਕੱਟੜਤਾ ਵਗੈਰਾ-ਵਗੈਰਾ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਕਾਰਨ ਉਪਰੋਕਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਅਸਲੀ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸੀ? ਇਸ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਹਿੰਦੇਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਜਸੀ-ਸਮਾਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਫਲਸਫੇ ਦੇ ਭੇੜ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਿੰਦੇਸਤਾਨ ਬਹੁ-ਜਾਤੀ, ਬਹੁ-ਕੌਮੀ, ਬਹੁ-ਧਰਮੀ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਦਾ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਹੁ-ਕੇਂਦਰਿਤ (Pluralistic Society) ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਏਕਾ-ਕੇਂਦਰਤ ਰਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਏਕਾ-ਕੇਂਦਰਤ ਸੋਚ ਅਧੀਨ ਹੀ ਸਾਮੀ ਤੇ ਆਰੀਆਈ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦਾ ਭੇੜ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਇਸ ਦਾ ਬੜੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹਨ:

*ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ, ਈ-੧, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਚਾਰਿ ਮਜ਼ਹਬਾਂ ਜਗਿ ਵਿਚਿ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣੇ।
 ਖੁਦੀ ਬਖੀਲਿ ਤਕਬਰੀ ਖਿੰਚੋਤਾਣੁ ਕਰੇਨਿ ਧਿਕਾਣੇ।
 ਗੰਗਾ ਬਨਾਰਸਿ ਹਿੰਦੂਆਂ ਮਕਾ ਕਾਬਾ ਮੁਸਲਮਾਣੇ।
 ਸੁਨਤਿ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਦੀ ਤਿਲਕ ਜੰਝੂ ਹਿੰਦੂ ਲੋਭਾਣੇ।
 ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਕਹਾਇਦੇ ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਦੁਇ ਰਾਹ ਭੁਲਾਣੇ।
 ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਭੁਲਾਇ ਕੈ ਮੋਹੇ ਲਾਲਚ ਦੁਨੀ ਸੈਤਾਣੇ।
 ਸਚੁ ਕਿਨਾਰੇ ਰਹਿ ਗਇਆ ਖਹਿ ਮਰਦੇ ਬਾਮ੍ਰਾਣੇ।
 ਸਿਰੇ ਨ ਮਿਟੇ ਆਵਣਿ ਜਾਣੇ ॥੨੯॥ (ਵਾਰ ੧:੨੯)

ਪਹਿਲਾਂ ਹਿੰਦੂ ਸਾਸਕ ਏਕਾ-ਕੇਂਦਰਤ ਸੋਚ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਰਹੇ, ਫਿਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸੋਚ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ। ਏਕਾਕੇਂਦਰਤ ਹੋਣਾ ਕੱਟੜਵਾਦੀ ਤੇ ਇਕ ਪਾਸੜ ਸੋਚ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਆਤਮਾ ਦਾ ਸਦੀਵੀ ਅਭਾਵ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਦਮਨਕਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਬਹੁ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਸਮਾਜ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਅਕਤਿਤੱਵ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ-ਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਤੇ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਸਭ ਨੂੰ ਰਾਜ-ਭਾਗ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦਾ ਮਾਣ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਏਕਾਕੇਂਦਰਤ ਦੀ ਥਾਂ ਬਹੁ-ਕੇਂਦਰਤ ਸੀ, ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜਾਤਾਂ, ਕੌਮਾਂ, ਮਜ਼ਹਬਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਕੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੀ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਸਭ ਨੂੰ ਇਕ ਜੋਤ 'ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ॥' ਦਾ ਪਸਾਰਾ ਮੰਨਦੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਇਹ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤਗਤ ਤੋਂ ਸੰਸਥਾਗਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਧੂਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਵੇਲੇ ਦਾ ਸੱਚ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨਾਂ ਉੱਪਰ ਗੈਰ-ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਅਖੌਤੀ ਦਲਿਤ ਸ਼੍ਰੋਣੀਆਂ (ਸੂਦਰ) ਇਸ਼ਨਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਅਰਚਾ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਵੇਦਾਂ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਕਾ ਢਾਲ ਕੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵੇਦ-ਮੰਤਰ ਸੁਣ ਕੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕਰ ਲੈਣ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਬਿਨਾ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਕੇ ਰੂਹ ਤੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਮੈਲਾਂ ਧੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚਾਰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਹਰ ਵਰਨ-ਜਾਤ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਜਾਤ ਦੇ ਭਗਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਕੇ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ 'ਧੂਰ ਕੀ ਬਾਣੀ' ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਤੇ ਇਸ ਦਾ 'ਉਪਦੇਸੁ ਚਹੁ ਵਰਨਾ ਕੁ ਸਾਝਾ' ਦਰਸਾਇਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਏਕਾ-ਕੇਂਦਰਤ ਸੋਚ ਨਿਕਾਰੀ ਗਈ। ਕੱਟੜਵਾਦੀ ਸੋਚ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਜਹਾਂਗੀਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਡੁੱਖਾਈ ਨਾਲ ਜੇਕਰ ਮੁਤਾਲਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਕਬਰ ਤਕ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਸਹਿਯੋਗੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਕਬਰ ਭਾਵੇਂ ਅਨੁਪੜ੍ਹ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤਵਰਸ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਦੇ ਦੂਜੇਪਨ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਏ ਬਗੈਰ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦਾ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਹ 'ਦੀਨ-ਏ-ਇਲਾਹੀ' ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ 'ਤੇ ਚੱਲਿਆ ਸੀ। ਅਕਬਰ ਪਿੱਛੋਂ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਗਲਾਂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ ਇਕਦਮ ਵਿਰੋਧ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਇਹ ਅੱਗੜੇਬੇ ਤਕ ਚੱਲਦਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਕਸ਼ਬੰਦੀ ਸੂਫ਼ੀ ਸੰਪਰਦਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੇਖ ਅਹਿਮਦ ਸਰਹੰਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਾ ਜਹਾਂਗੀਰ ਰਾਹੀਂ ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਜੋਰ ਨਾਲ ਸਰਾ ਦੀ ਬਾਲਾਦਸਤੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ, ਕੁਚੀਲਤਾ, ਅਨਿਆਂ ਤੇ ਨਾਬਰਾਬਰੀ

ਵਿਰੁੱਧ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਤੇ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੁੱਲ੍ਹਮ-ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ:

ਹੁਣਿ ਹੁਕਮੁ ਹੋਆ ਮਿਹਰਵਾਣ ਦਾ॥

ਪੈ ਕੋਇ ਨ ਕਿਸੈ ਰਵਾਣਦਾ॥

ਸਭ ਸੁਖਾਲੀ ਵੁਠੀਆ ਇਹੁ ਹੋਆ ਹਲੇਮੀ ਰਾਜੁ ਜੀਉ॥੧੩॥ (ਪੰਨਾ: 28)

ਨਕਸਬੰਦੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੂਫ਼ੀ ਫਿਰਕੇ (ਚਿਸਤੀ, ਸੁਹਰਾਵਰਦੀ, ਕਾਦਰੀ) ਆਪਣੇ 'ਵਾਹਦਤ-ਉਲ-ਵਜ਼ੂਦ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਖਾਲਕ ਨੂੰ ਖਲਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਹਾਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਨਕਸਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ 'ਵਾਹਦਤ-ਉਲ-ਸ਼ਹੁਦ' ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਸੀ। 'ਵਾਹਦਤ-ਉਲ-ਵਜ਼ੂਦ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਰੱਬ ਰਚਨਾ ਦੇ ਕਣ-ਕਣ ਵਿਚ ਵੱਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। 'ਵਾਹਦਤ-ਉਲ-ਸ਼ਹੁਦ' ਅਨੁਸਾਰ ਰਚਨਾ ਰੱਬ ਨੇ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੈ। ਹਰ ਵਿੱਚੋਂ 'ਹਰਿ' ਨੂੰ ਤੱਕਣਾ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਹਰ ਨਾਲੋਂ 'ਹਰਿ' ਨੂੰ ਵੱਖ ਸਮਝਣਾ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜਨਾ ਹੈ। ਨਕਸਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸੂਫ਼ੀ ਫਿਰਕਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਆਧਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 'ਵਾਹਦਤ-ਉਲ-ਸ਼ਹੁਦ' ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ੧੦੦ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਹ ਵਲੀ-ਉੱਲਾ ਨੇ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਂਦੀ। ਸਾਰੇ ਸੂਫ਼ੀ ਆਪਣਾ ਸੰਬੰਧ ਖਲੀਫ਼ਾ ਅਲੀ ਰਾਹੀਂ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਨਕਸਬੰਦੀ ਖਲੀਫ਼ਾ ਅਥੁ ਬਕਰ ਰਾਹੀਂ ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਜੁੜਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸਾਰੇ ਸੂਫ਼ੀ ਫਿਰਕੇ ਇਰਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਨਕਸਬੰਦੀ ਸਿਲਸਿਲੇ ਦੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਤੂਰਕਸਤਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਕੱਟੜਵਾਦੀ ਸੀ। ਸਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਸੇਖ ਫਰੀਦ ਬੁਖਾਰੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਦੇ ਸਾਰ 'ਮੁਰਤਜ਼ਾ ਖਾਨ' ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਸੋਖ ਅਹਿਮਦ ਸਰਹੰਦੀ ਮਜ਼ਾਈ ਦਾ ਸ਼ਰਧਾਵਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਨੇ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ ਖੁਸਰੇ ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਦਾ ਲੱਕ ਤੋੜਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ ਖੁਸਰੇ ਦੀ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਪ੍ਰਤੀ ਛੁੰਧੀ ਸ਼ਰਧਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬਹੁ-ਕੇਂਦਰਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਹਾਮੀ ਭਰਦਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਖੁਸਰੇ ਨੂੰ ਸਰਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਵੇਂ ਮੁਜਦਦੱਦ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਦਕਾ ਮੁਰਤਜ਼ਾ ਖਾਨ ਰਾਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਹਾਂਗੀਰ (ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ ਸਲੀਮ) ਤੋਂ ਰਾਜ-ਗੱਦੀ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਪ੍ਰਣ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਸਮਾਜ (ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ) ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਮਤ ਦਾ ਖੁਰਾ-ਖੋਜ ਮਿਟਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਜਹਾਂਗੀਰ 'ਤੁਜਕ-ਏ-ਜਹਾਂਗੀਰੀ' ਵਿਚ ਲਿਖਦਾ ਹੈ- "ਬੜੇ ਚਿਰ ਤੋਂ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਝੂਠ ਦੀ ਦੁਕਾਨ (ਸਿੱਖ ਮਤ) ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵਾਂ ਜਾਂ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮੀਆ ਟੋਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਲਵਾਂ।" ਇਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵੀ ਸੀ ਜੋ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਕੱਟੜ ਸੋਚ ਨੂੰ ਵਾਰੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਜਹਾਂਗੀਰ ਆਪਣੀ ਰਾਜਸੀ ਤਾਕਤ ਤੇ ਏਕਾ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੋਚ ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗਣਾ ਲੋਚਦਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਧਾਰਮਿਕ ਅਜਾਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸਨ ਤੇ ਹਿਰਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਰਾਹੀਂ, 'ਸਭਸੈ ਲਈ ਮਿਲਾਏ ਜੀਉ' ਰਾਹੀਂ ਦੂਜੇ ਦੇ ਦੂਜੇਪਨ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਕੇਂਦਰਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ: (੧) ਇਹ ਸ਼ਹਾਦਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਅਰਥ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੋਈ 'ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਮੀਠਾ ਲਾਗੈ' ਦੇ ਰਹੱਸ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਬਦ ਸਰੂਪ ਹੋ ਕੇ ਦੇਸ਼-ਕਾਲ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਦਾ ਜੀਵਨ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਧਰਾਤਲ ਅਲਹਿਦਗੀ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਜ਼ਮੀਨੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸੀ ਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਰਾਜ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਨਾਸ ਹੋ ਕੇ ਸਦ ਜੀਵਤ ਰੂਹਾਨੀ ਜਿਸਮ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੌਤਕ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸੂਫ਼ੀਆਂ ਦੇ ਕਾਦਰੀ ਸਿਲਸਲੇ ਦੇ ਸੰਤ ਸਾਂਈਂ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਇੱਥੇ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ- ਜਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਂਈਂ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਜੀ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੋਏ ਤੇ ਉਹ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸ ਆਏ ਤੇ ਹੰਡੂ ਵਹਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ- 'ਮਹਾਰਾਜਾ ਜੇ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਆਪ ਨੂੰ ਛਡਵਾਉਣ ਤੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਸ਼ਟ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਵਾਉਣ ਲਈ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੂੰ ਕਹਾਂ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਬੜਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੀ ਰਾਣੀ ਨੁਰਜਹਾਂ ਸਾਂਈਂ ਜੀ ਦੀ ਅਨਿਨ ਸੇਵਕਾ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਰਸੂਖ ਸਦਕੇ ਸਾਂਈਂ ਜੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਖਤਮ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਸਨ, ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਫੁਰਮਾਇਆ- "ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਸ਼ਟ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸੱਚੇ ਨਾਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਝੱਲ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਸ਼ਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਡੋਲ ਨਾ ਜਾਣ ਜਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਨਾ ਆਖਣ। ਸੱਚੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਆਪ ਪਾਸ ਆਪਣਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਲਈ ਉੱਚੇ ਆਦਰਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਡੋਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।" ਦੂਜੀ ਗੱਲ, "ਸਰੀਰ ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਖ-ਸੁਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਪਰ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ। ਸਰੀਰ ਨਾਸ਼ਵੰਤ ਹੈ, ਆਤਮਾ ਅਮਰ ਹੈ। ਰੂਹਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਰਤ ਕੇ ਮੈਂ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ (ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਭ ਨਾਸ਼ਵੰਤ ਰਚਨਾ ਹੈ) ਉਲਟਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ।" ਸਾਂਈਂ ਜੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਇਹ ਬਚਨ ਸੁਣ ਕੇ ਸ਼ਾਂਤ ਚਿਤ ਉੱਥੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ। ਉਹ ਤੁਰੇ ਆਉਂਦੇ ਇਹੀ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, "ਇਹ ਤਾਂ ਭਾਣੇ ਨੂੰ ਮਿੱਠਾ ਕਰ ਕੇ ਮੰਨਣ ਦਾ ਖੇਲ ਹੈ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਰਾਹੀਂ ਸਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਖੇਡ ਨੂੰ ਵਾਪਰਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਮਨਮੁਖਤਾ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਮਹਿਮਾ ਨਹੀਂ।" ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਸਾਂਈਂ ਜੀ ਨੇ ਮੁਗਲ ਦਰਬਾਰ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਤੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ।

(੨) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਹਿੰਸਾ ਦੀ ਮਿੱਥ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਬਰ ਤੇ ਸੁਕਰ ਦੀਆਂ ਨੂੰਰੀ ਪਰਤਾਂ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਰੂਹ ਵਿਚ ਜਾਗ ਕੇ ਬਦੇਹ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਰਹੱਸ ਸਮਝ ਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੀਵਨ ਨਾ ਜਨਮ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਰੀਰ ਇਕ ਵਾਹਨ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਇੱਥੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(੩) ਇਸ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਲਮ ਦੇ ਜ਼ਬਰ ਨਾਲੋਂ ਸਿੱਖ ਦਾ ਸਬਰ ਬੁਲੰਦ ਹੋ ਕੇ ਉਭਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਬਰ ਦਾ ਸੇਕ ਸਬਰ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਜ਼ਾਬਰ ਨੂੰ ਦੋਹੀਂ ਜਹਾਨੀ ਨਮੋਸ਼ੀ ਝੱਲਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਕਰਤੂਤ ਮਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਮਰ ਕੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

(੪) ਇਸ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਨੇ ਪੀਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੀਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣਾ ਲਿਆ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੀਰੀ ਤੇ ਪੀਰੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਿਰਪਾਨਾਂ ਪਹਿਨ ਲਈਆਂ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮੌਤ ਸੀ ਜਦ ਸਿੱਖ ਸੰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਿਪਾਹੀ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ।

(੫) ਇਸ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਪਤਿ ਸੇਤੀ ਜ਼ਿਉਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਮਰਨਾ ਵੀ ਸਿੱਖ ਲਿਆ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਨੂੰ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ ਹੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਅਰਥ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ■

ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ

-ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਬੇਦੀ'*

ਕੁਰਬਾਨੀ ਉਹ ਮਹਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਦੇਸ਼ ਮਹਾਨ ਹੋਵੇ। ਸੰਘਰਸ਼ ਉਹ ਮਹਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਹੋਵੇ। ਨਿਆਂਸ਼ੀਲ ਹੋਣਾ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਦਾ ਮੂਲ ਆਸਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜਿਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਉਹ ਜ਼ਬਰ, ਜੁਲਮ, ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਜਾਂ ਪੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਹੁੰਦੀ ਦੇਖਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਉਹ ਆਪਣਾ ਪਰਮ ਕਰਤੱਵ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਵੀ ਦੇਣੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ।

੧੯੦੮ ਈ: ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜਦ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੰਜਾਬ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ ਪੰਜ ਤੀਰ, ਖੰਡਾ ਤੇ ਨਗਾਰਾ ਸੀ:

ਬੰਦੇ ਗੁਰ ਖੰਡਾ ਦਯੋ, ਲਯੋ ਓਨੈ ਗਲ ਪਾਇ।

ਖਾਲਸੇ ਦੇਖ ਸੁ ਵਿਟਰਯੋ ਤਿਨ ਖੰਡੋਂ ਲਯੋ ਛਿਨਾਇ। (ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼)

ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਭਾਈ ਬਿਨੋਦ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਬਾਜ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਰਣ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਤੌਰੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ੨੦ ਸਿੰਘ ਹੋਰ ਨਾਲ ਭੇਜੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ੨੫ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਹਨੂਰੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਚ ਕੀਤਾ। ਦਿੱਲੀ ਪਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਭੇਜੇ ਗਏ। ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਹੁਕਮ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਿਆਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਸੁਆਗਤ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆ ਗਈਆਂ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦੇ ਜਖਮ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਅਜੇ ਤਾਜੇ ਸਨ। ਉਹ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਝੰਡੇ ਥੱਲੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਣ-ਭੂਮੀ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਨਾਹਰਾ 'ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ ਖਾਲਸਾ' ਨਿਸਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਲੇਖਕ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਸਿਮ ਲਾਹੌਰੀ ਦੇ ਲਿਖਤ 'ਇਬਰਤਨਾਮਾ' (ਰਚਿਤ ੧੯੨੨ ਈ:) ਅਨੁਸਾਰ, "ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਮੁਗਲਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਘੋਲ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੋਤੀ-ਜੋਤਿ ਸਮਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਸੀ।" ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਰਗਰਮ ਧਮਾਕਾ ਛੱਡਿਆ। ਇਸ ਧਮਾਕੇ ਨੂੰ 'ਅਜਥ ਬਲਾ' ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਲੇਖਕ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤੁਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਹਲਚਲ ਮਚਾਈ ਕਿ ਮੁਗਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਪੰਜਾਬ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ੨੫ ਸਿੰਘਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਫੌਜ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ਸਤਰ, ਨਾ ਕੋਈ ਖਜ਼ਾਨਾ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਘੋੜੇ-ਹਾਥੀ। ਮੁਸਲਮਾਨ ਲਿਖਾਰੀ ਖਾਫ਼ੀ ਖਾਨ ਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਸਿਮ ਅਨੁਸਾਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ੪੦੦੦ ਘੋੜੇ-ਸਵਾਰ ਤੇ ੨੮੦੦ ਸਿਪਾਹੀ ਪੈਦਲ ਉਸ ਨਾਲ ਆ ਰਲੇ। ਮਸ਼ਹੂਰ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਨਾਰੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਦਲ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ੮੮੦੦ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਵਧਦੀ ਹੋਈ ਅੰਤ ੪੦,੦੦੦ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਇਕ

*ਵਧੀਕ ਸਕਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਉੱਤਮ ਦਰਜੇ ਦਾ ਸਿੱਖ ਯੋਧਾ ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਸਿੱਖ ਹੁਕਮਰਾਨ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੱਖ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜੋ ਇਨਕਲਾਬ ਲਿਆਂਦਾ, ਉਹ ਇਕ ਹੈਰਾਨੀਕੁਣੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਕੀਕਤ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੱਖ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਜਦ ੧੭੦੮ ਈ: ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਉਸ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਸੱਤ ਸੌ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਗਜ਼ਨੀ ਦੇ ਤੁਰਕਾਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਦ ਗਜ਼ਨਵੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਖੋਗੀ ਸੀ।

ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੱਖ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਫੌਜ ਦੀ ਬਣਤਰ ਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰੇਤੁਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਮੰਤਵ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ, ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸਮਕਾਲੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਗਵਾਹੀਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਸਿੱਖ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀ ਮੁਗਲਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਈਰਾਨ, ਈਰਾਕ, ਕਾਬਲ, ਕੰਧਾਰ ਤੇ ਮੁਲਤਾਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨਾਲ ਆ ਰਲੇ। ਉਦਾਸੀ ਸੰਤਾਂ ਤੇ ਮਸੰਦਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਦਕਾ ਇਹ ਲੋਕ ਕਾਫ਼ੀ ਚਿਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਇਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੱਖ ਦੀ ਫੌਜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਅਖੋਤੀ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਤੇ ਦਲਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਮਿਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਰਬਲ ਤੇ ਨਿਤਾਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਸਾਹਸ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਲਾਉਣ ਨਾਲ ਅੰਦੇਲਨ ਦੁਰਬਲ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਖਰਚਾ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਧਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਿਆ। ਸਭ ਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹੂ ਕੇ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਆਰਥਿਕ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਜਿੱਤਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਨਵੰਬਰ ੧੧, ੧੭੦੮ ਈ: ਨੂੰ ਸਮਾਣਾ 'ਤੇ ਫਤਹਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਨੀਪਤ, ਕੈਂਘਲ, ਸਮਾਣਾ, ਘੁੜਾਮ, ਠਸਕਾ, ਸ਼ਾਹਬਾਦ, ਕਪੂਰੀ ਤੇ ਸਫੌਰਾ 'ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੱਖ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਸੁਣ ਕੇ ਮਾਝੇ ਤੇ ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਬਗਾਵਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੋਸਲੇ ਬਹੁਤ ਬੁਲੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਉਹ ਰੋਪੜ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੱਖ ਬਹਾਦਰ ਨਾਲ ਆ ਮਿਲੇ। ਹੁਣ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਸਰਹਿੰਦ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹੱਲਾ ਬੋਲਣ ਲਈ ਕਚੀਚੀਆਂ ਲੈਣ ਲੱਗੇ। ਆਖਰ ਉਹ ਘੜੀ ਆ ਗਈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸੂਬੇਦਾਰ ਵਜੀਰ ਖਾਂ ਨੂੰ ਸਥਕ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਚੱਪੜ-ਚਿੱਡੀ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਆ ਮੱਲਿਆ (ਚੱਪੜ-ਚਿੱਡੀ, ਸਰਹਿੰਦ ਤੋਂ ੧੨ ਕੋਹ ਦੀ ਵਿੱਥ 'ਤੇ ਖਰੜ-ਲਾਂਡਰਾ ਸੜਕ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ)। ਸੂਬੇਦਾਰ ਵਜੀਰ ਖਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਤੁਫਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੀਆਂ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸਰਹਿੰਦ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ੧੨ ਮਈ, ੧੭੧੦ ਈ: ਨੂੰ ਚੱਪੜ-ਚਿੱਡੀ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਖੂਨ-ਡੋਲ੍ਹਵਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਵਜੀਰ ਖਾਂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੱਖ ਬਹਾਦਰ ਨੇ 'ਮਾਰ ਵਜੀਦੇ ਖਾਂ ਨੂੰ, ਧਰਤੋਂ ਭਾਰੀ ਪੰਡ ਉਤਾਰੀ' (ਹਰਸਾ ਸਿੱਖ ਚਾਤਰ)। ਵਜੀਰ ਖਾਂ ਦੇ ਮਰਨ ਨਾਲ ਬਾਕੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਫੌਜਾਂ ਮੈਦਾਨ ਛੱਡ ਕੇ ਦੌੜ ਗਈਆਂ। ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਫੌਜਾਂ ੧੪ ਮਈ, ੧੭੧੦ ਈ: ਨੂੰ ਸਰਹਿੰਦ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈਆਂ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੱਖ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਸਿਤਮਾਂ ਦੀ ਨਗਰੀ ਸਰਹਿੰਦ ਨੂੰ ਇੱਟਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਵੱਸਦਾ-ਰਸਦਾ ਸਰਹਿੰਦ ਸਹਿਰ ਖੰਡਰ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਸ਼ਾਹੀ ਅਮੀਰਾਂ ਨੂੰ ਲੁਟਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣ-ਚੁਣ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਵਜੀਰ ਖਾਂ ਦੇ ਮਹੱਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਧਨ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ

ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਹੱਥ ਲੱਗਾ। ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੇ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਅਬਦਾਲੀ ਦੇ ਇਸ ਕਥਨ ਨੂੰ ਕਿ 'ਸਿੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਬੋ ਆਉਂਦੀ ਹੈ' ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ।

ਸਰਹਿੰਦ 'ਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਮਲੇਰਕੋਟਲੇ ਵੱਲ ਵਧਿਆ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਾਹਿਬਜਾਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਥੋਂ ਦੇ ਨਵਾਬ ਵੱਲੋਂ ਹਾਅ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਮਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੁਖਲਿਸਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾਇਆ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਦਾ ਅਧਾਰ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਇਆ। ਮੁਖਲਿਸਗੜ੍ਹ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਾਹ ਜਹਾਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਖਲਿਸ ਖਾਨ ਨੇ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਹ ਬੜੀ ਟੁੱਟੀ-ਭੱਜੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸੀ, ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਸਰਹਿੰਦ ਦਾ ਜ਼ਖ਼ਾਨਾ, ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਮਾਲ-ਅਸਬਾਬ ਤੇ ਜੰਗੀ ਸਮਾਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ ਆਏ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਉਗਰਾਹਿਆ ਹੋਇਆ ਮਾਮਲਾ ਸਭ ਇਥੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਅਸਲੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣ ਰਹੇ ਰਾਜ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਫੌਜੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕਾਫੀ ਬੁੱਧੀਮਾਨੀ ਵਾਲੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੱਖੋਂ ਇਹ ਮੁੱਖ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਹਟ ਕੇ ਨੀਮ ਪਹਾੜੀ ਇਲਕੇ ਨਾਲ ਲੱਗਣ ਕਰਕੇ ਕਾਫੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਹੁਣ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਬੇਤਾਜ਼ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਸਰਧਾਲੂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਭੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਜ-ਕਾਜ ਲਈ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵੀ ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਹਿਲ ਭੀ।

ਉਸ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਦੀਵੀ ਪੱਕੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਲਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਭੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਫਾਰਸੀ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਉੱਕਰੇ ਹੋਏ ਸਨ:-

'ਸਿੱਕਾ ਜਦ ਬਰ ਹਰ ਦੋ ਆਲਮ

ਤੇਗਿ ਨਾਨਕ ਵਾਹਿਬ ਅਸਤ'

'ਫਤਹਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹਿ-ਸ਼ਾਹਾਨ

ਫਜ਼ਲਿ ਸੱਚਾ ਸਾਹਿਬ ਅਸਤ'।

ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ:-

ਸਿੱਕਾ ਮਾਰਿਆ ਦੋ ਜਹਾਨ ਉੱਤੇ,

ਬਖਸ਼ਾਂ ਬਖਸ਼ੀਆਂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਤੇਗ ਨੇ ਜੀ।

ਫਤਹਿ ਸ਼ਾਹਿ ਸ਼ਾਹਾਨ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ,

ਮਿਹਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸੱਚੇ ਰੱਬ ਏਕ ਨੇ ਜੀ।

ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਸਿੱਕਿਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੀ ਉਸਤਿਤ ਦੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਨ:-

ਜਰਬ ਬ-ਅਮਾਨੁ-ਦਹਿਰ, ਮੁਸਵਰਤ ਸ਼ਹਿਰ, ਜੀਨਤੁ-ਤਖਤੁ, ਮੁਬਾਰਕ ਬਖਤ।

ਅਰਥਾਤ: ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਸਥਾਨ, ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਮੂਰਤਿ, ਧੰਭਾਗੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਤੋਂ।

ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਸਨਦਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਆਂ ਆਦਿ ਲਈ ਮੋਹਰ ਬਣਵਾਈ, ਜਿਥੇ-ਕਿਥੇ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ, ਮੋਹਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਸਨ:-

ਦੇਗੋ ਤੇਗੋ ਫਤਹਿ ਓ ਨੁਸਰਤਿ ਬੇ-ਦਿਰੰਗ,

ਯਾਫਤ ਅਜ ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ॥

ਅਰਥਾਤ: ਦੇਗ ਤੇਗ ਜਿਤ ਸੇਵ ਨਿਰਾਲਮ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪਾਈ।

(ਦੇਖੋ ਪੁਸਤਕ 'ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ' ਰਚਨਾ ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ, ਪੰਨਾ ਪੰਨਾ-੯੦)

(ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ ੨੨ ਤੇ)

ਬਾਬਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਸਰਹੰਦ ਫਤਹਿ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਚੱਪੜਚਿੜੀ ਤੋਂ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਸਜਾਏ ਗਏ ਫਤਹਿ ਮਾਰਚ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਸਮੇਂ
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਣਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਗੇਵਾਲ, ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ੧੬ਵੇਂ ਕਰੋੜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। (12 ਮਈ)

ਸਰਹੰਦਰ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਫਤਹਿ ਮਾਰਚ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮੇਂ ਅਰਦਾਸ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ
ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਜਥੇਦਾਰ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪੰਜੋਲੀ, ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਲਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। (12 ਮਈ)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੌਵਾਨ ਹਾਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਮਾਤਾ ਸ੍ਰੀਦਰ ਕੌਰ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਸਮੇਂ ਕਰਵਾਏ
ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰੇਮਦੀਵ ਕਮੇਟੀ ਆਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ। (5 ਮਈ)

ਸਰਹਿੰਦ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਮੈਕੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਗੱਤਕਾ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਜੇਤੂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ
ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹਏ ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ ਚੰਪੀਕ ਸਕੱਤਰ, ਮੈਨੋਜ਼ਰ ਸ. ਨੌਥਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ। (14 ਮਈ)

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਿੰਡ ਨਾਰਗ ਬਤੂਬ ਵਿਖੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਜਾਮ ਦੌਰਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਡਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਗੇਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ।। (13 ਮਈ)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰੇਨੂ ਸਾਹਿਬ ਨੰਦਪੁਰ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਦਸਤਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਮੇਂ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਡ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਲਾ, ਵਾਪੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਤੇ ਹੋਰ।। (27 ਮਈ)

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਹਾਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਮੌਕੇ ਗੁਬੀ ਤੇ ਅਖੰਡਪਾਠੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਗੋਵਾਲ, ਜੱਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਸੁਖਜੀਤਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਭਰਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਸ. ਸੁਖਵਰਸ ਸਿੰਘ ਪੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਹੋਰ। (18 ਮਈ)

ਅਤ ਸ੍ਰੀ ਰਮਦਾਨ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮੇਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨੰਡਮਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੰਗਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਯਕਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਗੋਵਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਥੋੜੀ ਗਮੋਟੀ, ਜੱਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ। (19 ਮਈ)

ਸਿੱਖ ਸਰੋਤ ਏਤਿਹਾਸਕ ਗ੍ਰੰਥ ਸੰਪਾਦਨਾ ਪ੍ਰੈਸ਼ਕਟ ਵਿੱਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਪੁਸਤਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਸਤਕ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੇਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੱਖ ਲੋਗੋਵਾਲ, ਡਾ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੱਖ, ਡਾ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਵਿੱਲੇ, ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੱਖ ਸੰਪਲਾ, ਪ੍ਰੈਸ਼ਕਟ ਸਿੱਖ ਸੰਝਾਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ।। (23 ਮਈ)

ਸ੍ਰੇਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਟਲਕਾ ਡੇਰਾ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸਰਵਕੋਟ ਵਿਖੇ ਪੰਜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕੁਰੂਆਰਾ ਸਾਹਿਣ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਮਾਜਮ ਦੋਹਰ ਸ੍ਰੇਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਾਪਨ ਕਾਈ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਮੈਂਧ ਲੋਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਸਨਾਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੇਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਧਰ ਸ਼ਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ। (24 ਮਈ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬਲਾਕ ਵਿਖੇ
ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। (23 ਮਈ)

ਪਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਰੰਭੀ ਲਗਿਰ ਤਹਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹੇਬ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ
ਆਰੰਭ ਹੋਏ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਥੇਗ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੰਬਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਤੇ ਅਖੰਗਾਂ ਸਿੰਘ। (1 ਜੂਨ)

ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਜਪਾਨੀ ਕਿਲ੍ਹਾ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਜਮੁਨਾਨਗਰ (ਹਰਿਆਣਾ) ਦੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ
ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਿਆਤਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਨਤਮਤਕ ਹੋਣ ਪ੍ਰੰਜੀਆਂ
ਦੂਰ ਦੁਰੇਡੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦਾ ਇੱਕਠਾ। (27 ਮਈ)

ਕਿਲ੍ਹਾ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਯਮੁਨਾਨਗਰ (ਗੁਰਿਆਣ) ਦੇ ਸਥਾਪਨਾ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਛਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਗੋਵਾਲ ਨੂੰ
ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਮੌਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਰਾਘਨੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ,
ਮੈਂਬਰ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਇਮਪੁਰ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦ੍ਰਿਲਕੇਵਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। (27 ਮਈ)

ਕਿਲ੍ਹਾ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਯਮੁਨਾਨਗਰ ਦੇ ਸਥਾਪਨਾ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ ਵੱਲੋਂ
ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਲਗਾਏ ਗਏ ਮੁਫਤ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਦਾ ਦਿਸ਼। (27 ਮਈ)

(ਪੰਨਾ ੧੮ ਦਾ ਬਾਕੀ)

ਉਹ ਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪ ਦੇਗ ਤੇ ਤੇਗ ਰਾਹੀਂ ਕੇਵਲ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਲਈ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਹੈ, ਫਤਹਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਜਿੱਤਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜੁਲਾਈ ੧੯੧੦ ਵਿਚ ਗੰਗਾ ਤੇ ਜਮਨਾ ਦੇ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਮਾਝੇ ਤੇ ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਸਿੱਖ ਉਠ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ। ਅਕਤੂਬਰ ੧੯੧੦ ਤੱਕ ਕਿਲ੍ਹਾ ਭਗਵੰਤ ਰਾਏ ਤੇ ਭੀਲੋਵਾਲ ਭੀ ਸਿੱਖ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਨੇ ਹਿੰਦੇਸਤਾਨ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਭੈ- ਭੀਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਕੋਲੋਂ ਜਿੱਤਿਆ ਹੋਇਆ ਇਲਾਕਾ ਲੈਣ ਲਈ ਆਪ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਕੁਚ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਪਿਆ ਤੇ ਉਹ ਪਹਾੜਾਂ ਵੱਲ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪੰਥ ਦੇਖੀ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜੇ ਭੀਮ ਚੰਦ ਨੂੰ ਜਾ ਸੋਧਿਆ। ੧੮ ਫਰਵਰੀ ੧੯੧੨ ਨੂੰ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਫਰੁਖਸ਼ਾਹ ਇਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸੀ, ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁੜ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਸੰਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਈ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ੧੯੧੨ ਈ: ਨੂੰ ਸਰਹਿੰਦ ਤੇ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਫਿਰ ਜਿੱਤ ਲਏ। ਬਟਾਲਾ ਤੇ ਕਲਾਨੌਰ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸਮਸ਼ ਖਾਨ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਅੰਤ ਗੁਰਦਾਸ ਨੰਗਲ ਦੀ ਕੱਚੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਸਿੰਘ ਮੁਗਲ ਫੌਜ ਦੇ ਘੋਰੇ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਇਹ ਘੇਰਾ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਭਾਵ ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਘੇਰਾ ਲੰਬਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰਾਸ਼ਨ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਣ ਲੱਗੀ। ਸਿਪਾਹੀ ਭੁੱਖ ਤੇ ਪਿਆਸ ਨਾਲ ਮਰਨ ਲੱਗੇ। ਉੱਝ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੀ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ ਪਰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਹੀ ਲੂੰ-ਕੰਡੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ੮੦੦ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਦਿੱਲੀ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ੧੫ ਮਾਰਚ ੧੯੧੬ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੈਦੀਆਂ ਦਾ ਕਤਲੇਅਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਤਕਰੀਬਨ ੧੦੦ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਸਿੱਖ ਅਜਿੱਤ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮੌਤ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਹਿੰਦੇ, ਖਿੜੇ ਚਿਹਰੇ ਨਾਲ ਜਲਾਦ ਨੂੰ ਸੀਸ ਭੇਟ ਕਰਦੇ। ਤਕਰੀਬਨ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਜੂਨ ੧੯੧੬ ਈ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਤੇ ਜਲੂਸ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿਚ ਕੁਤਬ-ਮੀਨਾਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖਵਾਜਾ ਕੁਤਬਦੀਨ ਬਖਤਿਆਰ ਕਾਕੀ ਦੇ ਰੋਜੇ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਈ: ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਾਮ ਪਿਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਜੈ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਾ ਧੜਕਦਾ ਦਿਲ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਤੁੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਜਲਾਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਕੱਢੀਆਂ, ਹੱਥ ਪੈਰ ਕੱਟੇ ਗਏ, ਲਾਲ ਭਖਦੇ ਜੰਬੂਰਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਮਾਸ ਨੋਚਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਸਿਰ ਤੇ ਧੜ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰਕੇ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਜਿਥੇ ਉਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮਹਾਨ ਹੁਕਮਰਾਨ ਸੀ, ਉਥੇ ਉਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ 'ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਸ਼ਹੀਦ' ਵੀ ਹੋ ਨਿੱਬੜਿਆ।

ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਖਾਸ-ਕਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਸਿਰਲੱਘ ਖਾਲਸਾ ਨੂੰ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਕੇ ਅਜ਼ਾਦ ਲੋਕ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਫੌਜੀ ਜਰਨੈਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਟਾਕਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੀ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਰਹਿਨਮਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੌਮ ਅੰਦਰ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਚਿਣਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਕਿ ਪਿੱਛੋਂ ਜਾ ਕੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ।

ਕਾਰਵਾਈ

ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਵੇਖੋ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ' ਮਹੀਨਾ ਜੇਠ (ਮਈ 2018) ਪੰਨਾ ੮੨

੪੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ,
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	
ਉ)	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ	੮੮੫੦੦੦੦੦੦
ਅ)	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ	੧੧੨੦੦੦੦੦੦
ਈ)	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ	੨੫੪੦੦੦੦੦੦
ਸ)	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ ਬਾਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਹਿਬਾਨ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ)	੨੦੦੦੦੦੦੦੦
ਹ)	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ ਬਾਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਹਿਬਾਨ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ)	੨੬੦੦੦੦੦
ਕ)	ਚੜਤ ਚੈਕ, ਡਰਾਫਟ, ਮਨੀਆਰਡਰ ਅਤੇ ਆਨ ਲਾਈਨ ਡੋਨੇਸ਼ਨ	੩੬੦੦੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ	੪੨੦੦੦੦੦੦੦
੩	ਵੱਟਕ ਪਿੰਨੀ (ਸੁੱਕਾ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ	੪੮੦੦੦੦੦੦
੪	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	
੫	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੩੦੦੦੦੦੦੦੦੦
੬	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ ਲੰਗਰ	੧੦੦੦੦੦੦੦੦੦
੭	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੨੫੦੦੦੦੦੦
੮	ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਆਦਿ	੧੩੦੦੦੦੦੦੦
੯	ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੧੪੦੦੦੦੦੦
੧੦	ਠੇਕੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ	੨੬੦੦੦੦੦
੧੧	ਠੇਕਾ ਬਾਗ ਕੁਚੇਸਰ (ਯੂ. ਪੀ.)	੪੬੦੦੦੦
੧੨	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੧੦੦੦੦੦੦੦੦
੧੩	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੩੮੦੦੦੦
੧੪	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸਾਂ	੧੩੦੦੦੦੦੦੦੦
੧੫	ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ (ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ)	
੧੬	ਆਮਦਨ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਹਾਲ	੧੬੦੦੦੦
੧੭	ਲੀਜ਼ ਡੀਡ	੮੦੦੦੦੦
੧੮	ਸਹਾਇਤਾ ਸੰਗਮਰਮਰ	
੧੯	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੨੨੦੦੦੦੦
੨੦	ਸਹਾਇਤਾ ਸੇਵਾ ਸੋਨਾ ਤੇ ਨਕਾਸ਼ੀ	
੨੧	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਉਸਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਲੰਗਰ	

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੨੯

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੨੨ ਚੰਦਾ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਿਪਲੀ ਸਾਹਿਬ	੨੦੦੦੦੦
ਜੋੜ :-	੨੬੬੨੦੦੦੦੦੦
੨੩ ਸੂਦ ਜਾਇਦਾਦ ਗਲਿਆਰਾ ਸਕੀਮ ਬੈਕਾਂ ਵਿਚੋਂ	੩੮੦੦੦੦੦੦
ਵੱਡਾ ਜੋੜ :-	੨੨੦੦੦੦੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਦਫਤਰ	੫੬੦੦੦੦੦੦੦
ਖਰਚ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	
੨ ਓ) ਖਰਚ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੬੦੦੦੦੦੦੦
ਅ) ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੩੮੫੦੦੦੦੦
ਇ) ਖਰਚ ਪਿੰਨੀ (ਸੁੱਕਾ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੫੫੦੦੦੦੦
ਸ) ਤਨਖਾਹ ਪਿੰਨੀ (ਸੁੱਕਾ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੪੫੦੦੦੦੦
੩ ਖਰਚ ਲੰਗਰ	
ਓ) ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੩੮੦੦੦੦੦੦੦
ਅ) ਤਨਖਾਹ ਲੰਗਰ ਸਟਾਫ	੮੬੦੦੦੦੦੦
੪ ਖਰਚ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੫੬੦੦੦੦੦
੬ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਓ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੧੨੦੦੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਤੇ ਚਾਦਰਾਂ ਆਦਿ	੧੫੦੦੦੦੦੦
ਇ) ਫੁਟਕਲ	੯੦੦੦੦੦
੭ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ	
ਓ) ਸਮਾਨ ਬਿਜਲੀ (ਬਲਬ, ਟਿਊਬਾਂ, ਸਵਿਚ ਅਤੇ ਤਾਰਾਂ ਆਦਿ)	੫੦੦੦੦੦੦
ਅ) ਬਿਲ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਪਾਣੀ ਆਦਿ	੯੦੦੦੦੦੦੦
੮ ਖਰਚ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਆਦਿ)	੨੧੦੦੦੦੦
੯ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੮੫੦੦੦੦
੧੦ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੨੦੦੦੦
੧੧ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੧੨੦੦੦੦੦
੧੨ ਖਰਚ ਟੈਲੀਫੋਨ	੮੦੦੦੦੦
੧੩ ਡਾਕ ਖਰਚ	੮੨੦੬੯
੧੪ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦੦
੧੫ ਇੰਟਰਨਲ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੨੨੦੦੦੦੦
੧੬ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੯੦੦੦੦੦
੧੭ ਮੁਕਦਮੇ	੪੬੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੩੦

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੧੮ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	ਪੜ੍ਹੀ
੧੯ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੧੨੦੦੦੦੦੦
੨੦ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ	੫੦੦੦੦੦੦
੨੧ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੫੦੦੦੦੦
੨੨ ਖਰਚ ਨਿਵਾਸਾਂ (ਚਾਈਰਾਂ, ਕੰਬਲ, ਖੇਤ, ਆਦਿ)	੧੨੦੦੦੦੦੦
੨੩ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਿਰਾਏ ਸਹਾਇਤਾ	੮੦੦੦੦੦
੨੪ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੫੦੦੦੦੦੦
੨੫ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੧੦੦੦੦੦
੨੬ ਖਰਚ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀ ਨਵੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦੦
੨੭ ਖਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਿਪਲੀ ਸਾਹਿਬ	੫੫੦੦੦੦
੨੮ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ	
ਉ) ਖਰਚ ਖੁਦਕਾਸਤ (ਡੀਜਲ, ਖਾਦ, ਦਵਾਈਆਂ, ਕਟਾਈ, ਵਵਾਈ ਆਦਿ)	੫੫੦੦੦੦੦
ਅ) ਤਨਖਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੧੫੦੦੦੦੦
ਇ) ਮੁਰੰਮਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੩੫੦੦੦੦
ਸ) ਖਰਚ ਬਾਗ ਕੁਚੇਸਰ	੨੦੦੦੦੦
੨੯ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ	
੩੦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੫੦੦੦੦੦
੩੧ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਰੋਜ਼ੀਨੇ	੨੦੦੦੦
੩੨ ਬੂਟਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੦੦੦੦੦
੩੩ ਖਰਚ ਬਾਹਰਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ)	੨੫੦੦੦੦੦
੩੪ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਜਾਇਬ ਘਰ	੨੦੦੦੦੦
੩੫ ਖਰਚ ਸੇਵਾ ਸੋਨਾ ਤੇ ਨਕਾਸ਼ੀ	੨੦੦੦੦੦
੩੬ ਖਰਚ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਹਾਲ	
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੧੪੨੪੬੩੨੦੬੯

੩੭ ਫੰਡਜ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ

ਉ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੨੯੯੦੦੬੪੬੫
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੯੯੩੩੨੬੪੪
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੯੯੬੬੮੮੨੨
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੦੬੦੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੯੩੫੦੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੫੨੦੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸ੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਕਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ	੨੬੦੦੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੩੧

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

ਘ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	₹ ੯੦੦੦੦੦
ਛ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ:ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੮੮੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੨੬੦੦੬੨੯੩੧

੩੮ ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ	
ਉ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ (ਸ੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ)	੩੦੦੦੦੦੦੦
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਿਉ ਮੰਡੀ	
ਇ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਹਸਪਤਾਲ ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵੱਲਾ (ਸ੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)	
ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ (ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)	੩੨੦੦੦੦੦੦
ਹ) ਸਹਾਇਤਾ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ	੧੫੦੦੦੦੦
ਕ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ	
ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਸ੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)	੩੦੦੦੦੦੦੦
ਖ) ਸਹਾਇਤਾ ਸਪੋਟਸ ਵਿੰਗ (ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ)	
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਹਰਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ (ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)	
ਜੋੜ ਸਹਾਇਤਾ:-	੯੯੫੦੦੦੦੦

੩੯ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਉ) ਸਮਾਨ ਨਿਵਾਸਾਂ	੧੦੦੦੦੦੦੦
ਅ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੯੦੦੦੦੦੦੦
ਇ) ਖਰੀਦ ਜਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ	
ਸ) ਨਵੀਂ ਜਮੀਨ ਮਡਿਆਲਾ ਕਲਾਂ (ਕਰਜਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)	੧੨੩੦੦੦੦੦
ਹ) ਨਵੀਂ ਉਸਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਜਮੀਨਾਂ (ਜਲਾਲਾਬਾਦ) ਬਟਾਲਾ, ਗੁਰਦਾਸ ਨੰਗਲ	
ਕ) ਇਮਾਰਤ ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਤੇ ਡਿਸਪੈਸਰੀ ਗੁਰਦਾਸ ਨੰਗਲ	
ਖ) ਨਵੇਂ ਕੁਆਟਰ ਸਟਾਫ	੨੫੦੦੦੦੦
ਗ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ (ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ)	੧੦੦੦੦੦੦੦੦
ਘ) ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਘਾਟ ਉੱਜੈਨ	੩੦੦੦੦੦੦
ਛ) ਇਮਾਰਤ ਸਾਰਾਗੜੀ ਨਿਵਾਸ	੨੦੦੦੦੦੦
ਚ) ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਗ ਕੁਚੇਸਰ ਯੂ. ਪੀ.	੨੦੦੦੦੦੦
ਛ) ਵਿਸਥਾਰ ਇਮਾਰਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਲੰਗਰ	੩੦੦੦੦੦੦੦
ਜ) ਖਰੀਦ ਨਵੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ	੨੦੦੦੦੦੦੦
ਝ) ਨਵੀਂ ਜਨਰੇਟਰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ	੨੫੦੦੦੦੦
ਝ) ਸਕਿਊਰਟੀ ਬਿਜਲੀ ਮੀਟਰ ਲੋਡ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਅਤੇ ਏਅਰਪੋਰਟ	੫੦੦੦੦੦
ਟ) ਸੰਗਮਰਮਰ	
ਠ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੨੦੦੦੦੦੦
ਡ) ਸੁੰਦਰੀਕਰਨ ਪੋਜ਼ੈਕਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ	੮੦੦੦੦੦੦੦

ੴ) ਬਿਜਲੀ ਗਰਿਡ ਈਂਡ ਕੇ.ਵੀ.	੨੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	੩੭੮੮੦੦੦੦੦
੪੦ ਸੂਦ ਜਾਇਦਾਦ ਗਲਿਆਰਾ ਸਕੀਮ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ	੩੮੦੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	੨੨੦੦੦੦੦੦੦੦

੪੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸੱਚੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ,
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	ਪੰਡੀਬੰਦੀ
੨ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੪੮੯੦੯੫੪੯
੩ ਤਨਖਾਹ ਲੰਗਰ ਸਟਾਫ	੩੮੩੯੮੮੯
੪ ਖਰਚ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਆਦਿ)	੧੩੦੯੩
੫ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੧੯੫੩੭੧
੬ ਖਰਚ ਬਾਹਰਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ)	੭੫੧੯੫੨
੭ ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ (ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ)	੧੫੦੯੧੨੨੪
੮ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੩੩੯੪੭੫

੪੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸੱਚੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ,
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਖਰਚ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੭੫੦੦੦੦੦
੨ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੨੦੦੦੦੦੦
੩ ਖਰਚ ਪਿੰਨੀ (ਸੁੱਕਾ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੦੦੦੦੦੦
੪ ਤਨਖਾਹ ਪਿੰਨੀ (ਸੁੱਕਾ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਟਾਫ	੧੦੦੦੦੦੦
੫ ਤਨਖਾਹ ਲੰਗਰ ਸਟਾਫ	੪੦੦੦੦੦੦
੬ ਖਰਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੨੦੦੦੦੦੦
੭ ਬਿਲ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਪਾਣੀ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦੦੦
੮ ਖਰਚ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਆਦਿ)	੮੫੦੦੦੦੦
੯ ਖਰਚ ਨਿਵਾਸਾਂ (ਚਾਦਰਾਂ, ਕੰਬਲ, ਖੇਮ, ਆਦਿ)	੫੦੦੦੦੦੦
੧੦ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਿਰਾਏ ਸਹਾਇਤਾ	੩੫੦੦੦੦
੧੧ ਨਵਾਂ ਜਨਰੇਟਰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ	੩੮੦੦੦੦੦
੧੨ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੧੩੦੦੦੦੦
੧੩ ਇਮਾਰਤ ਸਾਰਾਗੜੀ ਨਿਵਾਸ	੩੦੦੦੦੦੦੦
੧੪ ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ	

ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਸ੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)

ਪੁਸ਼ਟੀ

੪੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ,
ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੨੨੪੦੦੦੦੦੦
੨	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ ਇਤਹਾਸਿਕ ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਵਾਲੀ ਯਾਤਰਾ ਬੱਸ	੧੦੦੦੦੦
੩	ਕੜਾਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿ	੨੩੦੦੦੦੦੦
੪	ਪਿੰਨੀ (ਸੁੱਕਾ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿ	੨੨੦੦੦੦੦੦
੫	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੪੦੦੦੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੪੦੦੦੦੦੦੦
੭	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੨੨੦੦੦੦੦੦
੮	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੧੦੫੦੦੦੦੦
੯	ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦੦੦
੧੦	ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਬੜੇ ਆਦਿ	੮੦੦੦੦੦੦੦
੧੧	ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਬਾਗ ਆਦਿ	
	ਉ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੧੮੦੦੦੦੦
	ਅ) ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ	੬੪੦੦੦੦੦
	ਇ) ਠੇਕਾ ਬਾਗ	੧੦੦੦੦੦
੧੨	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੮੦੦੦੦੦
੧੩	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੪੦੦੦੦
੧੪	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	੨੦੦੦੦੦੦੦
੧੫	ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਭੇਟਾ	੧੦੦੦੦੦
੧੬	ਫੁਟਕਲ	੧੬੦੦੦੦
	ਜੋੜ :-	੫੬੨੦੦੦੦੦੦
	ਆਮਦਨ (ਮੁਆਵਜਾ ਜ਼ਮੀਨ)	
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ :-	੫੬੨੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ**ਹੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ**

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੫੫੦੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿ	੩੦੦੦੦੦੦੦
੩	ਪਿੰਨੀ (ਸੁੱਕਾ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿ	੮੦੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੩੪

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੪	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੩੦੦੦੦੦੦੦
੫	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੮੮੦੦੦੦੦੦
੬	ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦੦੦
੭	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੮੫੦੦੦੦੦
੮	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੪੬੦੦੦੦
੯	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੨੩੦੦੦੦੦੦
੧੦	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੯੦੦੦੦੦
੧੧	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੩੦੦੦੦੦
੧੨	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ	੨੦੦੦੦
੧੩	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਤੇ ਛਾਪਾਈ ਆਦਿ	੬੦੦੦੦੦
੧੪	ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੦੦੦੦੦
੧੫	ਡਾਕ ਖਰਚ	੨੨੩੪੪
੧੬	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੨੧੦੦੦੦
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ		
੧੭	(ਉ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੧੦੦੦੦੦੦੦੦
੧੮	ਅ) ਜਿਊਟ, ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਈਦਾਨ, ਗਲੀਚੇ ਤੇ ਚਾਦਰਾਂ ਆਦਿ	੨੩੦੦੦੦੦
੧੯	ਛੁਟਕਲ	੨੫੦੦੦੦੦
੨੦	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੫੦੦੦੦੦
੨੧	ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੩੫੦੦੦੦੦
੨੨	ਮੁਕੱਦਮੇਂ	੩੦੦੦੦੦
੨੩	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੬੦੦੦੦੦
੨੪	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੪੧੦੦੦੦੦
੨੫	ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
੨੬	(ਉ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਸਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਆਦਿ	੨੫੦੦੦੦੦
੨੭	ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੫੦੦੦੦੦
੨੮	ਦ) ਮੁਰੰਮਤ ਮਸੀਨਰੀ	੨੦੦੦੦੦
੨੯	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੨੦੦੦੦
੩੦	ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦
੩੧	ਖਰਚ ਭਾਈ ਘਨਈਆ ਜੀ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	੫੦੦੦੦੦
੩੨	ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ	੩੫੦੦੦੦੦
੩੩	ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੬੦੦੦੦
੩੪	ਖਰਚ ਸੂਚਨਾ ਦਫਤਰ	੨੦੦੦੦੦
੩੫	ਖਰਚ ਅਜਾਇਬ ਘਰ	੧੦੦੦੦੦
੩੬	ਪਾਰਕਾਂ ਫੁਆਰੇ, ਫੁੱਲ ਬੂਟੇ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੩੫

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੩੧ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਖਰਚ	੯੯੦੦੦੦੦
੩੨ ਬਾਗ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੩੮੦੧੪੨੩੪੪
੩੩ ਫੰਡਜ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ	੬੩੪੨੮੮੨੮
ਉ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੪੨੩੪੨੪੫੨
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੧੧੨੬੨੭੬
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦੦੦੦
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੧੬੦੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੬੨੦੦੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੧੫੦੦੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਟੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸੋ:ਕਮੇਟੀ	੬੨੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ. ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਾਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜੂਤਾਂ	੧੨੦੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੬੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ :-	੧੬੪੦੫੨੬੫੬
ਸਹਾਇਤਾ	
ਉ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ (ਸ੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ)	
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵੱਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	
ਇ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ	
ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਫਤਿਹਗੜ ਸਾਹਿਬ	
ਹ) ਸਹਾਇਤਾ ਵਾਈਟ ਸਿਟੀ (ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁ:ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)	
ਖ) ਸਹਾਇਤਾ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਦਗਾਰਾਂ	੨੦੦੦੦੦
ਜੋੜ	੨੦੦੦੦੦
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੦੦੦੦੦੦੦੦
ਅ) ਨਵਾਂ ਜਨਰੇਟਰ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਫਾਰਮਰ	
ਇ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੧੧੦੦੦੦੦੦
ਸ) ਖਰੀਦ ਜਾਇਦਾਦ	
ਹ) ਖਰੀਦ ਨਵੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ	੨੫੦੦੦੦੦
ਕ) ਇਮਾਰਤ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨਿਵਾਸ	੩੦੦੦੦੦੦੦
ਖ) ਇਮਾਰਤ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਯਾਤਰੀ ਨਿਵਾਸ	੧੦੦੦੦੦੦੦੦
ਗ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	੧੫੦੦੦੦੦

ਘ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ.ਕੈਮਰੇ

400000

ਜੋੜ:-

ਪਪਈ00000

ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-

੬੦੦੦੦੦੦੦੦

੪੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ,
ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੧੭

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੨੯੮੬੨੫੨
੨	ਪਿੰਨੀ (ਸੁੱਕਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ)	੧੨੦੨੧੫
੩	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੯੧੬੮੯
੪	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੫੫੯੮੨
੫	ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੫੮੦੩
੬	ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੧੨੬੫੦
੭	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਖਰਚ	੧੧੧੨੯
੮	ਗੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ	੮੦੦੦੦੦

੪੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ,
ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧	ਪਿੰਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ (ਸੁੱਕਾ)	੨੫੦੦੦੦੦
੨	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੩੫੦੦੦੦੦
੩	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੨੦੦੦੦੦
੪	ਜਨਰੇਟਰ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦੦
੫	ਨਵਾਂ ਜਨਰੇਟਰ ਤੇ ਲਿਫਟਾਂ	੬੨੦੦੦੦੦
੬	ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨਿਵਾਸ	੨੫੦੦੦੦੦੦
੭	ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨਿਵਾਸ	੨੫੦੦੦੦੦

੫੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ

(ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੧੭੪੦੦੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੫੦੦੦੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੨੦੦੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੩੭

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੫੦੦੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੧੫੨੦੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੩੦੦੦੦੦
੭	ਉ) ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ ਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ	੫੦੦੦੦੦੦
੮	ਅ) ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਥੜ੍ਹੇ ਆਦਿ	੨੯੦੦੦੦੦
੯	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	੧੪੮੦੦੦੦
੧੦	ਠੇਕੇ ਜਮੀਨਾਂ	੧੦੦੦੦੦੦੦
੧੧	ਸੁਦ ਬੈਕਾਂ	੫੫੦੦੦੦
੧੨	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਿਤ ਲਿਟਰੇਚਰ	੨੦੦੦੦
੧੩	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੨੪੦੦੦੦
੧੪	ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ	੨੪੦੦੦
੧੫	ਫੁਟਕਲ	੩੫੦੦੦
ਜੋੜ :-		੨੯੪੦੦੦੦੦੦
੧੬	ਕਰਜਾ (ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅੰਬ ਸਾਹਿਬ ਮੌਹਾਲੀ ਤੋਂ)	
ਕੁਲ ਜੋੜ :-		੨੯੪੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ**ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ**

੧	ਤਨਖਾਹ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੬੦੫੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੮੦੦੦੦੦੦
੩	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੯੦੦੦੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੪੧੦੦੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੬੮੦੦੦੦੦
੬	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੫੦੦੦੦੦
੭	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੮੫੦੦੦੦੦
੮	ਸਫਰ ਖਰਚ	

ਉ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ

੧੬੦੦੦੦

ਅ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਬਰ ਸਹਿਬਾਨ

੨੦੦੦੦

੯	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੨੫੦੦੦੦
੧੦	ਟੈਲੀਫੋਨ	੬੦੦੦੦
੧੧	ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੬੬੬੮
੧੨	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੨੫੦੦੦੦

੧੩ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬ

ਉ) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ

੧੩੦੦੦੦੦

ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ

੧੨੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੩੮

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੪) ਫੁਟਕਲ	੧੩੦੦੦੦੦
੧੪ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ	੬੦੦੦੦੦
੧੫ ਮੁੱਕਦਮੇ	੩੦੦੦੦੦
੧੬ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੮੦੦੦੦੦
੧੭ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੨੨੦੦੦੦੦
੧੮ ਜਨਰੋਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੨੦੦੦੦੦
੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ੴ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੨੮੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਰੰਗ ਰੋਗਨ	੧੫੦੦੦੦੦
੨੦ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦੦
੨੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੨੦੦੦੦
੨੨ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੦੦੦੦੦੦
੨੩ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੨੪੦੦੦
੨੪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ	੨੪੦੦੦
੨੫ ਪੰਥ ਰਤਨ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	੮੦੦੦੦
੨੬ ਖਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	੨੦੦੦੦੦
੨੭ ਗਰੀਨ ਹਾਊਸ ਤੇ ਨਰਸਰੀਆਂ	੨੦੦੦੦੦
੨੮ ਖੇਡ ਤੇ ਖਿਡਾਰੀ	੮੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	੧੨੦੨੯੯੯੯੯
੨੯ ਫੰਡਜ਼	
ਓ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੩੨੯੦੧੫੧੯
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੧੯੩੪੩੪੪
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੧੦੯੯੭੧੭੨
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੨੫੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੯੫੦੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੩੦੦੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ:ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ)	੫੫੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜਤਾਂ	੩੦੫੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੯੫੦੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੯੫੦੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੯੫੦੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼ :-	੮੩੪੦੩੦੩੨

੩੦ ਸਹਾਇਤਾ

ਉ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ	੨੦੦੦੦੦੦
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ)	੨੫੦੦੦੦੦
ਈ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ (ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ)	੨੦੦੦੦੦੦
ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਹਾਕੀਵਿੰਗ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
ਜੋੜ:-	੬੫੦੦੦੦੦

੩੪ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੫੦੦੦੦੦
ਅ) ਪੁਰਾਤਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ	੩੩੦੦੦੦੦
ਈ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ	੧੫੦੦੦੦੦੦
ਸ) ਖਰੀਦ ਜਮੀਨ	
ਹ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	੧੫੦੦੦੦੦
ਕ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦੦
ਖ) ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	੮੦੦੦੦੦੦
ਗ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	੮੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	੩੩੮੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	੨੯੮੦੦੦੦੦੦
ਕਿਸਤ ਕਰਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅੰਬ ਸਾਹਿਬ ਮੁਹਾਲੀ	
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	੨੯੮੦੦੦੦੦੦

ਪ੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ
(ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ) ਦਾ ਸਪਲੀਸੈਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦
ਹੇਠ ਲਿੱਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੮੨੬੮੦੯
੨ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੯੪੫੭੫
੩ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ	੧੫੦੨੦੯
੪ ਵਰਦੀਆਂ	੮੨੦੯੯
੫ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੮੦੮੫੮

ਪ੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ
(ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ) ਦਾ ਸਪਲੀਸੈਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦
ਹੇਠ ਲਿੱਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੬੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ**ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)**

੨	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੫੦੦੦੦੦
੩	ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ	੧੨੦੦੦੦੦
੪	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੨੦੦੦੦
੫	ਮੁਕੱਦਮੇ	੨੦੦੦੦੦
੬	ਖੇਡ ਤੇ ਖਿਡਾਰੀ	੧੨੦੦੦੦
੭	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੮੫੦੦੦੦੦
੮	ਕਿਸਤ ਕਰਜਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅੰਬ ਸਾਹਿਬ ਮੁਹਾਲੀ	੧੩੬੦੦੦੦੦

ਪੜ) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ,
ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਬਜ਼ਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	
੧੦	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ	੧੧੩੦੦੦੦੦੦
੧੧	ਅ) ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤੇਗਸਰ ਧਬਲਾਨ	੧੪੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ	੫੫੦੦੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੨੧੦੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੬੦੦੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੯੩੦੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੩੨੦੦੦੦੦
੭	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੫੫੦੦੦੦੦
੮	ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ	੯੦੦੦੦੦
੯	ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤੇਗਸਰ ਧਬਲਾਨ	੯੦੦੦੦੦੦
੧੦	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੨੦੦੦੦੦੦
੧੧	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ (ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਐਫ. ਡੀ. ਆਰ.)	੯੦੦੦੦੦੦
੧੨	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੮੦੦੦੦
੧੩	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	੨੪੦੦੦੦੦
੧੪	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਭੇਟਾ	੧੮੦੦੦੦੦
੧੫	ਛੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ :-	੨੩੦੦੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ**ਭੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ**

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੯੫੦੦੦੦੦੦
੨	ਤਨਖਾਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤੇਗਸਰ ਧਬਲਾਨ	੮੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੪੧

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੩ ਕੜਾਹ ਪਸਾਦਿ ਖਰਚ	੧੯੫੦੦੦੦੦
੪ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੪੦੦੦੦੦੦
੫ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੮੫੦੦੦੦੦੦
੬ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੯੦੦੦੦੦
੭ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦
੮ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੯੯੦੦੦੦੦
੯ ਸਫਰ ਖਰਚ	
ਉ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੧੯੦੦੦੦
ਅ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ	੧੦੦੦੦
੧੦ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੮੫੦੦੦੦
੧੧ ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੦੦੦੦
੧੨ ਡਾਕ ਖਰਚ	੩੨੩੩
੧੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੨੦੦੦੦੦
੧੪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਉ) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੧੦੦੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੯੦੦੦੦੦
ਈ) ਛੁਟਕਲ	੧੨੦੦੦੦੦
੧੫ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੮੦੦੦੦੦
੧੬ ਮੁਕੱਦਮੇਂ	੫੦੦੦੦
੧੭ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੩੫੦੦੦੦
੧੮ ਖਰਚ ਗਡੀਆਂ (ਤੇਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੯੦੦੦੦੦
੧੯ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੮੦੦੦੦੦
੨੦ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਉ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਸਾਰਤ (ਰੰਗ-ਰੋਗਨ ਆਦਿ)	੩੦੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੩੮੦੦੦੦
੨੧ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦੦
੨੨ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੨੦੦੦੦
੨੩ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੧੯੦੦੦੦੦
੨੪ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	੫੦੦੦੦
੨੫ ਖਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	੩੦੦੦੦੦
੨੬ ਅ) ਮਾਮਲਾ ਜ਼ਮੀਨ	੧੦੦੦੦
੨੭ ਰੱਖ ਰਖਾਅ / ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਬਾਗ	੧੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੋਟੀਨ ਖਰਚ:-	੧੯੦੯੩੩੨੩੩
੨੮ ਫੰਡਜ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ	

ੴ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੨੫੭੩੩੩੮੯
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੭੧੫੫੮੯
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੮੫੨੨੬੫
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੯੦੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੬੦੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ:ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ)	੬੫੦੦੦੦੦
ਗ) ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੨੦੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ	੨੦੦੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ	੨੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ :-	੬੭੯੯੯੯੯੯੯
੨੯ ਸਹਾਇਤਾ	
ੴ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ ਸ੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ	
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਹਸਪਤਾਲ ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲੇਜ ਵੱਲਾ	
ਇ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ)	
ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਫਤਹਿਗੜ ਸਾਹਿਬ	
ਹ) ਸਹਾਇਤਾ ਹਾਕੀਵਿੰਗ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
ਕ) ਸਹਾਇਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬੀਬੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ	੧੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	੧੦੦੦੦੦
੩੦ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ੴ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੦੦੦੦੦੦
ਅ) ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ (ਸਟਾਫ ਕੁਆਰਟਰ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਨਾਨਕੀ ਨਿਵਾਸ ਆਦਿ)	
ਇ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ, ਕੋਠੇ ਆਦਿ	
ਸ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	
ਹ) ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	
ਕ) ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	
ਖ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ	
ਜੋੜ:-	੧੦੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	੨੩੦੦੦੦੦੦੦
ਪੰ) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ, ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਬਜ਼ਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-	
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੨੮੨੨੬੦
	(ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ ੪੨ 'ਤੇ)

ਅਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸ਼ਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਕੱਤਰਤਾ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਸ਼ੈਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਦੂੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਗੇਵਾਲ ਅਤੇ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸ਼ੈਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਆਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ। (2 ਜੂਨ)

ਗਲਕਾ ਬਟਾਲਾ ਦੇ ਕਸਬਾ ਕਾਦੀਆਂ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਭਿਲਾਖੀਆਂ ਨਾਲ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗੋਰਾ, ਮੈਨੋਜਰ ਸ. ਗੁਰਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗੋਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ।

ਸ਼ਿਲਾਂਗ (ਮੇਧਾਲਿਆ) ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਫ਼ਦ ਵਿਚ ਪੁੱਜੇ ਜੱਬੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਜੂਨੀਅਰ ਮੰਡਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਲਾ, ਮੈਂਬਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਭਗਵਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਸ. ਬਿਸੈ ਸਿੰਘ ਐਡੀ; ਸਕਤਰ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਿੰਖ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਬਕਿਲਾਂ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ।

ਸ਼ਿਲਾਂਗ (ਮੇਧਾਲਿਆ) ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ਮੰਡਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਲਾ ਅਤੇ ਵਫ਼ਦ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਮੇਧਾਲਿਆ ਦੇ ਗੁਹਿ ਮੰਡਰੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਥੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੰਜ਼ੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦੁਸ਼ਰੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਬਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਦੇ 150ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ। (7 ਜੂਨ)

ਸੱਚਕੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦੁਖ ਤੱਜਨੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੱਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਰਥਈਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਤੂਰੰਡ ਵਾਲੇ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ। (8 ਜੂਨ)

ਕੜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵੱਟਕ ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਸਮੇਂ
ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਨਪੁਰ ਮੈਨੌਜਰ, ਸ. ਸੁਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਵਧੀਕ ਮੈਨੌਜਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। (31 ਮਈ)

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਹੈਲਪਰ ਸ. ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ
ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਸਿੰਘਾ, ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। (24 ਮਈ)

(ਪੰਨਾ ੪੨ ਦਾ ਬਾਕੀ)

੨	ਖਰਚ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੦੮੦੯
੩	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੯੯੫੩੧
੪	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੬੬੦੫੦
੫	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੨੧੨੨੨
੬	ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੧੦੬੩੧੬
੭	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੩੨੧੮
੮	ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਖਰਚ	੩੮੪੬
੯	ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੫੫੮੯੦

ਪ੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ
ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਸਪਲੀਸੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

੧	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੮੦੦੦੦੦
੨	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੩੦੦੦੦੦
੩	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੬੪੦੦੦
੪	ਫੁਟਕਲ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦੦
੫	ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੮੫੦੦੦੦
੬	ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੩੦੦੦੦੦

ਪ੬ਦ) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਛਾ ਸਾਹਿਬ,
ਠੱਠਾ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੨੦੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੧੧੪੨੦੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੩੨੫੦੦੦੦੦
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੫੦੦੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੫੦੦੦੦੦੦
੫ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੧੨੦੦੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੧੩੦੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੨੨੦੦੦੦੦
੮ ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਥੜੇ ਆਦਿ	੭੬੦੦੦੦੦
੯ ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੩੨੦੦੦੦੦
੧੦ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੬੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੪੮

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੧੧ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ

੯੫੦੦੦੦

੧੨ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ

੧੦੦੦੦੦

੧੩ ਪਸੂ ਧੰਨ

੧੦੦੦੦੦੦

੧੪ ਫੁਟਕਲ

੫੦੦੦੦

ਜੋੜ ਆਮਦਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ:-**੨੪੨੪੦੦੦੦੦****੧੫ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ**

(ਉ) ਆਮਦਨ ਟੈਸਟਾਂ (ਐਕਸਰੇ, ਈ.ਸੀ.ਜੀ., ਅਲਟਰਾਸਾਊਂਡ,

ਓ.ਪੀ.ਡੀ, ਇਨਡੋਰ, ਲੈਬੋਰਟਰੀ ਆਦਿ)

੫੬੦੦੦੦੦

ਅ) ਠੇਕਾ ਸਕੂਟਰ/ਸਾਈਕਲ ਸਟੈਂਡ

੧੦੦੦੦੦

ਇ) ਕਿਰਾਇਆ ਐਥਲੋਸ

ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਠੱਠਾ

ਹ) ਠੇਕਾ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ/ਕੰਨਟੀਨ

੧੬੪੦੦੦੦

ਕ) ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ/ਦੁਕਾਨਾਂ

੨੩੦੦੦੦

ਖ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਹਸਪਤਾਲ

੩੦੦੦੦

ਜੋੜ ਆਮਦਨ ਹਸਪਤਾਲ:-**੭੬੦੦੦੦੦****ਕੁੱਲ ਜੋੜ :-****੨੫੦੦੦੦੦੦੦****ਭਾਗ ਖਰਚ****ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ**

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਗੁਰਦੁਆਰਾ

੫੨੦੦੦੦੦੦

੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਖਰਚ

੧੨੦੦੦੦੦੦

੩ ਲੰਗਰ ਖਰਚ

੨੫੦੦੦੦੦੦

੪ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖਰਚ

੩੬੦੦੦੦੦੦

੫ ਖਰਚ ਨਿਵਾਸ

੩੦੦੦੦੦

੬ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ

੩੨੦੦੦੦੦

੭ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ

੨੩੦੦੦੦

੮ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ

੮੦੦੦੦੦੦

੯ ਸਫਰ ਖਰਚ

(ਉ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ

੧੧੦੦੦੦

ਅ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ

੨੦੦੦੦

੧੦ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ

੨੫੦੦੦੦

੧੧ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ

੨੨੦੦੦

੧੨ ਡਾਕ ਖਰਚ

੧੪੩੫੮

੧੩ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ

੨੨੦੦੦੦

੧੪	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦੦
੧੫	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਓ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੩੦੦੦੦੦੦	
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਇਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਤੇ ਚਾਦਰਾਂ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦੦	
ਇ) ਛੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦੦੦	
੧੬	ਬੰਧਾਨ ਨਿਰੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੫੦੦੦੦੦
੧੭	ਮੁਕੱਦਮੇਂ	੬੦੦੦੦
੧੮	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੩੫੦੦੦੦
੧੯	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੇਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਤੇ ਬੀਮਾ ਆਦਿ)	੮੫੦੦੦੦
੨੦	ਜਨਰੇਟਰ ਤੇਲ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਆਦਿ	੧੮੦੦੦੦੦
੨੧	ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਓ) ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ	੮੦੦੦੦੦	
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੩੫੦੦੦੦	
੨੨	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੧੦੦੦੦
੨੩	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੮੦੦੦੦੦
੨੪	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ	੮੦੦੦੦੦
੨੫	ਸੰਭਾਲ ਪਸੂਆਂ	੧੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ:-	੧੪੯੫੮੬੯੩੫੮
੨੬	ਹਸਪਤਾਲ ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ	
ਓ) ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਹਸਪਤਾਲ	੨੫੦੦੦੦੦੦	
ਅ) ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਐਥੂਲੈਂਸ ਆਦਿ	੧੨੦੦੦੦	
ਇ) ਜਨਰੇਟਰ ਅਤੇ ਤੇਲ ਆਦਿ	੨੫੦੦੦੦	
ਸ) ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੩੪੦੦੦੦	
ਹ) ਖਰਚ ਦਵਾਈਆਂ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦	
ਕ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੨੦੦੦੦	
ਖ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੧੨੦੦੦੦	
ਗ) ਡਾਕ ਖਰਚ	੨੦੦੦	
ਘ) ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੨੦੦੦	
ਝ) ਬਾਇਓ ਮੈਡੀਕਲ ਵੇਸਟ	੧੦੦੦੦੦	
ਚ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)	੨੨੦੦੦੦੦	
ਛ) ਛੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦੦੦	
ਜ) ਕੰਪਿਊਟਰ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦	
ਝ) ਖਰਚ ਕੈਂਪ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦੦	
ਝ) ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ	੧੨੦੦੦੦	

ੴ) ਖਰਚ ਲੈਬ (ਐਕਸਰੇ, ਈ.ਸੀ.ਜੀ., ਅਲਟਰਾਸਾਊਂਡ ਆਦਿ)	੮੫੦੦੦੦
ੳ) ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੬੦੦੦੦੦
ੳ) ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੫੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਹਸਪਤਾਲ:-	੩੧੪੧੪੦੦੦
੨੭ ਫੰਡਜ਼	
ੴ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੨੩੧੯੮੮੮੨੧
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੫੪੬੬੫੪੨
ੳ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੨੩੩੨੨੪
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੮੮੦੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੩੬੦੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)	੫੦੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜੂਤਾਂ	੧੯੦੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦੦
ੳ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੬੦੬੨੬੬੪੨
੨੮ ਸਹਾਇਤਾ	
ੴ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦੦
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵੱਲਾ	
ੳ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ	੧੦੦੦੦੦੦
ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	
ਹ) ਸਹਾਇਤਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ	
ਕ) ਸਹਾਇਤਾ ਖਾਲਸਾ ਸੀ:ਸੈ: ਸਕੂਲ ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ	
ਖ) ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ	
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਯਾਤਰੂਆਂ	
ਜੋੜ	੧੯੦੦੦੦੦
੨੯ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ੴ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੦੦੦੦੦੦
ਅ) ਖਰੀਦ ਜਮੀਨ (ਜਾਇਦਾਦ)	
ੳ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੇਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੧੫੦੦੦੦
ਸ) ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ	੧੦੦੦੦੦੦
ਹ) ਇੰਟਰਲਾਕ ਟਾਇਲਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕੰਪਲੈਕਸ	

ਕ) ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	3300000
ਖ) ਨਵੀਂ ਜਨਰੇਟਰ ਅਤੇ ਪੈਨਲ ਬੋਰਡ	
ਗ) ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਮਾਤਾ ਮਿਰੋਆ ਜੀ ਨਿਵਾਸ (ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਮਟੀਰੀਅਲ)	
੩੨ ਹਸਪਤਾਲ ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ	
ਓ) ਹਸਪਤਾਲ ਇਮਾਰਤ	
ਅ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ (ਹਸਪਤਾਲ)	200000
ਇ) ਸਮਾਨ ਬਿਜਲੀ (ਹਸਪਤਾਲ)	20000
ਸ) ਨਵੀਆਂ ਮਸੀਨਾਂ ਆਦਿ (ਹਸਪਤਾਲ)	600000
ਜੋੜ	420000
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	240000000

ਪੜ) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁ:ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ,
ਠੱਠਾ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ) ਦਾ ਸਪਲੀਸੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ 2018-2019
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਟੈਲੀਫੋਨ ਹਸਪਤਾਲ	੫੧੩

ਪੰਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁ:ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ,
ਠੱਠਾ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ) ਦਾ ਸਪਲੀਸੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ 2019-2018
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	4200000
੨ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	440000
੩ ਜਨਰੇਟਰ ਤੇਲ ਮੁਰੰਸਤ	400000
੪ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ	300000
੫ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਰੋਸ਼ਨੀ	400000
੬ ਟੈਲੀਫੋਨ ਹਸਪਤਾਲ	3000
੭ ਫੁਟਕਲ	30000
੮ ਬਕਾਇਆ ਗੈਚੂਇਟੀ ਹਸਪਤਾਲ	143000
੯ ਸਹਾਇਤਾ ਯਾਤਰਾਂ	240000

ਪੰਥ) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ,
ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ, ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਬਜਟ ਸਾਲ 2018-2019
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	
ਓ) ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	124000000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

42

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੧	ਅ) ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ ਕਾਲੇਕੇ	200000
੨	ੴ) ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ	24600000
	ਅ) ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਾਲੇਕੇ	20000
੩	ੴ) ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	34000000
	ਅ) ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾਲੇਕੇ	400000
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	13000000
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	13000000
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	1400000
੭	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	1000000
੮	ੴ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ	300000
	ਅ) ਠੇਕਾ ਜਸੀਨਾਂ	45000
੯	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	4500000
੧੦	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	84000
੧੧	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	620000
੧੨	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	124000
੧੩	ਛੁਟਕਲ	14000
	ਜੋੜ	
੧੪	ਸਕੂਲ	224000000
	ੴ) ਕਿਰਾਇਆ ਸਕੂਲ ਬੱਸ (ਲੜਕੀਆਂ)	
	ਅ) ਫੀਸਾਂ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਕੰਨਿਆ ਸਕੂਲ/ਮਾਡਲ ਸਕੂਲ	
	ਸ) ਫੀਸਾਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ	
	ਜੋੜ	0
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ :-	224000000
	ਭਾਗ ਖਰਚ	
	ਚੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧	ੴ) ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	45000000
	ਅ) ਤਨਖਾਹ ਆਰਜ਼ੀ ਸਟਾਫ	
੨	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਖਰਚ	12000000
	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਖਰਚ ਕਾਲੇਕੇ	45000
੩	ੴ) ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	26000000
	ਅ) ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖਰਚ ਕਾਲੇਕੇ	800000
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	29000000
੫	ੴ) ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	1300000
	ਅ) ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਕਾਲੇਕੇ	990000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੫੩

ਹਾੜ (ਜੂਨ 2018)

੪) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੫੦੦੦੦੦
੬ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੫੫੦੦੦੦੦
੭ ਉ) ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੨੫੦੦੦
ਅ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ	੨੦੦੦੦
੮ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੮੫੦੦੦੦
੯ ਟੈਲੀਫੋਨ	੫੦੦੦੦
੧੦ ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੪੧੪੨
੧੧ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦੦
੧੨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਉ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਓ	੩੯੦੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ, ਪਾਏਦਾਨੇ, ਚਾਦਰਾਂ ਆਦਿ	੬੦੦੦੦੦
ਈ) ਫੁੱਟਕਲ	੧੨੦੦੦੦੦
੧੩ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੫੦੦੦੦੦
੧੪ ਮੁਕੱਦਮੇ	੫੦੦੦੦
੧੫ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੮੦੦੦੦੦
੧੬ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੮੫੦੦੦੦
੧੭ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੮੦੦੦੦੦
੧੮ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਉ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੩੧੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ	੨੦੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਸਟੇਡੀਅਮ	
੧੯ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੨੪੦੦੦੦
੨੦ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੨੦੦੦੦
੨੧ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ	੨੫੦੦੦੦
੨੨ ਬੀਮਾਂ	
ਉ) ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੯੦੦੦੦੦
ਅ) ਬੀਮਾਂ ਕੈਸ	੬੦੦੦੦
੨੩ ਲਾਇਬਰੇਰੀ	੧੫੦੦੦
੨੪ ਖੇਤੀਬਾੜ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ	੧੨੫੦੦੦
੨੫ ਸ਼ਹੀਦੀ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ	੨੦੦੦੦੦
੨੬ ਖਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	੧੫੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੧੩੬੨੯੪੧੪੨
੨੭ ਖਰਚ ਸਕੂਲ	
ਉ) ਤਨਖਾਹ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ	

- ਅ) ਤਨਖਾਹ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ੫% ਹਿੱਸਾ
 ਸ) ਤੇਲ ਖਰਚ, ਮੁਰੰਮਤ ਬੱਸਾ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਸਕੂਲ
 ਹ) ਤਨਖਾਹ ਅਨਏਡਿਡ ਸਟਾਫ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਸਕੂਲ
 ਕ) ਤਨਖਾਹ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਸਕੂਲ ੫%
 ਖ) ਸਮਾਨ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਕੰਨਿਆ ਸਕੂਲ
 ਗ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ ਸਕੂਲ ਲੜਕੀਆਂ

ਜੋੜ

ਕੁੱਲ ਜੋੜ

੨੮ ਫੰਡਜ਼

- ਓ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ
 ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ
 ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ
 ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ
 ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ
 ਕ) ਸਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ
 ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)
 ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ
 ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜੂਤਾਂ
 ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ
 ਛ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ
 ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ

ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-

੦
੧੩੯੯੯੮੯੪੨

੨੩੦੨੨੯੯੯
੧੫੩੯੯੯੫੧
੨੬੯੦੯੬੬
੧੫੫੦੦੦੦
੫੮੦੦੦੦
੩੧੦੦੦੦੦
੬੦੦੦੦੦੦
੧੮੦੦੦੦੦
੩੦੦੦੦੦
੩੦੦੦੦੦
੩੦੦੦੦੦
੬੦੦੨੯੮੮੫੩

੨੯ ਸਹਾਇਤਾ

- ਓ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ
 ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵੱਲਾ
 ਇ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ
 ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
 ਹ) ਸਹਾਇਤਾ ਹਾਕੀਵਿੰਗ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ
 ਕ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸੀਨੀਅਰ ਸੰਕੈਡਰੀ ਸਕੂਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ
 ਖ) ਸਹਾਇਤਾ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਕੰਨਿਆਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸੰਕੈਡਰੀ ਸਕੂਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ
 ਗ) ਖਰਚ ਬੱਸਾਂ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਕੰਨਿਆਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸੰਕੈਡਰੀ ਸਕੂਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ
 ਘ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ

ਜੋੜ

੩੧ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

- ਓ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ

੧੬੦੦੦੦੦
੩੦੦੦੦੦੦
੨੫੦੦੦੦੦
੧੫੦੦੦੦੦
੩੦੦੦੦੦
੩੦੦੦੦੦
੩੦੦੦੦੦
੩੦੦੦੦੦
੮੬੩੦੦੦੦
੨੦੦੦੦੦

ਅ) ਸਮਾਨ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ	
ਈ) ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ (ਲੰਗਰ ਹਾਲ, ਦੁਕਾਨਾਂ, ਇਮਾਰਤ ਹਾਕੀ ਅਕੈਡਮੀ)	੧੯੦੦੦੦੦
ਸ) ਇਮਾਰਤ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ	੨੦੦੦੦੦੦
ਹ) ਖਰੀਦ ਨਵੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ	
ਕ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	੬੦੦੦੦੦੦
ਖ) ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	੮੫੦੦੦੦੦
ਜੋੜ	੨੦੦੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੨੨੫੦੦੦੦੦੦

੬੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ, ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੦੬੨੨੫੧
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ	੮੮੫੩੬
੩ ਫੁੱਟਕਲ	੧੪੭੬੯੮

੬੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ, ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੫੫੦੦੦੦੦
੨ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੩੦੦੦੦੦੦

੬੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਨਾਵਾ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਚਕੂਲਾ (ਹਰਿਆਣਾ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੮੦੦੦੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ	੨੩੩੦੦੦੦੦
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੯੦੦੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੨੦੦੦੦੦੦੦
੫ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੧੦੦੦੦੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੩੦੦੦੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ	
੮) ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ/ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੧੫੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

ਪ੍ਰ

ਹਾੜ (ਜੂਨ 2018)

ਆ) ਕਿਰਾਇਆ ਏ.ਟੀ.ਐਮ.

੮	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	480000
੯	ਸੂਦ ਬੈਕਾਂ	2400000
੧੦	ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਿਟਰੇਚਰ	30000
੧੧	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	3000000
੧੨	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	120000
੧੩	ਫੁਟਕਲ	10000
	ਜੋੜ :-	945000000

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧	ਤਨਖਾਹਾਂ	24500000
੨	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਖਰਚ	2300000
੩	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖਰਚ	12500000
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	15400000
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੂਰਬ	600000
੬	ੴ) ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਰੱਸ਼ਨੀ	6200000
	ਅ) ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ	1500000
੭	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	190000
੮	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ	30000
੯	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਾਪਾਈ ਆਦਿ	150000
੧੦	ਟੈਲੀਫੋਨ	54000
੧੧	ਡਾਕ ਖਰਚ	6942
੧੨	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	300000

੧੩ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ

੧੪	ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	600000
੧੫	ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ, ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	300000
੧੬	ਫੁਟਕਲ	500000
੧੭	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	500000
੧੮	ਮੁਕੱਦਮੇਂ	900000
੧੯	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	200000
੨੦	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	500000
੨੧	ਜਨਰੇਟਰ ਡੀਜਲ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਆਦਿ	600000
੨੨	ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
	ਓ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	500000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

47

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

ਅ) ਮੁੰਤ ਸਮਾਨ	320000
੨੦ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	800000
੨੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	4000
੨੨ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	600000
੨੩ ਖਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	300000
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	62008982
੨੪ ਫੰਡਜ਼	
ਉ) ਧਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	18204525
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	12132255
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	605543
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	1300000
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	320000
ਕ) ਸਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	2000000
ਖ) ਗਰੈਚਾਅਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)	4000000
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀਡੂਤਾਂ	1500000
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	220000
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	220000
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	220000
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	8295955
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼:-	925200000
੨੬ ਸਹਾਇਤਾ	
ਉ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ	4000000
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਸੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਸਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ(ਹਰਿਆਣਾ)	4000000
ਇ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	9000000
ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਹਾਕੀਵਿੰਗ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
ਹ) ਸਹਾਇਤਾ ਗੁ: ਸਾਹਿਬ ਪਿੰਡ ਬੂੰਗਾ (ਪੰਚਕੁਲਾ)	
ਕ) ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਸਰਸਾ	
ਖ) ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਯਾਦ ਲਈ	
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਗਰਲਜ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਕਾਲਕਾ (ਹਰਿਆਣਾ)	
ਜੋੜ	23000000
੨੭ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	800000
ਅ) ਸਮਾਨ ਦਫਤਰ	

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਜਟ

੫੮

ਬਜਟ (ਜੂਨ 2018)

ਇ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	੧੫੦੦੦੦੦
ਸ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ.ਕੈਮਰੇ	
ਹ) ਇਮਾਰਤ ਕਾਰ ਪਾਰਕਿੰਗ	੮੫੦੦੦੦੦
ਕ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ, ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦
ਖ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ	੨੦੦੦੦੦
ਜੋੜ	੬੮੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੧੫੯੦੦੦੦੦੦

੬੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਨਾਢਾ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਚਕੂਲਾ (ਹਰਿਆਣਾ) ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੨੦੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ	੬੦੩੫੩੭
੨ ਖਰਚ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ	੩੨੧੯੫੪
੩ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੧੪੧੩੧੫

੬੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਨਾਢਾ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਚਕੂਲਾ (ਹਰਿਆਣਾ) ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੨੦੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੨੦੦੦੦੦

੬੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ (ਬਠਿੰਡਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੨੦੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੪੯੦੦੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ	੧੯੯੮੦੦੦੦
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੫੫੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੩੮੦੦੦੦੦
੫ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਤਸ (ਲੰਗਰ)	੩੩੦੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੨੨੦੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਤੇ ਆਦਿ	੬੪੦੦੦੦੦
੮ ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾ, ਥੜ੍ਹੇ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦੦੦
੯ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	੩੦੦੦੦੦੦
੧੦ ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੫੯

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

ੳ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸਤ	੬੦੦੦੦੦੦
ਅ) ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੧੬੦੦੦੦੦੦
ਈ) ਠੇਕਾ ਬਾਗ (ਕਿੰਨੂ, ਅਮਰੂਦ ਆਦਿ)	੧੬੦੦੦੦੦
੧੧ ਸੂਦ ਬੈਕਾਂ	੮੨੦੦੦੦੦
੧੨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੨੦੦੦੦
੧੩ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੧੨੦੦੦੦
੧੪ ਪਸੂ ਧੰਨ	੪੦੦੦੦
੧੫ ਛੁੱਟਕਲ	੨੦੦੦੦
ਜੋੜ :-	੧੩੪੦੦੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
ਤੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੨੬੦੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੬੦੦੦੦੦੦
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੪੦੦੦੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੩੦੦੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੩੦੦੦੦੦੦
੬ ਵਿਸੇਸ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੩੦੦੦੦੦
੭ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੮੬੦੦੦੦੦
੮ ਸਫਰ ਖਰਚ	
ੳ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੫੦੦੦੦
ਅ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ	੨੦੦੦੦
੯ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਤੇ ਛਾਪਾਈ	੧੭੦੦੦੦
੧੦ ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੦੦੦੦
੧੧ ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੪੨੪੬
੧੨ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੨੦੦੦੦੦
੧੩ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ੳ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	੨੨੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਣ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਤੇ ਆਦਿ	੮੦੦੦੦੦
ਈ) ਛੁੱਟਕਲ	੫੦੦੦੦੦
੧੪ ਬੰਧਾਨ ਨਿਰੰਗ ਸਿਘਾਂ	੫੦੦੦੦੦
੧੫ ਮੁਕੱਦਮੇ	੩੩੦੦੦੦
੧੬ ਵਰਦੀਆਂ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ	੨੦੦੦੦੦
੧੭ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੧੨੦੦੦੦੦
੧੮ ਜਨਰੇਟਰ (ਡੀਜਲ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੫੫੦੦੦੦

੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ

੧) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੨੦੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੩੫੦੦੦੦
੨੦ ਖਰਚ ਨਿਵਾਸਾਂ	੬੦੦੦੦੦
੨੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੫੦੦੦
੨੨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ	੧੦੦੦੦
੨੩ ਉ) ਬੀਮਾ ਕੈਸ਼	੪੦੦੦੦
ਅ) ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੧੨੦੦੦੦੦
੨੪ ਖਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	੧੦੦੦੦੦
੨੫ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	੧੫੦੦੦
੨੬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ	
ਉ) ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਖਰਚ (ਡੀਜ਼ਲ ,ਦਵਾਈਆਂ, ਖਾਦ, ਆਦਿ)	੪੩੦੦੦੦੦
ਅ) ਤਨਖਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੨੨੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਮਸੀਨਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੧੫੦੦੦੦
੨੭ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਬਾਗ	੧੩੦੦੦੦
੨੮ ਆਉ ਭਗਤ(ਧਾਰਮਿਕ ਸਖਸੀਅਤਾਂ)	੩੦੦੦੦੦
੨੯ ਬੂਟਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੦੦੦੦੦
੩੦ ਪਸੂ ਧਨ	੬੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੨੮੫੪੮੨੪੯

੩੧ ਫੰਡਜ਼

ਉ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੪੮੧੭੬੨੭
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੯੮੮੮੯੮
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੪੯੩੯੨੦੯
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੬੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੮੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਆਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ (ਸ਼੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)	੨੬੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀਤੂਤਾਂ	੧੦੦੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦
ਕ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦
ਕ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੩੪੮੪੫੨੫੪

੩੨ ਸਹਾਇਤਾ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਜਟ**੯੧****ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)**

ੴ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ ਸ੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ	੧੬੦੦੦੦੦
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਲੋਕਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਨੂੰ	
ਇ) ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਇਦਾਦ	
ਜੋੜ	੧੬੦੦੦੦੦
੩੩ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਓ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੧੦੦੦੦੦
ਅ) ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ	੧੨੦੦੦੦੦੦
ਇ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	
ਸ) ਨਵੇਂ ਟਿਊਬਵੈਲ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦
ਹ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੨੦੦੦੦੦
ਕ) ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	੫੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ	੧੬੦੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੧੩੪੦੦੦੦੦੦

੬੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤੱਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ,
ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ (ਬਠਿੰਡਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੨੦੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੬੧੦੮੮੮
੨ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ	੧੩੩੨੪੯੫
੩ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੮੧੪੫੦
੪ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੩੪੫੫੦੩
੫ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੬੬੮੮੭
੬ ਬੀਮਾ ਕੈਸ	੫੯੫
੭ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੨੬੬੭੮
੮ ਤਨਖਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੫੮੨੫੦
੯ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	੧੦੬੮੫
੧੦ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੫੫੨੬੯੩

੬੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤੱਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ,
ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ (ਬਠਿੰਡਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੨੦੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੪੦੦੦੦੦
੨ ਸਫਰ ਖਰਚ	੨੪੦੦੦੦
੩ ਜਿਊਟ ਮੈਟ	੧੫੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੬੨

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੪	ਮੁਕੱਦਮੇ	੧੮੩੦੦੦
੫	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੯੦੦੦੦੦
੬	ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੫੦੦੦੦
੭	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੬੦੦੦੦
੮	ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੮੦੦੦੦੦
੯	ਖਰਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੩੪੫੦੦੦੦
੧੦	ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੧੮੦੦੦੦

੬੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ,
 ਸ੍ਰੀ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੨੦੧੯
 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੮੦੦੦੦੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੩੪੫੦੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੦੦੦੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੬੬੦੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੧੦੦੦੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੨੦੦੦੦੦
੭	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੩੨੦੦੦੦੦
੮	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	੨੦੦੦੦੦
੯	ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	
	ਉ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੧੨੦੦੦੦
	ਅ) ਠੇਕਾ ਜਮੀਨ	੧੫੦੦੦੦
੧੦	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੨੦੦੦੦
੧੧	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੬੦੦੦੦
੧੨	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੧੮੦੦੦੦
੧੩	ਫੁਟਕਲ	੧੫੦੦੦੦
੧੪	ਪਸੂ ਧੰਨ	੨੦੦੦੦
	ਜੋੜ:-	੧੪੨੦੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੫੫੦੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੪੦੦੦੦੦੦
੩	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦੦੦੦
੪	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੬੬੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੬੩

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੮੦੦੦੦੦
੬	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੫੦੦੦੦
੭	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੮੨੦੦੦੦੦
੮	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੧੦੦੦੦੦
੯	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਬਰਾਂ	੧੦੦੦੦
੧੦	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੨੫੦੦੦੦
੧੧	ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੦੦੦੦
੧੨	ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੫੨੨੫
੧੩	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੫੦੦੦੦
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ		
੧੪	ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਊ	੨੫੦੦੦੦੦
੧੫	ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
੧੬	ਫੁਟਕਲ	੩੦੦੦੦੦
੧੭	ਬੰਧਾਨ ਨਿੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੮੫੦੦੦੦
੧੮	ਮੁਕੱਦਮੇ	੨੦੦੦੦
੧੯	ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੧੬੦੦੦੦
੨੦	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੩੦੦੦੦੦
੨੧	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੩੦੦੦੦੦
੨੨	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੨੦੦੦੦੦
੨੩	ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
	ਉ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੦੦੦੦੦
	ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੨੦੦੦੦
੨੪	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੧੦੦੦੦
੨੫	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੧੨੦੦੦੦੦
੨੬	ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	੬੦੦੦
੨੭	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ	੬੦੦੦੦
੨੮	ਖਰਚ ਡਿਸਪੈਸਰੀ (ਦਵਾਈਆਂ ਆਦਿ)	੬੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-		
੨੯	ਫੰਡਜ਼ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ	
	ਉ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੫੫੫੪੧੩੨
	ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੦੩੬੯੪੨੫
	ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੫੧੮੪੨੧੩
	ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੧੧੫੦੦੦੦
	ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੩੦੦੦੦੦
		੧੦੨੯੯੯੧੨੨੫

ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦੦
ਖ) ਗੈਰੈਚੂਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)	੫੧੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	੫੦੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੩੨੦੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼ :-	੩੮੯੧੯੨੨੫

੩੦ ਸਹਾਇਤਾ

ਉ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
ਜੋੜ :-	

੩੧ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੦੦੦੦੦
ਅ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ	੧੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	੧੪੨੦੦੦੦੦੦

੬੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦਾ
ਸੱਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ	੮੧੬੩੦੫
੨ ਮੁਕੱਦਮੇ	੧੫੫੧੬੦

੨੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦਾ
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੨੦੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੩੦੦੦੦੦
੨ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੮੦੦੦
੩ ਛੁੱਟਕਲ	੨੦੦੦੦੦
੪ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੧੦੦੦੦੦
੫ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ	੨੦੦੦੦੦
੬ ਗੈਰੈਚੂਇਟੀ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੯੦੦੦੦੦
੭ ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ	੨੦੦੦੦੦
੮ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ	੨੦੦੦੦੦

੨੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ
ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਪੀ, (ਕਪੂਰਥਲਾ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੨੦੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੬੨੨੦੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੨੧੦੦੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੨੪੫੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੮੨੦੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੫੮੦੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੨੦੦੦੦੦੦
੭	ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਆਦਿ	
	ਉ) ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ/ ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੮੮੦੦੦੦੦
	ਅ) ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਬੜੇ ਆਦਿ	੪੩੦੦੦੦੦
	ਇ) ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	੧੦੦੦੦੦੦
	ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਂਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ	
	ਹ) ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਂਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਕਪੂਰਥਲਾ	
੮	ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	
	ਉ) ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੫੦੦੦੦੦
	ਅ) ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੪੦੦੦੦੦੦
	ਇ) ਪਸੂ ਧੰਨ	੬੦੦੦੦
੯	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੫੮੦੦੦੦੦
੧੦	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੩੦੦੦੦
੧੧	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ (ਬੰਧਾਨ ਰਾਗੀਆਂ)	੩੦੦੦੦੦
੧੨	ਛੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦
	ਜੋੜ :-	੧੫੦੦੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੩੬੦੦੦੦੦੦
੨	ਖਰਚ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	
	ਉ) ਤਨਖਾਹ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੨੩੦੦੦੦੦
	ਅ) ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੮੨੦੦੦੦੦
੩	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੬੬

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੧	ਉ) ਤਨਖਾਹ ਲੰਗਰ	੫੯੦੦੦੦੦
	ਅ) ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੯੪੦੦੦੦੦
੮	ਖਰਚ ਨਿਵਾਸ	
	ਉ) ਤਨਖਾਹ ਨਿਵਾਸ	੧੪੫੦੦੦੦
	ਅ) ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੩੫੦੦੦੦
੫	ਖਰਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੭੪੦੦੦੦
੬	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੩੩੦੦੦੦
੭	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੨੦੦੦੦੦
੮	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੬੬੦੦੦੦੦
੯	ਸਫਰ ਖਰਚ	
	ਉ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੧੫੦੦੦੦
	ਅ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੫੦੦੦
੧੦	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੨੩੦੦੦੦
੧੧	ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੧੦੦੦
੧੨	ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੦੩੩੬
੧੩	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੨੫੦੦੦੦
੧੪	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
	ਉ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ, ਪਤਾਸੇ ਆਦਿ	੨੨੦੦੦੦੦
	ਅ) ਜਿਊਟ, ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ ਤੇ ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦੦
	ਈ) ਫੁਟਕਲ	੧੫੦੦੦੦
੧੫	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੪੫੦੦੦੦
੧੬	ਮੁਕੱਦਮੇ	੨੦੦੦੦੦
੧੭	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੩੦੦੦੦੦
੧੮	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੇਲ, ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਬੀਮਾਂ)	੫੦੦੦੦੦
੧੯	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੫੦੦੦੦੦
੨੦	ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
	ਉ) ਸਮਾਨ ਮੁਰੰਮਤ	੨੦੦੦੦੦
	ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੧੦੦੦੦੦੦
੨੧	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੧੦੦੦੦
੨੨	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੧੩੦੦੦੦੦
੨੩	ਖਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	੧੫੦੦੦੦
੨੪	ਖੇਤੀਬਾੜੀ	
	ਉ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ (ਦਵਾਈ, ਖਾਦ, ਡੀਜਲ, ਲੇਬਰ, ਕਟਾਈ, ਵਡਾਈ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੨੫੦੦੦੦

ਅ) ਤਨਖਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	
੨੬ ਪਸੂ ਸੰਭਾਲ	੩੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	੯੯੯੧੬੩੩੬
੨੭ ਫੰਡਜ਼	
ਉ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੫੪੯੯੮੩੨
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੦੩੨੭੮੮
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੫੧੬੩੯੪੪
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੧੦੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੩੦੦੦੦੦
ਕ) ਸਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੫੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸੌ: ਕਮੇਟੀ)	੪੪੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	੧੨੫੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੩੦੦੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੩੦੦੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੩੦੦੦੦੦
ਛ) ਬਕਾਇਆ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ	
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼ :-	੩੯੬੮੩੬੬੪
੨੮ ਸਹਾਇਤਾ	
ਉ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੫੦੦੦੦੦
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵੱਲਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	
ਇ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ	੧੫੦੦੦੦੦
ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਹਾਕੀਵਿੰਗ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦੦੦
ਹ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	੨੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	੬੫੦੦੦੦੦
੨੯ ਪ੍ਰੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੬੦੦੦੦੦
ਅ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	੧੩੦੦੦੦੦
ਇ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦
ਸ) ਉਸਾਰੀ ਨਵੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ, ਕਮਰੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠਾ ਵੇਈਂ ਘਾਟ ਆਦਿ	
ਹ) ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਕਪੂਰਥਲਾ	
ਕ) ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕਾਦੂਪੁਰ	
ਖ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ ਕੈਮਰੇ	੧੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਜਟ

੬੮

ਬਜਟ (ਜੂਨ 2018)

ਗ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	੧੦੦੦੦੦੦
ਘ) ਰੀਜਰਵ ਫੰਡ	੧੯੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	੫੦੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	੧੫੦੦੦੦੦੦੦

੨੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ,
(ਕਪੂਰਥਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੫੯੮੮੨
੨ ਤਨਖਾਹ ਲੰਗਰ	੩੬੮੭੫੪
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੨੫੨੧੯੯
੪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸਿਰੋਪਾਓ	੫੨੮੨੫
੫ ਜਿਊਟ ਮੈਟ ਪਾਏਦਾਨ	੧੨੨੮੩
੬ ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ	੩੨੧੯੫

੨੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ,
(ਕਪੂਰਥਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੩੫੦੦੦੦੦
੨ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੯੫੦੦੦੦
੩ ਸਫਰ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦
੪ ਜਿਊਟ ਮੈਟ	੧੦੦੦੦੦
੫ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੧੦੦੦੦੦
੬ ਬੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ	੨੦੦੦੦੦
੭ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੫੦੦੦੦

੨੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ,
ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੪੬੦੦੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ	੧੯੦੦੦੦੦੦
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੮੦੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੨੫੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੬੯

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੫ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੯੯੦੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੧੩੦੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਤੇ ਆਦਿ	੮੬੦੦੦੦
੮ ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਥੜ੍ਹੇ ਆਦਿ	੧੪੦੦੦੦੦
੯ ਠੋਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੧੩੦੦੦੦੦
੧੦ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੬੦੦੦੦੦
੧੧ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੩੦੦੦੦
੧੨ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੩ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੧੦੦੦੦੦
੧੪ ਛੁੱਟਕਲ	੧੦੦੦੦
ਜੋੜ :-	੯੯੨੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੩੬੫੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੬੫੦੦੦੦੦
੩ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੦੫੦੦੦੦੦
੪ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖਰਚ	੫੫੦੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੪੦੦੦੦੦
੬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੭ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੫੩੦੦੦੦੦
੮ ਸਫਰ ਖਰਚ	
ਉ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੦੦੦੦
ਅ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੦੦੦੦
੯ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛੱਪਾਈ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦
੧੦ ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੪੦੦੦
੧੧ ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੦੨੯੯
੧੨ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੫੦੦੦੦
੧੩ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਉ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	੩੦੦੦੦੦੦
ਉ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	
ਈ) ਛੁੱਟਕਲ	੩੦੦੦੦੦
੧੪ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੮੫੦੦੦੦
੧੫ ਮੁਕੱਦਮੇ	੧੨੦੦੦੦
੧੬ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੨੫੦੦੦੦
੧੭ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੮੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੨੦

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੧੯ ਜਨਰੇਟਰ(ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	840000
੨੦ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	200000
੨੦ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	240000
੨੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	4000
੨੨ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	9400000
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	23040255
੨੩ ਫੰਡਜ਼	
ਓ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	90004500
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੬੬੭੩੦੬੭
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੩੩੩੬੫੩੪
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	200000
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	240000
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	840000
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ:ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸੋ:ਕਮੇਟੀ	3000000
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾ	400000
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	960000
ਛ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	60000
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	60000
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	24240209
੨੪ ਸਹਾਇਤਾ	
ਓ)	
ਜੋੜ:-	0
੨੫ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਓ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	300000
ਅ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	40000
ਇ) ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਮਾਨ	
ਸ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	
ਹ) ਰੀਜਰਵ ਫੰਡ	
ਕ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ	
ਜੋੜ:-	340000
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	45200000

੨੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ,
ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦੨੦
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	ਪੰਜਾਬ
੨	ਖਰਚ ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੬੧

੨੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ,
ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦੨੦
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖਰਚ	੮੦੦੦੦੦
੨	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੯੦੦੦੦

੨੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ,
ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ, ਆਲਮਗੀਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦੨੦
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੪੩੦੦੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੯੦੦੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੨੨੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੨੦੦੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੫੪੦੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੧੨੦੦੦੦
੭	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ	੪੪੦੦੦੦
੮	ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	
੯	ਉ) ਠੇਕਾ ਕੰਟੀਨ	੯੦੦੦੦੦
ਅ)	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨ	੪੨੦੦੦੦
ਇ)	ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ	੧੭੦੦੦੦੦
੯	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੫੦੦੦੦੦
੧੦	ਕਮੀਸ਼ਨ ਗੁਰਮਿਤ ਲਿਟੇਰਚਰ	੩੦੦੦੦
੧੧	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੮੦੦੦੦
੧੩	ਫੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦
	ਜੋੜ :-	੮੬੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ**ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ**

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੭੩੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੯੮੦੦੦੦੦
੩	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੫੫੦੦੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੯੦੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੧੦੦੦੦੦
੬	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਯਾਤਰਾਵਾਂ	੧੦੦੦੦੦
੭	ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ	੫੦੦੦੦
੮	ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਰੋਸ਼ਨੀ	੫੪੦੦੦੦੦
੯	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੫੦੦੦੦
੧੦	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੦੦੦੦
੧੧	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
੧੨	ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੫੦੦੦
੧੩	ਡਾਕ ਖਰਚ	੫੧੩੨
੧੪	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੨੦੦੦੦
੧੫	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
	ਉ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	੮੦੦੦੦੦
	ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦
	ਈ) ਛੁੱਟਕਲ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੬	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੮੫੦੦੦੦
੧੭	ਮੁਕੱਦਮੇ	੧੦੦੦੦
੧੮	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੧੨੦੦੦੦
੧੯	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਤੇ ਡੀਜਲ ਆਦਿ)	੯੫੦੦੦੦
੨੦	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੯੫੦੦੦੦
੨੧	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੯੮੦੦੦੦
੨੨	ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
	ਉ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੫੦੦੦੦
	ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੨੦੦੦੦੦੦
੨੩	ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦੦
੨੪	ਖਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	੨੦੦੦੦੦੦
੨੫	ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	
੨੬	ਪਾਰਕਾਂ	੧੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਕੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੬੨੯੯੦੧੩੨

੨੭ ਫੰਡਜ਼

ਓ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੮੬੮੯੯੩੪
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੫੭੯੩੨੯
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੮੯੯੯੪
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦੦
ਕ) ਸਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸੋ: ਕਮੇਟੀ)	੨੦੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	੮੦੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੫੦੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੨੨੧੯੯੯੯੯
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼:-	੮੫੧੫੦੦੦੦

੨੮ ਸਹਾਇਤਾ

ਓ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੇ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ	੫੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	੫੦੦੦੦੦

੨੯ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ਓ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੩੫੦੦੦੦

ਅ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ	੩੫੦੦੦੦

ਜੁੱਲ ਜੋੜ:-	੮੬੦੦੦੦੦੦

੨੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜ਼ੀ ਸਾਹਿਬ,

ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ, ਆਲਮਗੀਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ	੧੨੩੫੯੩
੨ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਰੌਸ਼ਨੀ	੧੮੯੦੭
੩ ਬੀਮਾਂ	੧੫੨੪੭

੨੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜ਼ੀ ਸਾਹਿਬ,

ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ, ਆਲਮਗੀਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੨੦੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੪੯੦੦੦੦੦

੨	ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਰੋਸ਼ਨੀ	੨੦੦੦੦੦
੩	ਜਨਰੇਟਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੪	ਧਰਮ ਅਰਥ	੧੦੦੦੦੦

੮੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ,

ਰਾਮਦਾਸ, (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦਾ ਬਜ਼ਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੨੦੧੯

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੨੬੨੦੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੫੩੦੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੭੦੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੨੪੦੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੧੭੦੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੬੦੦੦੦
੭	ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ/ਦੁਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੧੭੦੦੦੦੦
੮	ਲੀਜ ਮਨੀ ਸਕੂਲ/ਹਸਪਤਾਲ	੨੦੨੦੦
੯	ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ (ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ)	੧੬੦੦੦੦੦
੧੦	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੨੨੪੦੦੦੦੦
੧੧	ਬਕਾਇਆ ਠੇਕਾ	
੧੨	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੨੩੦੦੦੦੦
੧੩	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੧੫੦੦੦
੧੪	ਪਸੂ ਧੰਨ	੬੦੦੦੦
੧੫	ਫੁਟਕਲ	੧੪੮੦੦
ਜੋੜ :-		੮੧੩੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੨੩੫੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੭੦੦੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖਰਚ	੧੨੨੦੦੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੨੦੦੦੦੦
੬	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ	੧੦੦੦੦੦
੭	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੩੩੦੦੦੦੦
੮	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੨੦੦੦੦
੯	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੦੦੦੦

੧੦ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੧੪੦੦੦੦
੧੧ ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੫੦੦੦
੧੨ ਡਾਕ ਖਰਚ	੫੦੨੫
੧੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੬੦੦੦੦
੧੪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਉ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਸਿਰੋਪਾਉ	੨੪੦੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦
ਇ) ਫੁਟਕਲ	੮੦੦੦੦੦
੧੫ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੮੦੦੦੦੦
੧੬ ਮੁਕੱਦਮੇ	੫੦੦੦੦੦
੧੭ ਮਾਮਲਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ	੫੦੦੦
੧੮ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੧੬੪੦੦੦
੧੯ ਖਰਚ ਗੱਡੀ ਤੇਲ ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ	੮੦੦੦੦੦
੨੦ ਜਨਰੋਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੮੦੦੦੦੦
੨੧ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਉ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੮੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੨੦੦੦੦੦
੨੨ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦੦
੨੩ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੫੦੦੦
੨੪ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੯੦੦੦੦੦
੨੫ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	੬੦੦੦
੨੬ ਪਸੂ ਧੰਨ	੨੦੦੦੦
੨੭ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ	੨੦੦੦੦
੨੮ ਖਰਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	
ਉ) ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੬੪੦੦੦੦
ਅ) ਤਨਖਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੩੦੦੦੦੦
ਇ) ਮੁਰੰਮਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੧੦੦੦੦੦੦
ਸ) ਰੱਖ ਰਖਾਅ, ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਜ਼ਮੀਨਾਂ	੧੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੫੮੮੨੦੦੨੫
੩੨ ਫੰਡਜ਼	
ਉ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੮੧੨੪੬੬੨
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੫੪੧੬੬੪੨
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੨੦੮੩੨੧
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੬੮੦੦੦੦

ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੯੦੦੦੦
ਕ) ਸਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ	੨੩੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀਤੁੜਾਂ	੨੦੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੨੦੯੨੯੯੯੨੫

੩੩ ਸਹਾਇਤਾ

ਓ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ ਸ੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਪਬਲਿਕ ਸੀ:ਸੈ:ਸਕੂਲ)

ਜੋੜ :-

੩੪ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ਓ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੨੦੦੦੦੦
ਅ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	
ਇ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦
ਸ) ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ	
ਹ) ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	
ਕ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ	
ਜੋੜ :-	੪੦੦੦੦੦

ਕੁੱਲ ਜੋੜ:- **੮੧੩੦੦੦੦੦**

੮੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ,

ਰਾਮਦਾਸ, (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੨੦੧੭

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ **੩੩੬੫੦**

੮੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ,

ਰਾਮਦਾਸ, (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੨੦੧੮

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੫੦੦੦੦੦
੨ ਖਰਚ ਮੁਕੱਦਮੇ	੨੮੦੦੦੦
੩ ਖੁਦਕਾਸਤ ਖਰਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੨੬੦੦੦੦

੪	ਗੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁਟੀਆਂ ਦਾ ਫੰਡ	੨੦੫੦੦੦੦
੫	ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	੨੦੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ	੫੦੦੦੦੦

੮੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜ਼ੋਖਰਾ ਸਾਹਿਬ

ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਅੱਠਵੀਂ (ਅੰਬਾਲਾ) ਦਾ ਬਜ਼ਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦੨੦

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੪੧੦੦੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੪੬੦੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੮੦੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੨੦੦੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੪੦੦੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੮੦੦੦੦੦
੭	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦
੮	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	੫੨੫੦੦੦
੯	ਜਾਇਦਾਦ	
੧੦	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੬੦੦੦੦੦
੧੧	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੧੦੦੦੦੦
੧੨	ਕਮੀਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੨੫੦੦੦
੧੩	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ ਰਾਗੀਆਂ	੧੦੦੦੦੦
੧੪	ਫੁਟਕਲ	੫੦੦੦੦
੧੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	
੧੬	ਰੋਸ਼ਨੀ	
	ਜੋੜ :-	੨੮੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਚੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੨੫੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੫੫੦੦੦੦੦
੩	ਖਰਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੬੦੦੦੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੨੨੦੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੧੫੦੦੦੦
੬	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੭	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੨੮੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੨੮

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੮ ਸਫਰ ਖਰਚ	੬੦੦੦੦
੯ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੨੦੦੦੦
੧੦ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੧੨੦੦੦੦
੧੧ ਟੈਲੀਫੋਨ	੫੦੦੦੦
੧੨ ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੧੪੭੮
੧੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੮੦੦੦੦
੧੪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਉ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਸਿਰਪਾਉ	੩੫੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦੦
ਈ) ਫੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦੦੦
ਸ) ਦਫਤਰ	
੧੫ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੫੦੦੦੦੦
੧੬ ਮੁਕੱਦਮੇ	੫੦੦੦੦
੧੭ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੧੮੦੦੦੦
੧੮ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੮੨੦੦੦੦
੧੯ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੬੦੦੦੦੦
੨੦ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੦੦੦੦੦
੨੧ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ	੫੦੦੦੦੦
੨੨ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦੦
੨੩ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੧੦੦੦੦
੨੪ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੫੦੦੦੦੦
੨੫ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੪੫੫੬੧੪੭੮
੨੬ ਫੰਡਜ਼	
ਉ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੨੨੨੫੨੬੧
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੫੧੯੩੫੦੭
ਈ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੫੮੧੭੫੪
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੫੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੬੦੦੦੦
ਕ) ਸਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੫੧੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਆਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ ਸਹਾਇਤਾ)	੧੫੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜੂਤਾਂ	੫੨੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੬੬੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਜਟ

੨੯

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

ਕ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੯੯੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੯੯੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਾ:-	੧੯੯੩੯੫੨੨

੨੧ ਸਹਾਇਤਾ

ਓ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ	੩੦੦੦੦੦੦
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ)	੧੦੦੦੦੦੦
ਇ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਭਵਨ ਸ਼ਾਹਪੁਰ	੧੨੦੦੦੦੦
ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਸਿੰਘ ਐਸੂਕੇਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ	
ਹ) ਸਹਾਇਤਾ ਕਾਲਜ	
ਜੋੜ:-	੫੨੦੦੦੦੦

੨੮ ਪੂਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ਓ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੨੪੦੦੦੦੦
ਅ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	
ਇ) ਨਵਾਂ ਬੋਰ	
ਸ) ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ(ਕਾਰ ਪਾਰਕਿੰਗ)	
ਹ) ਖਰੀਦ ਨਵੀਂ ਜਮੀਨ/ਜਾਇਦਾਦ	੩੦੦੦੦੦੦
ਕ) ਨਵਾਂ ਏਅਰ ਵਾਸ਼ਰ	
ਖ) ਸੈਂਟਰਲ ਏ.ਸੀ	
ਗ) ਨਵਾਂ ਜਨਰੇਟਰ	
ਘ) ਸਟੀਮ ਕੁਕਿੰਗ ਪਲਾਂਟ	੧੨੦੦੦੦੦
ਕ) ਰੀਜਰਵ ਫੰਡ	
ਚ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ	੧੨੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	੮੩੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	੨੮੦੦੦੦੦੦

੮੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜ਼ੋਖਰਾ ਸਾਹਿਬ
ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਅੱਠੰਵੀਂ (ਅੰਬਾਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੨੦੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੯੯੨੬੮

੮੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜ਼ੋਖਰਾ ਸਾਹਿਬ
ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਅੱਠੰਵੀਂ (ਅੰਬਾਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੨੦੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੦੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੮੦

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੨	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੮੦੦੦੦੦
੩	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੨੦੦੦੦੦
੪	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੦੦੦੦੦
੫	ਜਨਰੋਟਰ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦
੬	ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ	੪੯੮੮੦
੭	ਸੈਂਟਰਲ ਏ.ਸੀ.	੧੮੦੦੦੦੦
੮	ਨਵਾਂ ਜਨਰੋਟਰ	੧੫੫੦੦੦੦

੮੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਬ ਸਾਹਿਬ
 ਲੰਬੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸੱਤਵੀਂ ਮੌਹਾਲੀ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੨੦੧੯
 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੨੯੪੦੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੯੫੦੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੪੨੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੫੩੫੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੩੬੦੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੮੦੦੦੦
੭	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੯੩੦੦੦੦
੮	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੩੩੦੦੦੦੦
੯	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੨੨੦੦੦੦੦
੧੦	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੫੦੦੦੦
੧੧	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੧੩੦੦੦੦
੧੨	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	੨੫੦੦੦੦੦
੧੩	ਫੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦੦
ਜੋੜ :-		੫੫੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ**ਚੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ**

੧	ਤਨਖਾਹਾਂ	੧੫੦੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੨੫੦੦੦੦੦
੩	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੨੯੦੦੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੨੦੦੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੬੬੦੦੦੦
੬	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੩੩੦੦੦੦੦

੨ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੫੦੦੦੦
੮ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੨੦੦੦੦
੯ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੬੮੦੦੦
੧੦ ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੩੦੦੦
੧੧ ਡਾਕ ਖਰਚ	੬੦੫੦
੧੨ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦੦
੧੩ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਉ) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	੨੦੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
ਇ) ਫੁਟਕਲ	੩੫੦੦੦੦
੧੪ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੨੦੦੦੦੦
੧੫ ਮੁੱਕਦਮੇ	੨੫੦੦੦
੧੬ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੧੨੦੦੦੦
੧੭ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੩੦੦੦੦੦
੧੮ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੩੫੦੦੦੦
੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਉ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੨੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੧੫੦੦੦੦
੨੦ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੨੪੦੦੦੦
੨੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੫੦੦੦
੨੨ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩੫੦੦੦੦
੨੩ ਪਾਰਕਾਂ ਫੁਲ ਬੂਟੇ ਆਦਿ	੮੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ :-	੩੯੨੧੨੦੫੦
੨੪ ਫੰਡਜ਼	
ਉ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੫੨੫੦੯੨੫
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੩੮੩੩੯੯੯
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੯੧੯੯੯੨
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੩੦੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੬੨੦੦੦
ਕ) ਸਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੦੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)	੧੫੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜੂਤਾਂ	੩੦੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੪੮੦੦੦

੩) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	8੮੦੦੦
੪) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	8੮੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡ : -	੧੩੯੪੨੯੫੦
੨੫ ਸਹਾਇਤਾ	
੧) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੇ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ	੫੦੦੦੦੦
ਜੋੜ	੫੦੦੦੦੦
੨੬) ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
੧) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੩੪੦੦੦੦
੨) ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ, ਕੋਠੇ ਆਦਿ	
ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ	੧੦੦੦੦੦੦
੩) ਖਰੀਦ ਜਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ	
ਜੋੜ:-	੧੩੪੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	੫੫੦੦੦੦੦੦

੮੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਬ ਸਾਹਿਬ ਲੰਬੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸੱਤਵੀਂ ਮੌਹਾਲੀ ਦਾ ਸਪਲੀਸੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੨੨੨੨੨
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ	੨੦੨੨੦੮
੩ ਖਰਚ ਲੰਗਰ	੫੪੨੧੧੯
੪ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ	੧੭੧੭੯੩
੫ ਫੁਟਕਲ	੧੨੯੮੩੭
੬ ਬੰਧਾਨ ਨਿਰੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੫੮੨੫੦
੭ ਖਰਚ ਨਿਵਾਸ	੬੮੩੦੩

੮੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਬ ਸਾਹਿਬ ਲੰਬੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸੱਤਵੀਂ ਮੌਹਾਲੀ ਦਾ ਸਪਲੀਸੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੮੦੦੦੦੦
੨ ਫੁਟਕਲ	੫੦੦੦੦
੩ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ	੩੦੦੦੦੦

੮੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੩੫੦੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੮੩

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ	੧੪੦੦੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੨੩੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੩੫੦੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੪੨੦੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੧੨੦੦੦੦੦
੭	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦੦੦
੮	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੪੩੦੦੦੦੦
੯	ਸੁਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੨੦੦੦੦
੧੦	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੫੦੦੦੦
੧੧	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੩੦੦੦੦੦
੧੨	ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ	੨੦੦੦੦
੧੩	ਛੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦
ਜੋੜ :-		੨੫੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੨੩੦੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਖਰਚ	੬੦੦੦੦੦੦
੩	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੧੦੦੦੦੦
੬	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੫੦੦੦੦
੭	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੪੦੦੦੦੦੦
੮	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੪੦੦੦੦
੯	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੧੩੦੦੦੦
੧੦	ਟੈਲੀਫੋਨ	੩੦੦੦੦
੧੧	ਡਾਕ ਖਰਚ	੪੯੦੫
੧੨	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੨੦੦੦੦੦
੧੩	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
	ਉ) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ, ਪਤਾਸੇ ਆਦਿ	੨੨੦੦੦੦੦
	ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦
	ਈ) ਛੁਟਕਲ	੨੦੦੦੦੦
੧੪	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੮੪੦੦੦੦
੧੫	ਮੁਕੱਦਮੇ	੨੦੦੦੦
੧੬	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	
੧੭	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੪੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੮੪

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੧੯ ਜਨਰੇਟਰ (ਖਰਚ ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੨੦੦੦੦੦
੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ੳ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੬੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੪੪੦੦੦੦
੨੦ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੧੧੦੦੦੦
੨੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਾਂ	੫੦੦੦
੨੨ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੬੫੦੦੦੦
੨੩ ੳ) ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਹਾਊਸ (ਖਰੀਦ ਪੁਸਤਕਾਂ)	
ਈ) ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੧੫੦੦੦
੨੪ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	੨੦੦੦੦
੨੫ ਖਰਚ ਜਾਇਦਾਦ	੨੫੦੦੦੦
ਜੋੜ ਭੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	
੨੬ ਫੰਡਜ਼	੫੫੪੬੪੯੦੫
ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੨੮੮੨੫੪੮
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੫੨੬੧੬੯੮
ਈ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੬੩੦੮੪੯
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੫੦੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੦੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਆਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸੋ:ਕਮੇਟੀ)	੨੪੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜੂਤਾਂ	੩੦੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੦੦੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੧੯੩੩੫੦੯੫
੨੭ ਸਹਾਇਤਾ	
ੳ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥ ਅਦਾਰੇ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ)	
ਜੋੜ	੦
੨੮ ਪੂੰਜੀਗੜ ਖਰਚੇ	
ੳ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੨੦੦੦੦੦
ਅ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	
ਈ) ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਲਾਈਆਣਾ ਸਾਹਿਬ	

ਸ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ ਬਲੈਰੋ ਕੈਪਰ

ਜੋੜ:-

ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-

੨੦੦੦੦੦

੨੫੦੦੦੦੦੦

੯੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ,
 ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭
 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੩੫੫੩੨
੨	ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੫੩੨
੩	ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੨੦੯੯੯੯
੪	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੧੦੦੫੨
੫	ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੨੨੨੦੨

੯੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ,
 ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧	ਖਰਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੬੫੦੦੦੦
੨	ਫੁਟਕਲ	੧੨੫੦੦੦

੯੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ,
 ਧਮਤਾਨ ਸਾਹਿਬ (ਜੀਂਦ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯
 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੧੧੪੦੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੪੨੦੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੨੬੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੩੦੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੨੮੦੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੪੦੦੦੦
੭	ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੧੯੦੦੦੦
੮	ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	
੯)	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸਤ	੪੨੦੦੦੦੦੦
ਅ)	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੪੨੦੦੦੦੦
੯)	ਸੂਦ ਬੈਕਾਂ	੧੯੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੮੬

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੧੦ ਫੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦
੧੧ ਪਸੂ ਧੰਨ	੨੬੦੦੦੦
ਜੋੜ :-	੨੧੮੦੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਦਫਤਰ	੧੧੬੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੫੫੦੦੦੦
੩ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੯੯੦੦੦੦੦
੪ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੮੫੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੂਰਬ	੩੧੦੦੦੦
੬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੭ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੮੮੦੦੦੦
੮ ਉ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੨੦੦੦੦
ਅ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ	੧੦੦੦੦
੯ ਦਫਤਰ	੮੫੦੦੦
੧੦ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
੧੧ ਟੈਲੀਫੋਨ	੩੦੦੦੦
੧੨ ਡਾਕ ਖਰਚ	੪੯੫੪
੧੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੬੦੦੦੦
੧੪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਉ) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	੧੭੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ	
ਇ) ਫੁਟਕਲ	੩੨੦੦੦੦
੧੫ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੪੫੦੦੦੦
੧੬ ਮੁਕੱਦਮੇਂ	੨੦੦੦੦
੧੭ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੧੨੦੦੦੦
੧੮ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੫੦੦੦੦੦
੧੯ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੩੦੦੦੦੦
੨੦ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਉ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੦੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ	੩੦੦੦੦੦
੨੧ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦੦
੨੨ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੧੦੦੦੦
੨੩ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੫੦੦੦੦੦

੨੪ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ

੨੫ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ

ਓ) ਖੁਦਕਾਸਤ (ਡੀਜਲ, ਦਵਾਈਆਂ, ਖਾਦਾਂ, ਕਟਾਈ,	੧੪੨੦੦੦੦੦
ਵਢਾਈ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਆਦਿ)	੮੫੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਮਸੀਨਰੀ (ਖੇਤੀਬਾੜੀ)	੩੩੦੦੦੦੦
ਇ) ਤਨਖਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੫੦੦੦੦
ਸ) ਮਾਮਲਾ ਜਮੀਨਾਂ	੧੦੦੦੦੦

੨੬ ਪਸੂ ਧੰਨ

ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-

੨੭ ਫੰਡਜ਼

ਓ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ	੪੯੩੫੦੨੩
ਅ) ਦਸਵੰਧ	੩੦੯੦੦੧੫
ਇ) ਵਿੱਦਿਆ ਫੰਡ	੧੫੪੫੦੦੮
ਸ) ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ	੫੩੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ	੧੬੫੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ	੨੦੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ : ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ)	੧੫੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	੫੫੦੦੦੦

ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ

ਕਵ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ

ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਫੰਡ

ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-

ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਦਾ ਜੋੜ:-

੧੨੨੧੦੦੪੬

੫੮੨੦੦੦੦੦

੨੮ ਸਹਾਇਤਾ

ਓ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ	੩੦੦੦੦੦੦
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ	੪੦੦੦੦੦੦
ਇ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ	੪੦੦੦੦੦
ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਨਿਵਾਸ	
ਹ) ਸਹਾਇਤਾ ਪੱਟੇਦਾਰ ਜਮੀਨ ਪਿੰਡ ਕੁੱਪੀਆਂ	
ਕ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਕੇਸ ਪਿੰਡ ਖੰਨਾ ਚੁਮਾਰਾ	
ਖ) ਸਹਾਇਤਾ ਸਵਾ: ਆਰਜੀ ਮੁਲਾਜਮ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	

ਜੋੜ

੩੫੦੦੦੦੦

੨੯ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ੴ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	800000
ਅ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	
ਇ) ਇਮਾਰਤ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਧਮਤਾਨ ਸਾਹਿਬ	
ਸ) ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੇ ਨਵੀਂ ਸਮਾਨ ਖੇਤੀ	₹੯੦੦੦੦੦
ਹ) ਨਵੇਂ ਟਿਊਬਵੈਲ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	₹੯੦੦੦੦੦
ਕ) ਨਵੀਂ ਜਨਰੇਟਰ ੨੫੦ ਕੇ.ਵੀ. ਪੈਨਲ ਸਮੱਤ	₹੨੬੦੦੦੦੦
ਖ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	8200000
ਜੋੜ:-	₹੨੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	₹੧੮੦੦੦੦੦

੯੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ,

ਧਮਤਾਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀਂਦ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ 2017-੧੮

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	200000
੨ ਜਨਰੇਟਰ ਖਰਚ	900000
੩ ਗੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਫੰਡ	1550000
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ	1500000
੫ ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ	500000
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਆਰਜੀ ਮੁਲਾਜਮ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	120000
੭ ਨਵੇਂ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	₹੦੦੦੦
੮ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	₹੦੦੦੦੦
੯ ਤਰੱਕੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ	1200000

੯੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਂਵੀਂ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ

ਪਿੰਡ ਕਟਾਣਾ ਸਾਹਿਬ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ 2018-੧੯

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	23500000
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	14500000
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	15000000
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	₹੪੦੦੦੦੦
੫ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	2200000
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	20000
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	260000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੮੯

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੮ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	₹ ੬੦੦੦੦੦
੯ ਸੂਦ ਬੈਕਾਂ	₹ ੪੨੦੦੦੦
੧੦ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਿਟਰੇਚਰ	₹ ੪੦੦੦੦
੧੧ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	₹ ੮੦੦੦੦
੧੨ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	₹ ੨੦੦੦੦
੧੩ ਫੁਟਕਲ	₹ ੧੦੦੦੦
ਜੋੜ :-	₹ ੬੪੦੦੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
ਹੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	₹ ੧੨੨੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	₹ ੫੦੦੦੦੦੦
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	₹ ੧੦੬੦੦੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	₹ ੧੦੫੦੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	₹ ੮੫੦੦੦੦
੬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	₹ ੧੦੦੦੦੦
੭ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	₹ ੨੬੦੦੦੦੦
੮ ਸਫਰ ਖਰਚ	₹ ੬੦੦੦੦
੯ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	₹ ੧੦੦੦੦
੧੦ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਤੇ ਛਧਾਈ ਆਦਿ	₹ ੧੨੦੦੦੦
੧੧ ਟੈਲੀਫੋਨ	₹ ੮੦੦੦੦
੧੨ ਡਾਕ ਖਰਚ	₹ ੮੫੪੦
੧੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	₹ ੨੩੫੦੦੦
੧੪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਉ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਧਾਉ	₹ ੫੦੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ	₹ ੧੦੦੦੦੦
ਇ) ਫੁਟਕਲ	₹ ੨੫੦੦੦੦
੧੫ ਬੰਧਾਨ ਨਿੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	₹ ੩੮੦੦੦੦
੧੬ ਮੁੱਕਦਮੇ	₹ ੨੦੦੦੦
੧੭ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	₹ ੧੫੦੦੦੦
੧੮ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ	₹ ੫੫੦੦੦੦
੧੯ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	₹ ੮੮੦੦੦੦
੨੦ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	₹ ੨੩੦੦੦੦
੨੧ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	₹ ੧੭੦੦੦੦
੨੨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ	₹ ੧੭੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ**੯੦****ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)**

੨੩ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	3000
੨੪ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	400000
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	844244480
੨੫ ਫੰਡਜ਼	
ਓ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	₹902230
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	8029420
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	2034490
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	840000
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	960000
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	600000
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸੋ:ਕਮੇਟੀ)	1200000
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹੇਤਾਂ	450000
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	924000
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	924000
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	924000
੨੬ ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	14223440
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼:-	₹2200000
੨੭ ਸਹਾਇਤਾ	
ਓ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	600000
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵੱਲਾ	
ਇ) ਸਹਾਇਤਾ ਹਾਕੀਵਿੰਗ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ	600000
ਜੋੜ:-	1400000
੨੮ ਪੂੰਜੀਗਡ ਖਰਚੇ	
ਓ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	200000
ਅ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ.	
ਸ) ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ	
ਹ) ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ	
ਕ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ	
ਜੋੜ:-	200000
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	₹4000000

੯੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੰਂ ਤੇ ਦਸਵੀਂ ਪਿੰਡ ਕਟਾਣਾ ਸਾਹਿਬ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧	ਖਰਚ ਲੰਗਰ	੨੯੬੪੯੮
੨	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੪੮੮੫੦
੩	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੬੨੮੨
੪	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ	੨੯੫੯੮
੫	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੨੨੩੬

੯੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੰਂ ਤੇ ਦਸਵੀਂ ਪਿੰਡ ਕਟਾਣਾ ਸਾਹਿਬ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੩੦੦੦੦੦
੨	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੫੦੦੦੦
੩	ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ. ਕੈਮਰੇ	੪੧੦੦੦੦

੯੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜ਼ੀ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੰਂ ਸਰਾਏ ਲਸ਼ਕਰੀ ਕੋਟਾਂ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੨੫੫੦੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੬੦੦੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੦੦੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੩੪੦੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੨੫੦੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਸਾਰਤ	੧੦੦੦੦੦
੭	ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ	੧੨੦੦੦੦੦
੮	ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	
੯	ਉ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੧੪੦੦੦੦੦੦
੧੦	ਅ) ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	
੧੧	ਪਸੂ ਧਨ	੧੨੦੦੦੦੦
੧੨	ਸੂਦ ਬੈਕਾਂ	੩੩੦੦੦੦
੧੩	ਕਮੀਸ਼ਨ ਗੁਰਮਿਤ ਲਿਟਰੇਚਰ	੮੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੯੨

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੧੨ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ

੫੦੦੦੦੦

੧੩ ਬੰਧਾਨ ਰਾਗੀਆਂ

੧੨੦੦੦੦

੧੪ ਡੁਟਕਲ

੧੦੦੦੦

ਜੋੜ :-**੬੫੮੦੦੦੦੦****ਭਾਗ ਖਰਚ****ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ**

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ

੧੨੫੦੦੦੦੦

੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਖਰਚ

੨੨੦੦੦੦੦

੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਖਰਚ

੨੧੦੦੦੦੦

੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ

੧੦੦੦੦੦੦੦

੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ

੫੫੦੦੦੦

੬ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ

੨੨੦੦੦੦੦

੭ ਸਫਰ ਖਰਚ

੫੪੦੦੦

੮ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ

੬੦੦੦

੯ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ

੨੦੦੦੦

੧੦ ਟੈਲੀਫੋਨ

੩੦੦੦੦

੧੧ ਡਾਕ ਖਰਚ

੧੦੮੧੧

੧੨ ਆਡਿਟ ਫੀਸ

੧੫੦੦੦੦

੧੩ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ

(ਉ) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ

੧੦੦੦੦੦੦੦

ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਤੇ ਆਦਿ

੫੦੦੦੦

ਈ) ਡੁਟਕਲ

੩੫੦੦੦੦

੧੪ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ

੪੦੦੦੦੦

੧੫ ਮੁੱਕਦਮੇ

੫੦੦੦੦

੧੬ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ

੧੮੦੦੦੦

੧੭ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਤੇਲ, ਮੁਰੰਮਤਾਂ, ਬੀਮਾ ਆਦਿ

੩੫੦੦੦੦

੧੮ ਜਨਰੇਟਰ ਤੇਲ, ਮੁਰੰਮਤਾਂ

੪੦੦੦੦੦

੧੯ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ

੧੦੦੦੦੦੦

੨੦ ਮੁਰੰਮਤ ਬਿਮਾਰਤ

੫੦੦੦੦

੨੧ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ

੧੦੦੦੦੦੦

੨੨ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ

੫੦੦੦

੨੩ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ

੧੫੦੦੦੦

੨੪ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ

੬੦੦੦੦੦

੨੫ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ

੧੦੦੦੦

੨੬ ਖਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	
੨੭ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਿਤ ਲਿਟਰੇਚਰ	੧੦੦੦੦
੨੮ ਪਸੂ ਧੰਨ	੫੦੦੦੦੦
੨੯ ਖਰਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	
ਓ) ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਖਰਚ (ਡੀਜ਼ਲ, ਖਾਦਾਂ, ਦਵਾਈਆਂ, ਕਟਾਈ, ਵਵਾਈ ਆਦਿ)	੩੫੦੦੦੦੦
ਅ) ਤਨਖਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ (ਲੇਬਰ ਆਦਿ)	੧੬੦੦੦੦੦
ਇ) ਮੁਰੰਮਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੧੦੦੦੦੦
੩੦ ਠੋਕਾ ਜਮੀਨ	੨੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੫੦੦੨੫੮੯੯
੩੧ ਫੰਡਜ਼	
ਓ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੬੦੪੮੦੯੪
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੪੦੩੨੦੯੩
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੦੧੬੦੩੨
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੪੦੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੫੦੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨਖਾਹ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)	੧੨੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	੮੦੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੪੬੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੯੬੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੯੬੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੧੫੧੩੪੯੯
ਜੋੜ ਰੋਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼:-	੬੫੨੧੦੦੦੦
੩੨ ਸਹਾਇਤਾ	
ਓ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ	
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਜਮੀਨਾਂ	
ਇ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ	
ਸ) ਸਹਾਇਤਾ (ਕਿਰਨਦੀਪ ਕੌਰ)	੫੦੦੦੦
ਜੋੜ	੫੦੦੦੦
੩੩ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਓ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੦੦੦੦੦
ਅ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	
ਇ) ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ	

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਜਟ**੯੪****ਬਜਟ (ਜੂਨ 2018)**

ਸ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	80000
ਹ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	
ਜੋੜ:-	940000
ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	45400000

੯੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੰਂ ਸਰਾਏ ਲਸ਼ਕਰੀ ਕੋਟਾਂ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ 2016-17 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	3955
੨ ਮੁਰੰਮਤ ਗੱਡੀਆਂ	22943

੯੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੰਂ ਸਰਾਏ ਲਸ਼ਕਰੀ ਕੋਟਾਂ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ 2017-18 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	20000
੨ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	20000
੩ ਤਨਖਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ (ਲੇਬਰ ਆਦਿ)	350000
੪ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	246000
੫ ਗੈਚੂਇਟੀ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	9002000
੬ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	250000

੧੦੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਛੇਹਰਟਾ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੰਂ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ 2018-19 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	36000000
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	13200000
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	4800000
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	2800000
੫ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	20000
੬ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ	
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ/ਦੁਕਾਨਾਂ	500000
੮ ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ	8000000
੯ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ	90000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ**੯੫****ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)**

੧ ਸ) ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੬੬੦੦੦੦
ਹ) ਲੀਜ ਡੀਡ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਅਕੈਡਮੀ	੨੧੦੦੦
੮ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੨੪੦੦੦੦
੯ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਿਤ ਲਿਟਰੇਚਰ	੮੦੦੦
੧੦ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੩੦੦੦੦
੧੧ ਛੁਟਕਲ	੧੫੦੦੦
ਜੋੜ :-	
	੬੪੦੦੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
ਭੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੨੦੦੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੫੨੦੦੦੦੦
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੮੫੦੦੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੯੦੦੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੦੦੦੦੦
੬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੫੦੦੦੦
੭ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੨੩੦੦੦੦੦
੮ ਸਫਰ ਖਰਚ	੮੦੦੦੦
੯ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਾਪਾਈ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
੧੦ ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੧੦੦੦
੧੧ ਡਾਕ ਖਰਚ	੫੨੯੨
੧੨ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੮੦੦੦੦
੧੩ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਓ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	੨੨੫੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਸੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦
ਈ) ਛੁਟਕਲ	੧੫੦੦੦੦
੧੪ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੨੮੦੦੦੦
੧੫ ਮੁੱਕਦਮੇ	੧੦੦੦੦
੧੬ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੧੦੦੦੦੦
੧੭ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੨੦੦੦੦੦
੧੮ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੩੦੦੦੦੦
੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਓ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੦੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੫੦੦੦੦
੨੦ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦

<u>ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</u>	<u>੯੯</u>	<u>ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)</u>
੨੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ		੧੦੦੦
੨੨ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ		੬੦੦੦੦੦
੨੩ ਖਰਚ ਖੁਦਕਾਸਤ		੨੦੦੦੦
੨੪ ਰੱਖ ਰਖਾਅ / ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਬਾਗ		੨੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-		੮੬੨੮੨੨੬੨
੨੫ ਫੰਡਜ਼		
ਉ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ		੬੬੦੬੧੧੯
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		੮੬੦੮੦੨੯
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		੨੩੦੨੦੪੦
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		੪੦੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		੧੪੦੦੦੦
ਕ) ਸਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ:ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ(ਸ੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ)		੧੬੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜੂਤਾਂ		੫੫੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		੧੦੦੦੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		੧੦੦੦੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		੧੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-		੧੨੧੦੨੨੩੯
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼:-		੬੩੮੫੦੦੦੦
੨੬ ਸਹਾਇਤਾ		
ਜੋੜ:-		੦
੨੭ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ		
ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ		੧੫੦੦੦੦
ਅ) ਨਵਾਂ ਜਰਨੇਟਰ		
ਇ) ਨਵੇਂ ਕਲੈਕਸ਼ਨ, ਕੋਠੇ, ਬੋਰ ਆਦਿ		
ਸ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ		
ਹ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ		
ਜੋੜ		੧੫੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ		੬੪੦੦੦੦੦੦

੧੦੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਛੇਹਰਟਾ ਸਾਹਿਬ,
ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜ਼ਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਜਟ

੯੭

ਬਜਟ (ਜੂਨ 2018)

੧	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ	੧੯੩੩੫੧
੨	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੫੨੮
੩	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੬੦੨੩੧
੪	ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੧੫੨੯੬੦
੫	ਬੰਧਾਨ ਨਿੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੬੫੧੫੦
੬	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੧੪੪੫੪
੭	ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੮੯੫੫੬
੮	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੬੫੯

੧੦੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਛੇਹਰਟਾ ਸਾਹਿਬ,
ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਸੈਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ	੮੦੦੦੦੦
੨	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੨੦੦੦੦੦
੩	ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੧੫੦੦੦੦
੪	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੮੦੦੦੦
੫	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੨੦੦੦

੧੦੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਟਾਹਲੀਆਣਾ ਸਾਹਿਬ
ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਰਾਏਕੋਟ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੨੨੫੦੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ	੬੫੦੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੫੧੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੨੩੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੨੮੦੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੧੦੦੦੦੦੦
੭	ਠੇਕਾ ਦੁਕਾਨਾਂ ਆਰਜੀ ਥੜ੍ਹੇ ਆਦਿ	੧੩੦੦੦੦੦
੮	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੨੫੦੦੦੦
੯	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੧੨੦੦੦੦
੧੦	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੬੮੦੦੦੦
੧੧	ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਿਟਰੇਚਰ	੩੦੦੦੦
੧੨	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੮੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੯੮

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੧੩ ਫੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦
ਜੋੜ :-	੮੨੨੦੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੩੦੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਖਰਚ	੩੬੦੦੦੦੦
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖਰਚ	੩੬੦੦੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੬੦੦੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੬੦੦੦੦੦
੬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੭ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੨੦੦੦੦੦੦
੮ ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੨੦੦੦੦
੯ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ	੧੦੦੦੦
੧੦ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੬੦੦੦੦
੧੧ ਟੈਲੀਫੋਨ	੩੦੦੦੦
੧੨ ਡਾਕ ਖਰਚ	੬੪੪੦
੧੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦੦
੧੪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਉ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	੮੫੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ	੨੫੦੦੦੦
ਈ) ਫੁਟਕਲ	੩੨੦੦੦੦
੧੫ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੨੦੦੦੦੦
੧੬ ਮੁਕੱਦਮੇ	੫੫੦੦੦
੧੭ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੧੦੦੦੦੦
੧੮ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੩੦੦੦੦੦
੧੯ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੩੫੦੦੦੦
੨੦ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਉ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੬੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੫੦੦੦੦
੨੧ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦੦
੨੨ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੧੦੦੦੦
੨੩ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੮੦੦੦੦੦
੨੪ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	੧੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੩੨੦੬੪੪੪੦

੨੫ ਫੰਡਜ਼

ਓ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਪਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੮੯੭੯੯੩੦
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੩੩੧੯੫੫੩
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੬੫੮੯੭੭
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੩੩੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੪੫੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੩੦੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸ੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ	੧੧੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	੩੨੫੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੨੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੨੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੮੨੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੧੨੪੫੪੬੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ ਦਾ ਜੋੜ:-	੮੮੫੫੦੦੦੦

੨੬ ਸਹਾਇਤਾ

ਓ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ	੨੦੦੦੦੦
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਹਾਕੀਵਿੰਗ	
ਜੋੜ:-	੨੦੦੦੦੦

੨੭ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ਓ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੫੫੦੦੦੦
ਅ) ਨਵੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ	੧੦੦੦੦੦
ਇ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੨੦੦੦੦੦
ਸ) ਤੱਰਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	੨੧੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	੨੯੫੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	੪੨੨੦੦੦੦੦

੧੦੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਟਾਹਲੀਆਣਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਰਾਏਕੋਟ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੨੦੦੦੦੦
੨ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੫੦੦੦੦
੩ ਸਟਾਫ ਵਰਦੀਆਂ	੮੦੦੦੦

੧੦੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ,
ਜੀਂਦ (ਹਰਿਆਣਾ) ਦਾ ਬਜ਼ਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੨੦੦੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੮੨੦੦੦੦
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੨੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੯੦੦੦੦
੫ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੨੯੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੧੫੦੦੦
੭ ਕਿਰਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੮੮੦੦੦੦
੮ ਖੁਦਕਾਸਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੫੫੮੦੦੦੦੦
੯ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੧੦੦੦੦੦
੧੦ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਿਟਰੇਚਰ	
੧੧ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੧੫੦੦੦
੧੨ ਪਸੂ ਧੰਨ	੧੦੦੦੦੦
੧੩ ਛੁਟਕਲ	
ਜੋੜ :-	੬੧੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ**ਹੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ**

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੮੦੦੦੦੦੦
੨ ਖਰਚ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੩੦੦੦੦੦
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਖਰਚ	੧੪੦੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੪੦੦੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੩੦੦੦੦੦
੬ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੦੦੦੦੦੦
੭ ਸਫਰ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦
੮ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੫੦੦੦
੯ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਾਪਾਈ ਆਦਿ	੬੦੦੦੦
੧੦ ਟੈਲੀਫੋਨ	੮੫੦੦੦
੧੧ ਡਾਕ ਖਰਚ	੯੨੧੨
੧੨ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦੦
੧੩ ਪਸੂ ਧੰਨ	੮੦੦੦੦
੧੪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	

੮) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਿ, ਸਿਰੋਪਾਊ, ਪਤਾਸੇ ਆਦਿ	੨੫੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ	੮੦੦੦੦
ਈ) ਛੁਟਕਲ	੨੫੦੦੦੦
੧੫ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੮੦੦੦੦੦
੧੬ ਮੁਕੱਦਮੇ	੯੦੦੦੦੦
੧੭ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੨੫੦੦੦
੧੮ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੮੫੦੦੦੦
੧੯ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੨੫੦੦੦੦
੨੦ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਉ) ਮੁਰੰਮਤ ਮਸੀਨਰੀ	
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੦੦੦੦੦
ਈ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ (ਰੰਗ ਚੋਗਨ ਆਦਿ)	੫੦੦੦੦੦
੨੧ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੨੪੦੦੦੦
੨੨ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੧੦੦੦੦
੨੩ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੩੦੦੦੦੦
੨੪ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	
੨੫ ਪਾਰਕਾਂ	੧੫੦੦੦੦
੨੬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ	
ਉ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ(ਡੀਜਲ, ਦਵਾਈਆਂ, ਖਾਦ ਆਦਿ)	੧੨੦੦੦੦੦੦
ਅ) ਤੇਲ, ਡੀਜਲ ਆਦਿ	
ਈ) ਤਨਖਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੮੫੦੦੦੦੦
ਸ) ਮੁਰੰਮਤ ਮਸੀਨਰੀ	੫੦੦੦੦੦
ਹ) ਬੀਮਾਂ ਮਸੀਨਰੀ	੧੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੩੮੩੨੪੨੧੨
੨੭ ਫੰਡਜ਼	
ਉ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੮੨੯੬੯੪੪
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੩੧੯੮੪੨੯
ਈ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੫੯੯੨੧੫
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੫੦੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੫੩੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦੦

ਕ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦੦
ਛ) ਬਕਾਇਆ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ	
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੧੨੨੩੫੨੯
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ ਦਾ ਜੋੜ:-	੫੦੫੬੦੦੦੦

੨੮ ਸਹਾਇਤਾ

ਉ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ	
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਸਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ	੧੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	੧੦੦੦੦੦੦

੨੯ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੪੪੦੦੦੦
ਅ) ਨਵੀਂ ਮਸੀਨਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ (ਨਵੇਂ ਟਰੈਕਟਰ, ਨਵੀਆਂ ਮਸੀਨਾਂ ਨਵੇਂ ਔਜ਼ਾਰ ਆਦਿ)	੧੦੦੦੦੦੦
ਇ) ਨਵਾਂ ਜਨਰੇਟਰ	
ਸ) ਨਵੇਂ ਟਿਊਬਵੈਲ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦੦
ਹ) ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ (ਨਵੇਂ ਕੁਆਰਟਰ)	੬੦੦੦੦੦੦
ਕ) ਇਮਾਰਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕਲ ਕਾਲਜ ਜੀਂਦ	
ਖ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	
ਗ) ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	
ਘ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ	
ਜੋੜ	੯੪੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੬੧੦੦੦੦੦

੧੦੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਜੀਂਦ (ਹਰਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਸੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੨੬੫੦
੨ ਖਰਚ ਲੰਗਰ	੨੫੦੮੧

੧੦੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਜੀਂਦ (ਹਰਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਸੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੨੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦
੩ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ**੧੦੩****ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)**

੪ ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦
੫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੧੦੦੦੦
੬ ਵਰਦੀਆਂ	੨੫੦੦੦
੭ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦੦
੮ ਤਨਖਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੯੦੦੦੦੦
੯ ਨਵੇਂ ਟਿਊਬਵੈਲ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਆਦਿ	੨੫੦੦੦੦

੧੦੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਗਾਂਧਾ ਸਿੰਘ,

ਬਰਨਾਲਾ ਦਾ ਬਜ਼ਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੧੨੦੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੩੦੦੦੦
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੨੦੦੦
੫ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੨੩੦੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੯੦੦੦੦੦੦
੮ ਓ) ਖੁਦਕਾਸਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੨੯੦੦੦੦੦੦
ਅ) ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੫੦੦੦੦੦੦
੯ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੪੦੦੦੦੦
੧੦ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੩੦੦੦
੧੧ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੫੦੦੦੦
੧੨ ਛੁਟਕਲ	੨੦੦੦੦੦
੧੩ ਪਸੂ ਧੰਨ	੧੦੦੦੦੦
ਜੋੜ :-	੮੮੫੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ**ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ**

੧ ਤਨਖਾਹਾਂ	੧੩੦੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੮੦੦੦੦
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੨੦੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੨੨੦੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੮੦੦੦੦੦
੬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੨੦੦੦੦੦

੨ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	₹੦੦੦੦੦
੮ ਸਫਰ ਖਰਚ	
ੳ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	₹੦੦੦੦
ਅ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੦੦੦੦
੯ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦
੧੦ ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੦੦੦੦
੧੧ ਡਾਕ ਖਰਚ	੫੪੯੭
੧੨ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦੦
੧੩ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ੳ) ਜਿਊਟ-ਸੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
ਅ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਧਾਉ ਆਦਿ	੪੦੦੦੦੦
ਇ) ਫੁਟਕਲ	੨੪੦੦੦੦
੧੪ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੨੦੦੦੦੦
੧੫ ਮੁਕੱਦਮੇ	੧੩੦੦੦੦੦
੧੬ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੯੦੦੦੦
੧੭ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੩੫੦੦੦੦
੧੮ ਜਨਰੇਟਰ ਡੀਜਲ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤ	੧੫੦੦੦੦
੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ੳ) ਇਮਾਰਤ ਮੁਰੰਮਤ	੩੦੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੨੦੦੦੦੦
੨੦ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦੦
੨੧ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੪੦੦੦੦੦
੨੨ ਲਾਇਬਰੇਰੀ	੧੪੦੦੦
੨੩ ਫਰੀ ਹੋਮਿਲੋਪੈਥੀ ਡਿਸਪੈਸਰੀ	੮੦੦੦੦
੨੪ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ	
ੳ) ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ (ਡੀਜਲ, ਦਵਾਈਆ, ਖਾਦ ਆਦਿ)	੨੦੦੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੬੦੦੦੦੦
ਇ) ਤਨਖਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੩੨੦੦੦੦੦
ਸ) ਮਾਮਲਾ ਜਾਮੀਨਾਂ	
ਹ) ਪਸੂ ਸੰਭਾਲ	੨੫੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੩੩੧੩੯੪੬੭
੨੬ ਫੰਡਜ਼	
ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੪੩੨੫੨੬੬
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੮੮੩੫੧੧

ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੪੪੯੭੫੬
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੨੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੪੦੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੫੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਟੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ ਸਹਾਇਤਾ)	੧੩੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੩੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦
ਫੰਡਜ ਦਾ ਜੋੜ:-	੧੧੦੬੦੫੩੩
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ ਦਾ ਜੋੜ:-	੪੪੨੦੦੦੦੦

੨੭ ਸਹਾਇਤਾ

ਓ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ	੦
ਜੋੜ:-	

੨੮ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ਓ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੨੦੦੦੦੦
ਇ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	
ਸ) ਨਵੇਂ ਟਿਊਬਵੈਲ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦
ਹ) ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤਪ ਅਸਥਾਨ	੨੧੦੦੦੦੦
ਕ) ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ (ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੰਦ)	੩੦੦੦੦੦
ਖ) ਤਰੱਕੀ ਗੁ:ਸਾਹਿਬ	੧੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	੪੩੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	੪੮੫੦੦੦੦੦

੧੦੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਗਾਂਧਾ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਬਰਨਾਲਾ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ	੧੫੪੫੫੫
੨ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੯੩੧੪੩
੩ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੯੭੯੨
੪ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੨੧੫
੫ ਮੁਕੱਦਮੇ	੧੦੨੫੦੬
੬ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੨੫੯੯੫
੭ ਜਨਰੇਟਰ ਖਰਚ	੮੨੬੨

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਜਟ**੧੦੬****ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)**

੮ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੯੪੨੫
੯ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੧੯੪੬੭
੧੦ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ	੨੩੩੪੯੭
੧੧ ਮੁਰੰਮਤ ਮਸੀਨਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੧੧੮੯੯੧
੧੨ ਤਨਖਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੩੦੨੩੫੦
੧੩ ਪਸੂ ਸੰਭਾਲ	੩੩੦੨੦
੧੪ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੩੩੮੩੯

੧੧੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਗਾਂਧਾ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਬਰਨਾਲਾ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਲੰਗਰ	੪੦੦੦੦੦
੨ ਮੁਰੰਮਤ ਮਸੀਨਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੧੦੦੦੦੦
੩ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ	੪੨੪੨੯
੪ ਮੁਕੱਦਮੇ	੯੦੦੦੦੦
੫ ਤਨਖਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੯੦੦੦੦੦
੬ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੮੦੦੦

੧੧੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਚਰਨ ਕੰਵਲ ਸਾਹਿਬ
ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਝਾੜ ਸਾਹਿਬ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੨੨੦੦੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ	੨੫੦੦੦੦੦੦
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੨੦੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੨੫੦੦੦੦੦
੫ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੨੩੦੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੯੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ	੫੫੦੦੦੦
੮ ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ	੨੨੦੦੦੦
੯ ਵਿੱਕਰੀ ਦਰੱਖਤ	
੧੦ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨ ਤੇ ਬਾਗ	੧੭੦੦੦੦੦੦
੧੧ ਸੂਦ ਬੈਕਾਂ	੩੫੦੦੦
੧੨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਿਟਰੇਚਰ	੧੫੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੧੦੨

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੧੩ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੧੬੦੦੦੦
੧੪ ਫੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦
ਜੋੜ :-	੮੪੦੦੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੨੬੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦੦੦
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੫੮੦੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੮੫੦੦੦੦
੬ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੩੦੦੦੦੦
੭ ਸਫਰ ਖਰਚ	
ਓ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੫੦੦੦
ਅ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੨੦੦੦
੮ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੮੦੦੦੦
੯ ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੦੦੦੦
੧੦ ਡਾਕ ਖਰਚ	੨੪੦੫
੧੧ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੫੦੦੦੦
੧੨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਓ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੮੦੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਤੇ ਚਾਦਰਾਂ ਆਦਿ	੧੫੦੦੦੦
ਇ) ਫੁਟਕਲ	੫੦੦੦੦੦
ਸ) ਦਫਤਰ ਫੁਟਕਲ	
੧੩ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੨੨੦੦੦੦
੧੪ ਮੁਕੱਦਮੇਂ	੧੦੦੦੦
੧੫ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੫੦੦੦੦
੧੬ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੩੨੫੦੦੦
੧੭ ਜਨਰੇਟਰ ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ	੩੫੦੦੦੦
੧੮ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਓ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੩੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੧੦੦੦੦
੧੯ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦
੨੦ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	
੨੧ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩੨੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੧੦੮

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੨੨ ਖਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	੧੫੦੦੦੦
੨੩ ਉ) ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਜਮੀਨ	੨੪੦੦੦
ਅ) ਰਖ ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਬਾਗ	੩੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੩੧੯੫੯੮੦੫
੨੪ ਫੰਡਜ਼	
ਉ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੪੩੫੧੨੯੭
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੯੦੦੮੯੫
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੪੫੦੪੩੩
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੩੦੦੦੦੦
ਹ) ਸਿਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੪੮੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ	੧੩੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	੨੦੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੪੫੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੪੫੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੧੧੨੨੦੫੯੫
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ ਦਾ ਜੋੜ:-	੪੩੦੮੦੦੦੦
੨੫ ਸਹਾਇਤਾ	
ਉ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥ ਅਦਾਰੇ	
ਜੋੜ:-	੦
੨੬ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੨੦੦੦੦
ਅ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ.ਕੈਮਰੇ	
ਇ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	
ਸ) ਪੈਨਲ ਬੋਰਡ (ਜਨਰੇਟਰ)	੮੦੦੦੦੦
ਹ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	
ਕ) ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	
ਖ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ	੯੨੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	੪੪੦੦੦੦੦੦

੧੧੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਚਰਨ ਕੰਵਲ ਸਾਹਿਬ ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਝਾੜ ਸਾਹਿਬ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ	੨੩੫੪੮੭

੧੧੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਚਰਨ ਕੰਵਲ ਸਾਹਿਬ ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਝਾੜ ਸਾਹਿਬ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਰੋਸ਼ਨੀ	੪੦੦੦੦੦
੨ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦

੧੧੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬਾਰਠ ਸਾਹਿਬ (ਪਠਾਨਕੋਟ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੨੩੪੦੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੬੨੦੦੦੦੦
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੮੫੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੪੨੦੦੦੦
੫ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੩੧੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੨੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੧੫੦੦੦੦
੮ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਸਲਾਨਾ	੨੧੦੦੦੦੦
੯ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੧੮੦੦੦੦੦
੧੦ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੨੦੦੦੦੦
੧੧ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੪੫੦੦੦
੧੨ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ ਰਾਗੀਆਂ	੪੦੦੦
੧੩ ਛੁੱਟਕਲ	੪੩੨੦੦੦੦੦
ਜੋੜ :-	

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੨੬੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੨੫੦੦੦੦੦
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖਰਚ	੬੦੦੦੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੪੮੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੧੧੦

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੧੫੦੦੦੦
੬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੭ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੬੦੦੦੦੦
੮ ਸਫਰ ਖਰਚ	
੯) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੩੫੦੦੦
ਅ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੮੦੦੦
੧੦ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਾਪਾਈ ਆਦਿ	੧੨੦੦੦੦
੧੧ ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੫੦੦੦
੧੨ ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੦੩੧੨
੧੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦੦
੧੪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
੧੪) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸਿਰਪਾਉ	੫੦੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
ਇ) ਛੁਟਕਲ	੧੫੦੦੦੦
੧੫ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੨੦੦੦੦੦
੧੬ ਮੁਕੱਦਮੇ	੬੦੦੦੦
੧੭ ਰੱਖ ਰਖਾਅ ਜਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਰਚੇ	੬੦੦੦੦
੧੮ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੧੦੦੦੦੦
੧੯ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੩੦੦੦੦੦
੨੦ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੮੦੦੦੦੦
੨੧ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
੨੧) ਇਮਾਰਤ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	੧੦੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੫੦੦੦੦
੨੨ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੧੨੦੦੦੦
੨੩ ਧੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੮੦੦੦੦੦
੨੪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ (ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ ਕਕਾਰ ਆਦਿ)	੬੦੦੦੦
੨੫ ਖਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	੨੦੦੦੦
੨੬ ਸਕੂਲ	
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੩੦੮੧੯੩੧੨
੨੭ ਫੰਡਜ਼	
੨੭) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੪੭੮੦੩੪੪
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੩੧੮੬੮੮੯
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੫੯੩੪੪੮

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਜਟ**੧੧੧****ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)**

ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੯੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦
ਕ) ਸਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ ਸਹਾਇਤਾ)	੧੪੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀਤੁੜਾਂ	੩੮੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੩੨੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੩੨੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੩੨੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ:-	੧੧੯੩੧੬੮
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ ਦਾ ਜੋੜ:-	੪੨੨੫੦੦੦੦
੨੮ ਸਹਾਇਤਾ	
ਉ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ	੮੦੦੦੦੦
ਜੋੜ	੮੦੦੦੦੦
੨੯ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਓ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੦੦੦੦੦
ਅ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	
ਇ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	੧੫੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	੪੩੨੦੦੦੦੦

੧੧੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬਾਰਠ ਸਾਹਿਬ ਸਰਨਾ

(ਪਠਾਨਕੋਟ) ਦਾ ਸਪਲੀਸੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ੧੨੧੬੩

੧੧੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬਾਰਠ ਸਾਹਿਬ ਸਰਨਾ

ਪਠਨਕੋਟ ਦਾ ਸਪਲੀਸੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ੨੦੦੦੦੦
੨ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ੯੦੦੦੦੦

੧੧੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ

(ਰੋਪੜ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ ੨੪੨੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੧੧੨

ਹਾਜ਼ (ਮੁਨਾ 2018)

੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੨੨੦੦੦੦੦
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੩੨੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੯੦੦੦੦੦
੫ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੨੬੦੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੮੫੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੮੫੦੦੦੦
੮ ਆਮਦਾਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੮੦੦੦੦
੯ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੧੫੦੦੦੦੦
੧੦ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੪੦੦੦੦੦
੧੧ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੫੦੦੦੦
੧੨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਿਟਰੇਚਰ	੧੦੦੦੦
੧੩ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	੩੦੦੦੦੦
੧੪ ਫੁਟਕਲ	੫੦੦੦
ਜੋੜ :-	੮੪੩੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ**ਹੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ**

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੨੪੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੩੪੦੦੦੦੦
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੨੨੦੦੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ	੬੮੦੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੮੦੦੦੦੦
੬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੭ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੮੦੦੦੦੦
੮ ਸਫਰ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦
੯ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ	੧੦੦੦੦
੧੦ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੮੦੦੦੦
੧੧ ਟੈਲੀਫੋਨ	੩੫੦੦੦
੧੨ ਡਾਕ ਖਰਚ	੬੧੩੮
੧੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬ	
ਉ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	੨੪੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਇੰਡਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਤੇ ਚਾਦਰਾਂ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦
ਇ) ਫੁਟਕਲ	੪੬੦੦੦੦
ਸ) ਦਫਤਰ	

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੧੧੩

ਹਾੜ (ਜੂਨ 2018)

੧੫ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੩੦੦੦੦੦
੧੬ ਮੁਕੱਦਮੇ	੨੪੦੦੦
੧੭ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼	੧੦੦੦੦੦
੧੮ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੮੨੦੦੦੦
੧੯ ਜਨਰੇਟਰ	੩੦੦੦੦੦
੨੦ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਉ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੫੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਰੰਗ ਰੋਗਨ	੨੦੦੦੦੦
੨੧ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦੦
੨੨ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੨੦੦੦
੨੩ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੪੦੦੦੦੦
੨੪ ਬੰਧਾਨ ਰਾਗੀਆਂ	
੨੫ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਜਮੀਨਾਂ (ਛੁੱਟਕਲ ਖਰਚ)	੯੦੦੦੦
੨੬ ਛੁੱਲ ਬੂਟੇ ਪਾਰਕਾਂ	੮੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੩੧੯੦੯੯੧੩੯
੨੭ ਫੰਡਜ਼	
ਉ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੪੪੨੮੯੩੧
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੯੮੪੯੫੪
ਈ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੪੯੯੨੯੭੭
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ :ਕਮੇਟੀ	੩੨੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੦੦੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)	੧੧੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੩੦੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੯੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੯੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੮੯੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੧੧੦੪੧੯੬੨
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਦਾ ਜੋੜ:-	੪੨੯੫੦੦੦੦
੨੮ ਸਹਾਇਤਾ	
ਉ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ	੩੦੦੦੦੦
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ	
ਜੋੜ:-	੩੦੦੦੦੦
੩੦ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	

ੴ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੯੦੦੦੦੦
ਅ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੨੫੦੦੦੦
ਇ) ਰਿਜਰਵ ਫੰਡ	
ਸ) ਤਰੱਕੀ (ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੜ੍ਹੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੁਰਾਤਨ ਦਿੱਖ ਦੇਣ ਲਈ)	੨੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	੧੦੫੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	੮੪੩੦੦੦੦੦

੧੧੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ

(ਰੋਪੜ) ਦਾ ਸਪਲੀਸੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੧੯

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੦੬੨੯੪
੨ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ	੨੨੬੦੯

੧੧੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ

(ਰੋਪੜ) ਦਾ ਸਪਲੀਸੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੩੫੦੦੦੦
੨ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੩੦੦੦੦
੩ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ	੧੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ	੩੦੦੦੦੦
੫ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਜਮੀਨਾਂ (ਛੁੱਟਕਲ)	੨੨੦੦੦

੧੨੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਭੱਠਾ ਸਾਹਿਬ

ਕੋਟਲਾ ਨਿਹੰਗ (ਰੋਪੜ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੨੧੦੦੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੬੦੦੦੦੦੦
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੫੫੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੫੦੦੦੦੦
੫ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੧੬੦੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੬੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦੦
੮ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨ	੫੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ**੧੧੫****ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)**

੯ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੨੦੦੦੦੦
੧੦ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਿਟਰੇਚਰ	੮੦੦੦੦
੧੧ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	੧੫੦੦੦੦
੧੨ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੧੦੦੦੦੦
੧੩ ਫੁੱਟਕਲ	੧੫੦੦੦੦
ਜੋੜ :-	੩੭੮੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੯੦੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੨੬੦੦੦੦੦
੩ ਖਰਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੩੯੦੦੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੭੩੦੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੦੦੦੦੦
੬ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੩੦੦੦੦੦
੭ ਸਫਰ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦
੮ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ	੧੦੦੦੦
੯ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੨੪੦੦੦
੧੦ ਟੈਲੀਫੁਨ	੮੦੦੦੦
੧੧ ਡਾਕ ਖਰਚ	੮੬੧੪
੧੨ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੫੦੦੦੦
੧੩ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਉ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	੪੮੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੧੫੦੦੦੦
ਈ) ਫੁੱਟਕਲ	੩੫੦੦੦੦
੧੪ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੨੦੦੦੦੦
੧੫ ਮੁਕੱਦਮੇ	
੧੬ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੧੪੦੦੦੦
੧੭ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੩੫੦੦੦੦
੧੮ ਜਰਨੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੨੩੦੦੦੦
੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਉ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੫੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੫੦੦੦੦
੨੦ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੨੪੦੦੦੦
੨੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੪੦੦੦

<u>ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</u>	<u>੧੧੬</u>	<u>ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)</u>
੨੨ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ		੪੦੦੦੦੦
੨੩ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ		੧੨੦੦੦
੨੪ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ		
੨੫ ਖਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ		੨੦੦੦੦
੨੬ ਪਾਰਕਾਂ (ਫੁਲ ਬੂਟੇ ਆਦਿ)		੮੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-		੨੭੯੨੪੬੧੪
੨੭ ਫੰਡਜ਼		
ਉ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ		੪੦੨੨੬੬੩
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		੨੬੮੧੭੬੫
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		੧੩੪੦੮੮੮
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ		੩੦੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		੮੦੦੦੦
ਕ) ਸਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		੧੦੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਟੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ		੯੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ		੨੫੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		੮੦੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		੩੦੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		੩੦੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-		੯੨੨੫੩੮੬
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਦਾ ਜੋੜ:-		੩੨੨੦੦੦੦੦
੨੮ ਸਹਾਇਤਾ		
ਉ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		
ਜੋੜ:-		੦
੨੯ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ		
ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ		੧੦੦੦੦੦
ਅ)) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ		
ਜੋੜ:-		੧੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-		੩੨੮੦੦੦੦੦
 ੧੨੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਭੱਠਾ ਸਾਹਿਬ, ਕੋਟਲਾ ਨਿਰੰਗ (ਰੋਪੜ) ਦਾ ਸਾਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜ਼ਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-		
੧ ਖਰਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ		੪੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੧੧੭

ਹਾੜ (ਜੂਨ 2018)

- ੨ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ
 ੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ

੮੦੦੦੦
 ੯੦੦੦੦

**੧੨੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂਸਰ ਜਾਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸਾਹੀ
 ਦਸਵੀਂ ਬਜ਼ੀਦਪੁਰ (ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ) ਦਾ ਬਜ਼ਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯
 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-**

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੨੦੦੦੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੨੮੦੦੦੦੦
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੫੩੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੨੩੦੦੦੦੦
੫ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੧੧੫੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੨੨੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੩੨੦੦੦੦
੮ ਠੇਕਾ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ (ਥੜੇ ਆਦਿ)	੩੦੦੦
੯ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ (ਮਨੀ)	੧੨੫੦੦੦੦
੧੦ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੩੦੦੦
੧੧ ਆਮਦਨ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੩੮੦੦੦੦
੧੨ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੨੦੦੦੦
੧੩ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੧੮੦੦੦੦
੧੪ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੨੦੦੦੦੦
੧੫ ਫੁਟਕਲ	੨੦੦੦੦
ਜੋੜ :-	੩੮੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ**ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ**

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੧੮੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੩੩੦੦੦੦੦
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖਰਚ	੩੬੦੦੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੬੨੦੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੩੫੦੦੦੦
੬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੫੫੦੦੦
੭ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ, ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੪੦੦੦੦੦
੮) ਸਫਰ ਖਰਚ	੩੩੦੦੦
(ਉ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ	

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੧੧੮

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

ੴ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੦੦੦੦
ੴ) ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੧੪੦੦੦੦
੧੦ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ	੧੫੦੦੦
੧੧ ਡਾਕ ਖਰਚ	੩੨੨੨
੧੨ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੮੦੦੦੦
੧੩ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਓ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਊ	੨੫੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੮੦੦੦੦
ਇ) ਫੁਟਕਲ	੧੫੦੦੦੦
੧੪ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੧੫੦੦੦੦
੧੫ ਮੁੱਕਦਮੇ	੨੦੦੦੦
੧੬ ਵਰਦੀਆ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੮੦੦੦੦
੧੭ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੩੦੦੦੦੦
੧੮ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੨੮੦੦੦੦
੧੯ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੮੦੦੦੦
੨੦ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ	੫੦੦੦੦
੨੧ ਨਿਵਾਸ	੮੦੦੦੦
੨੨ ਖਰਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ	
੨੩ ਪਾਰਕਾਂ, ਫੁੱਲ, ਬੂਟੇ ਆਦਿ	੮੦੦੦੦
੨੪ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੫੦੦੦
੨੫ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	
੨੬ ਫੰਡਜ਼	੨੮੨੨੧੨੨੨
ਓ) ਧਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੪੦੯੧੩੯੯
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੨੨੦੯੨੯
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੩੯੦੪੯੩
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੫੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸ਼ੋ:ਕਮੇਟੀ	੧੧੫੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜੂਤਾਂ	੧੦੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੪੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੨੦੦੦

ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ

ਜੋੜ:-

੯੯੮੮੨੨੮

ਜੋੜ ਬੁਟੀਨ ਖਰਚ

੩੮੪੬੦੦੦੦

੨੨ ਸਹਾਇਤਾ

ਉ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ ਸ੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ

ਅ) ਪੈਨਸ਼ਨ ਬੀਬੀ ਸਮਿਤਰਾ

੮੨੦੦੦੦

ਜੋੜ:-

੮੨੦੦੦੦

੨੮ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ

੫੦੦੦੦

ਅ) ਖਰੀਦ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ

੨੦੦੦੦

ਈ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ

੫੦੦੦੦

ਸ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ

ਹ) ਇਮਾਰਤਾਂ ਨਵੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ

ਜੋੜ:-

੧੨੦੦੦੦

ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-

੩੯੦੦੦੦੦੦

੧੨੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂਸਰ ਜਾਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ

ਦਸਵੀਂ ਬਜੀਦਪੁਰ (ਫਿਰੋਜਪੁਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ

੩੩੬੧੬੪

੨ ਵਿਸੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ

੧੦੬੬੮

੩ ਸਫਰ ਖਰਚ

੧੫੮੦

੪ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ

੧੧੪੫੭

੫ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ

੨੨੬੫੨੯

੬ ਖਰਚ ਲੰਗਰ

੨੫੦੬੦੦

੧੨੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂਸਰ ਜਾਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ

ਦਸਵੀਂ ਬਜੀਦਪੁਰ (ਫਿਰੋਜਪੁਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਛੁੱਟਕਲ

੫੦੦੦੦

੨ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ

੬੦੦੦੦੦

੧੨੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਹਾਜ਼ੀਰਤਨ ਤੇ

ਕਿਲ੍ਹਾ ਮੁਬਾਰਕ, ਬਠਿੰਡਾ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ

੧੬੦੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ**੧੨੦****ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)**

੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਿ	੯੬੦੦੦੦੦
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੮੧੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੧੦੦੦੦੦
੫ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੧੬੦੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੧੨੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਆਦਿ	੨੧੦੦੦੦੦
੮ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੨੨੦੦੦੦੦
੯ ਸੁਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੧੦੦੦੦
੧੦ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੫੦੦੦
੧੧ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੬੦੦੦੦
੧੨ ਛੁਟਕਲ	੫੦੦੦
ਜੋੜ :-	੩੨੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ**ਚੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ**

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੩੦੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਿ ਖਰਚ	੪੦੦੦੦੦੦
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੩੦੦੦੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੮੪੫੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੩੦੦੦੦੦
੬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੫੦੦੦੦
੭ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੨੦੦੦੦੦
੮ ਸਫਰ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦
੯ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੫੦੦੦
੧੦ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੧੨੦੦੦੦
੧੧ ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੪੦੦੦
੧੨ ਡਾਕ ਖਰਚ	੮੨੫੦
੧੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦੦
੧੪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਉ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਿ ਸਿਰਪਾਉ	੩੦੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੪੦੦੦੦
ਇ) ਛੁਟਕਲ	੧੨੦੦੦੦
੧੫ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੧੦੦੦੦੦
੧੬ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੫੫੦੦੦
੧੭ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੨੫੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੧੨੧

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੧੮ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੨੯੦੦੦੦
੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਓ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੧੦੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੨੦੦੦੦
੨੦ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੧੩੦੦੦੦
੨੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੧੦੦੦
੨੨ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੫੦੦੦੦੦
੨੩ ਬੰਧਾਨ ਰਾਗੀਆਂ	
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੨੮੨੨੯੨੫੦
੨੪ ਫੰਡਜ਼	
ਓ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੩੯੯੦੩੭੫
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੬੫੩੪੮੯
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੩੨੯੬੯੯
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	੨੫੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੦੦੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੨੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸ੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ	੧੧੨੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	੩੦੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੯੯੨੦੨੫੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਦਾ ਜੋੜ:-	੩੮੨੦੦੦੦੦
੨੫ ਸਹਾਇਤਾ	
ਓ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੇ ਵਿੱਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ	੦
ਜੋੜ:-	
੨੬ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਓ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੨੦੦੦੦੦
ਅ) ਜਮੀਨਾਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਬੋਰ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
ਇ) ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	
ਸ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਫੰਡ	
ਜੋੜ:-	੩੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	੩੮੫੦੦੦੦੦

੧੨੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਹਜ਼ੀਰਤਨ ਤੇ
ਕਿਲਾ ਮੁਬਾਰਕ (ਬਠਿੰਡਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੨੫੦੦੪੩
੨	ਖਰਚ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੩੪੯੯੯
੩	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੩੩੯੭੬
੪	ਖਰਚ ਜਨਰੇਟਰ	੩੩੯੦੯
੫	ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੩੬੪੯

੧੨੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੰਂ
ਬਾਨੋਸਰ (ਕੁਰਕਸ਼ੇਤਰ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੧੪੫੦੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੩੬੦੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੨੪੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੨੦੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੧੨੦੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੧੦੦੦੦੦
੭	ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੧੪੦੦੦੦੦
੮	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੪੯੦੦੦੦੦
੯	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੮੦੦੦
੧੦	ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਿਟਰੇਚਰ	੧੦੦੦੦
੧੧	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੨੦੦੦੦੦
੧੨	ਫੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦
ਜੋੜ :-		੩੪੯੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੦੫੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦੦੦
੩	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖਰਚ	੫੩੦੦੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੬੩੦੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੫੩੦੦੦੦
੬	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੩੩੦੦੦੦

੨ ਸਫਰ ਖਰਚ		
ੴ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩੫੦੦੦	
ਅ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੫੦੦੦	
੮ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦	
੯ ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੦੦੦੦	
੧੦ ਡਾਕ ਖਰਚ	੬੩੭੪	
੧੧ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦੦	
੧੨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ		
ੴ) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਊ	੨੫੦੦੦੦	
ਅ) ਜਿਊਟ-ਸੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦	
ਈ) ਫੁਟਕਲ	੨੫੦੦੦੦	
੧੩ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੧੩੦੦੦੦	
੧੪ ਮੁੱਕਦਮੇ	੮੦੦੦੦	
੧੫ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੮੦੦੦੦	
੧੬ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੮੫੦੦੦੦	
੧੭ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੩੫੦੦੦੦	
੧੮ ਮੁਰੰਮਤਾਂ		
ੴ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੫੦੦੦੦	
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੭੦੦੦੦	
੧੯ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ		
੨੧ ਰੱਖ ਰਖਾਅ/ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਜਮੀਨਾਂ	੮੦੦੦੦	
੨੩ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ		
੨੪ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩੫੦੦੦੦	
ਜੋੜ ਰੋਟੀਨ ਖਰਚ:-		੨੨੯੪੯੬੩੭੪
੨੫ ਫੰਡਜ਼		
ੴ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੩੪੫੬੮੧੩	
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੩੦੪੫੪੨	
ਈ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੧੫੨੨੧	
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੪੦੦੦੦	
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੫੫੦੦੦	
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੬੦੦੦੦	
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸੌ: ਕਮੇਟੀ)	੧੦੦੦੦੦੦	
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸੌ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	੨੦੦੦੦੦	

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਜਟ

੧੨੪

ਬਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	40000
ਛ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	30000
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	30000
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੮੫੨੯੬੨੬
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼:-	੩੯੫੨੫੦੦੦

੨੬ ਸਹਾਇਤਾ

ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ

ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚੀਕਾ ਸਬੰਧੀ ਵਕੀਲ ਫੀਸ

ਜੋੜ:-

੦

੨੭ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ 24000

ਅ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ ਟਾਟਾ

ਇ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ, ਕੋਠੇ ਆਦਿ

ਜੋੜ:-

੨੫੦੦੦

ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-

੩੬੬੦੦੦੦੦

੧੨੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ

ਬਾਨੇਸਰ (ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ	42600
੨ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	9042
੩ ਲੰਗਰ	੮੪੮੬੧

੧੨੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ

ਬਾਨੇਸਰ (ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ	9000000
੨ ਸਹਾਇਤਾ	200000
੩ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	34000
੪ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਜਮੀਨਾਂ	23000

੧੩੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਲੱਧੇਵਾਲ,

ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	99600000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ**੧੨੫****ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)**

੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ	੫੧੦੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੧੦੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੨੮੦੦੦੦
੫	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੬੦੦੦੦੦
੬	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੮੮੦੦੦੦
੭	ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੨੬੦੦੦੦
੮	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੧੧੦੦੦੦
੯	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੪੦੦੦੦੦
੧੦	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੩੦੦੦੦
੧੧	ਜਾਇਦਾਦ/ਗੁਰਦੁਆਰਾ	
੧੨	ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਹਾਊਸ (ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ)	੧੦੦੦੦
੧੩	ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਿਟਰੇਚਰ	੧੦੦੦੦
੧੪	ਫੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦
ਜੋੜ :-		੩੨੦੦੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ		
ਹੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ		
੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੬੩੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦੦੦
੩	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੮੨੦੦੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੩੩੦੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੫੦੦੦੦੦
੬	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੬੦੦੦੦
੭	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੯੫੦੦੦੦
੮	ਸਫਰ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦
੯	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੫੦੦੦
੧੦	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੯੦੦੦੦
੧੧	ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੫੦੦੦
੧੨	ਡਾਕ ਖਰਚ	੩੮੧੦
੧੩	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੮੦੦੦੦
੧੪	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਉ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸਿਰਪਾਉ		੮੨੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਸੈਟਿੰਗ, ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ		੫੦੦੦੦
ਈ) ਫੁਟਕਲ		੬੦੦੦੦
੧੫	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੧੩੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ**੧੨੬****ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)**

੧੬ ਮੁੱਕਦਮੇ	੩੦੦੦੦
੧੭ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੩੦੦੦੦
੧੮ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੧੮੦੦੦੦
੧੯ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੪੦੦੦੦
੨੦ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੬੫੦੦੦
੨੧ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦
੨੨ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੦੦੦੦੦
੨੩ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀ	੧੦੦੦੦
੨੪ ਰੱਖ ਰਖਾਵ ਜਮੀਨਾਂ (ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਫੁਟਕਲ ਖਰਚੇ)	੨੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੨੨੬੭੮੯੧੦
੨੫ ਫੰਡਜ਼	
ਉ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੨੯੨੧੫੯੪
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੯੪੨੨੩੦
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੯੭੩੯੯੫
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੦੦੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੦੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)	੬੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜੂਤਾਂ	੨੦੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੬੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੬੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੬੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੨੧੨੧੧੯੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ ਦਾ ਜੋੜ:-	੩੦੧੦੦੦੦੦
੨੬ ਸਹਾਇਤਾ	
ਉ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਸ੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦੦
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਹਾਕੀਵਿੰਗ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	੬੦੦੦੦੦
੩੦ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੦੦੦੦੦
ਅ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	
ਇ) ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	੫੦੦੦੦੦
ਸ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬ	੪੦੦੦੦੦

ਹ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ

ਜੋੜ:-**ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-**

੧੦੦੦੦੦੦

੩੨੦੦੦੦੦੦

੧੩੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਲੱਧੇਵਾਲ,
 ਮਾਹਿਲਪੁਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੨੦੦੦੦੦

੧੩੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
 ਕੱਬੂ ਨੰਗਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯
 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੧੯੪੦੦੦੦੦
੨ ਵਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੯੧੦੦੦੦੦
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੫੮੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੯੦੦੦੦੦
੫ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੯੦੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੧੦੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੮੫੦੦੦੦
੮ ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੧੮੦੦੦੦
੯ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੨੦੦੦੦
੧੦ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੧੦੦੦੦
੧੧ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਿਟਰੇਚਰ	੨੦੦੦
੧੨ ਪਸੂ ਧੰਨ	੨੩੦੦੦
੧੩ ਛੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦
ਜੋੜ :-	੩੨੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਚੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧ ਤਨਖਾਹਾਂ	੯੯੦੦੦੦੦
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੨੩੦੦੦੦੦
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੮੦੦੦੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੮੫੦੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੫੫੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੧੨੮

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੩੦੦੦੦
੭ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੮੨੦੦੦੦
੮ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮ	੧੦੦੦੦
੯ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੫੦੦੦
੧੦ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੬੫੦੦੦
੧੧ ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੬੦੦੦
੧੨ ਡਾਕ ਖਰਚ	੩੨੫੨
੧੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦
੧੪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਉ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਸਿਰਪਾਉ	੬੦੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੪੦੦੦੦
ਇ) ਫੁਟਕਲ	੨੦੦੦੦
੧੫ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੧੦੦੦੦੦
੧੬ ਮੁੱਕਦਮੇ	੬੦੦੦
੧੭ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੬੨੦੦੦
੧੮ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੧੩੦੦੦੦
੧੯ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੫੦੦੦੦
੨੦ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੨੦੦੦੦
੨੧ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ	੨੦੦੦੦
੨੨ ਖਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	੫੫੦੦੦
੨੩ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੪੦੦੦੦੦
੨੪ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦
੨੫ ਪਸੂ ਧੰਨ	੨੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੨੩੬੫੨੨੫੨
੨੬ ਫੰਡਜ਼	
ਉ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੩੧੬੧੬੨੪
ਇ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੧੨੨੨੪੯
ਸ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੦੬੩੮੭੫
ਹ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੬੦੦੦੦
ਕ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੦੦੦੦੦
ਖ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੫੦੦੦੦
ਗ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)	੬੭੦੦੦੦
ਘ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	੨੨੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਜਟ**੧੨੯****ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)**

ਕ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੩੮੦੦੦
ਚ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੩੮੦੦੦
ਛ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੩੮੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੨੯੯੨੨੪੮
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ :-	੩੧੯੫੦੦੦੦
੨੭ ਸਹਾਇਤਾ	
ਜੋੜ	
੨੮ ਪੁੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਓ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੫੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	੫੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	੩੨੦੦੦੦੦੦

੧੩੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ
ਕੱਥੂ ਨੰਗਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਖਰਚ ਲੰਗਰ	੧੯੩੮੦੩
੨ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੨੯੨੧੧੦
੩ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੧੩੨੫੦

੧੩੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ
ਕੱਥੂਨੰਗਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	
੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੮੫੦੦੦੦

੧੩੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ
ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ, (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੧੩੫੦੦੦੦੦
੨ ਵਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੩੩੦੦੦੦੦
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੨੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੮੫੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੧੩੦

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੫ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੫੦੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੨੦੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੯੧੦੦੦੦
੮ ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਥੜ੍ਹੇ ਆਦਿ	੧੨੦੦੦੦
੯ ਠੋਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ	੧੧੯੦੦੦੦੦
੧੦ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਖੇਤਬਾੜੀ	੮੫੦੦੦੦
੧੧ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੨੫੦੦੦੦
੧੨ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੧੬੦੦੦੦
੧੩ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	੨੫੦੦੦੦
੧੪ ਫੁਟਕੱਲ	੧੦੦੦੦
ਜੋੜ :-	੩੩੨੦੦੦੦੦
੧੫ ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਰਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	
ਕੁਲ ਜੋੜ:-	੩੩੨੦੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧ ਤਨਖਾਹਾਂ	੧੨੨੦੦੦੦੦
੨ ਬਕਾਇਆ ਤਨਖਾਹਾਂ	
੩ ਕੜਾਹਿ ਪਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੨੬੦੦੦੦
੪ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੮੫੦੦੦੦
੫ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੪੩੦੦੦੦੦
੬ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੫੦੦੦੦
੭ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੮ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੧੦੦੦੦੦
੯ ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੧੦ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੦੦੦੦
੧੧ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੨੫੦੦੦
੧੨ ਟੈਲੀਫੋਨ	੬੫੦੦
੧੩ ਡਾਕ ਖਰਚ	੮੬
੧੪ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦
੧੫ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਉ) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	੨੧੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਸੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ	੧੦੦੦੦੦
ਈ) ਫੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦੦
੧੬ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੧੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੧੩੧

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੧੭ ਮੁਕੱਦਮੇ	੧੧੦੦੦੦
੧੮ ਮਾਮਲਾ ਜਮੀਨਾਂ	੨੦੦੦
੧੯ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੨੦੦੦੦
੨੦ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੨੫੦੦੦੦
੨੧ ਜਨਰੋਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੨੩੦੦੦੦
੨੨ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੮੦੦੦੦
੨੩ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੫੦੦੦੦
੨੪ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੮੫੦੦੦
੨੫ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੬੦੦੦
੨੬ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩੫੦੦੦੦
੨੭ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀ	੮੦੦੦
੨੮ ਖਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	੮੦੦੦੦
੨੯ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੨੩੨੧੯੯੪੬
੩੧ ਫੰਡਜ਼	
ਉ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੩੮੩੪੩੨੭
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੫੫੬੨੧੮
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੨੭੮੧੦੯
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੧੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦
ਕ) ਸਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)	੯੫੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ. ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀਡੂਤਾਂ	੨੪੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੩੧੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੩੧੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੩੧੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੯੩੨੧੯੫੪
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼ :-	੩੩੦੪੦੦੦੦
੩੧ ਸਹਾਇਤਾ	
ਉ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ	੦
ਜੋੜ	
੩੨ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੮੦੦੦੦

ਅ) ਇਮਾਰਤ	
੯) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੮੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	੧੬੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	੩੩੨੦੦੦੦੦

੧੩੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ,
ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਲੰਗਰ	੨੦੫੯੦
੨ ਗੱਡੀਆਂ	੫੨੭੯
੩ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੧੩੬੯੫
੪ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੬੯੦੦
੫ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	੫੯੪

੧੩੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ,
ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ	੬੦੦੦੦
੨ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੮੦੦੦੦
੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦

੧੩੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ,
ਅੰਬਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੧੫੮੦੦੦੦੦
੨ ਵਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ	੩੨੦੦੦੦੦
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੪੩੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੮੦੦੦੦੦
੫ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੧੬੦੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੨੨੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਆਦਿ	੨੨੦੦੦੦
੮ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੧੩੦੦੦੦੦
੯ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੫੦੦੦੦
੧੦ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੨੨੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੧੩੩

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੧੧	ਫੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦
	ਜੋੜ :-	੨੬੦੦੦੦੦੦
	ਕਰਜਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਡਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ	
	ਕੁਲ ਜੋੜ:-	੨੬੦੦੦੦੦੦
	ਭਾਗ ਖਰਚ	
	ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੦੦੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹ ਪਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੪੦੦੦੦੦
੩	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੯੫੦੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੩੬੦੦੦੦੦
੫	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੫੦੦੦੦
੬	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੧੦੦੦੦
੭	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੩੫੦੦੦੦
੮	ਸਫਰ ਖਰਚ	
	(ਉ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੮੦੦੦੦
	(ਅ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੫੦੦੦
੯	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੬੨੦੦੦
੧੦	ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੦੦੦੦
੧੧	ਡਾਕ ਖਰਚ	੨੫੨੧
੧੨	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦
੧੩	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
	(ਉ) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	੨੨੦੦੦੦
	(ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦
	(ਈ) ਫੁਟਕਲ	੧੫੦੦੦੦
੧੪	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੧੧੦੦੦੦
੧੫	ਮੁਕੱਦਮੇ	੩੦੦੦੦
੧੬	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੫੦੦੦੦
੧੭	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੨੨੦੦੦੦
੧੮	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੨੦੦੦੦
੧੯	ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
	(ਉ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੩੦੦੦੦
	(ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਾਮਾਨ	੫੦੦੦੦
੨੦	ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੨੧	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੩੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੧੩੪

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੨੨ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੩੦੦੦੦੦
੨੩ ਰੱਖ ਰੱਖਾਅ / ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਜਮੀਨਾਂ	੫੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੧੯੨੫੨੫੨੧
੨੪ ਫੰਡਜ਼	
ਉ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੨੨੦੧੨੧੪
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੮੦੧੧੪੩
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੯੦੦੪੨੨
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੪੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦
ਕ) ਸਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸੌ: ਕਮੇਟੀ)	੯੫੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸੌ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜੂਤਾਂ	੫੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੩੮੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	
ਛ) ਬਕਾਇਆ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੬੬੪੨੪੨੯
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼:-	੨੫੯੦੦੦੦੦
੨੫ ਸਹਾਇਤਾ	
ਜੋੜ	੦
੨੬ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਉ) ਸਮਾਨ ਜਰਨਲ	੧੦੦੦੦੦
ਅ) ਜਾਇਦਾਦ (ਨਵੀਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੇਕਸ਼ਨ ਕੋਠੇ ਆਦਿ)	
ਇ) ਚੜ੍ਹਤ ਨਵੀਂ ਮਹਿੰਦਰਾ ਗੱਡੀ	
ਜੋੜ:-	੧੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	੨੬੦੦੦੦੦੦
੧੩੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜ਼ੀ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਬਲਾ ਸ਼ਹਿਰ (ਹਰਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਸੈਂਟਰੀ ਬਜ਼ਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-	
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੪੯੯੯੦੩
੨ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੧੫੮੫੦
੩ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੮੪੭

**੧੪੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ,
ਅੰਬਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ(ਹਰਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਸੈਟੇਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-**

੧	ਤਨਖਾਹ	੨੩੦੦੦੦੦
੨	ਖਰਚ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੦੦੦੦੦
੩	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੨੦੦੦੦
੪	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੧੦੦੦੦
੫	ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੨੦੦੦੦
੬	ਬੰਧਾਨ	੨੦੦੦੦੨
੭	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੩੦੦੦੦

**੧੪੧ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗਰਨਾ ਸਾਹਿਬ
ਬੋਦਲ (ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-**

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੧੧੬੦੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੮੧੦੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੬੧੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੯੦੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੧੨੦੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੫੦੦੦੦੦
੭	ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੧੩੦੦੦੦
੮	ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਬੜ੍ਹੇ ਆਦਿ	੩੩੦੦੦੦
੯	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੮੦੦੦੦੦
੧੦	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੪੦੦੦੦
੧੧	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਿਤ ਲਿਟਰੇਚਰ	੧੦੦੦੦
੧੨	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੮੦੦੦੦
੧੩	ਫੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦
	ਜੋੜ :-	੨੬੦੦੦੦੦੦

ਅਮਾਨਤ (ਕਰਜਾ) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ

ਕੁਲ ਜੋੜ:-**੨੬੦੦੦੦੦੦੦****ਭਾਗ ਖਰਚ****ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ**

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੬੦੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ**੧੩੬****ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)**

੨ ਕਤਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਖਰਚ	੧੯੦੦੦੦੦
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੪੩੫੦੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੩੮੦੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੫੬੦੦੦੦
੬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੫੦੦੦੦
੭ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ	੨੮੦੦੦੦
੮ ਸਫਰ ਖਰਚ	੩੫੦੦੦
੯ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੦੦੦੦੦
੧੦ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਾਪਾਈ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦
੧੧ ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੦੦੦੦
੧੨ ਡਾਕ ਖਰਚ	੩੩੪੨
੧੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੮੦੦੦੦
੧੪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਓ) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	੩੦੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ	੬੦੦੦੦
ਇ) ਫੁਟਕਲ	੩੦੦੦੦੦
੧੫ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	
੧੬ ਮੁਕੱਦਮੇਂ	
੧੭ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੪੦੦੦੦
੧੮ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੨੪੦੦੦੦
੧੯ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੨੩੦੦੦੦
੨੦ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਓ) ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਸਮਾਨ	੨੬੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਸਾਰਤ/ਰੰਗ ਚੋਗਨ	੮੦੦੦੦
੨੧ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	
੨੨ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੫੦੦੦
੨੩ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	
੨੪ ਫੰਡਜ਼	੧੮੮੨੯੯੯੪੨
ਓ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੨੩੦੫੩੨੯
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੫੩੬੮੮੯
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੭੬੮੪੪੩
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੫੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੫੦੦੦

ਕ) ਸਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	₹0000
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸੋ:ਕਮੇਟੀ)	500000
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸੋ: ਗ: ਪ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	160000
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	24000
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	24000
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ: ਕਮੇਟੀ	24000
ਜੋੜ ਫੰਡਜ:-	ਪੰਦੰਦੰਪਈ
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ ਦਾ ਜੋੜ:-	24440000

੨੮ ਸਹਾਇਤਾ

ਅਮਾਨਤ ਵਾਪਸੀ (ਕਰਜਾ) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ	9000000
ਜੋੜ:-	9000000

੨੯ ਪੂਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ਓ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	290000
ਅ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	300000
ਇ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	300000

ਸ) ਖਰੀਦ ਜਮੀਨ/ਜਾਇਦਾਦ

ਜੋੜ:-	490000
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	26000000

੧੪੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਗਰਨਾ ਸਾਹਿਬ
ਬੋਦਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ	165560
੨ ਬੰਧਾਨ ਨਿਰੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	3540

੧੪੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਗਰਨਾ ਸਾਹਿਬ
ਬੋਦਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

੧ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	850000
੨ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	20000
ਖ੍ਰੀਦ ਜਾਇਦਾਦ	1200000

੧੪੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਕੰਧ ਸਾਹਿਬ, ਬਟਾਲਾ ਦਾ
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	14200000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੧੩੮

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੫੧੦੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੩੫੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੯੫੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੨੨੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੧੮੦੦੦੦
੭	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੮੨੦੦੦੦
੮	ਆਮਦਾਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	
੯	ਸੁਦ ਬੈਂਕਾਂ	੬੦੦੦੦
੧੦	ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਹਾਊਸ	
	ਉ) ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਹਾਊਸ (ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ)	
	ਅ) ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਿਟਰੇਚਰ	੫੦੦੦
੧੧	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੬੦੦੦੦
੧੨	ਫੁਟਕਲ	੫੦੦੦
	ਜੋੜ :-	੨੩੬੦੦੦੦੦
	ਭਾਗ ਖਰਚ	
	ਹੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੮੮੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੯੦੦੦੦੦
੩	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੯੫੦੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੨੪੦੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੬੦੦੦੦੦
੬	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੫੦੦੦੦
੭	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੨੦੦੦੦੦
੮	ਸਫਰ ਖਰਚ	
	ਉ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੨੫੦੦੦
	ਅ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੨੦੦੦
੯	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦
੧੦	ਟੈਲੀਫੋਨ	੮੦੦੦
੧੧	ਡਾਕ ਖਰਚ	੫੯੪੬
੧੨	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦
੧੩	ਗੁਰਦਰਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
	ਉ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	੬੮੦੦੦੦
	ਅ) ਜਿਊਟ-ਸੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦
	ਈ) ਫੁਟਕਲ	੧੪੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ**੧੩੯****ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)**

੧੪ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	
੧੫ ਮੁਕੱਦਮੇ	੨੦੦੦੦
੧੬ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼	੫੦੦੦੦
੧੭ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੯੦੦੦੦
੧੮ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੦੦੦੦੦
੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਉ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੪੬੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੩੦੦੦੦
੨੦ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	
੨੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੩੦੦੦
੨੨ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੩੦੦੦੦੦
੨੩ ਖਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	੧੫੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੧੨੪੨੩੯੪੬
੨੪ ਫੰਡਜ਼	
ਉ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੨੫੨੫੫੨੨
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੨੧੨੦੧੮
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੮੫੮੫੦੯
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੪੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੩੦੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
ਖ) ਗਰੈਚਿਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸੋ: ਕਮੇਟੀ ਸਹਾਇਤਾ)	੮੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ	
ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜੂਤਾਂ	੫੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੪੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	
ਜ) ਬਕਾਇਆ ਦਸਵੰਧ ਸੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੬੧੨੬੦੫੪
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼:-	੨੩੪੫੦੦੦੦
੨੫ ਸਹਾਇਤਾ	
ਉ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ	
ਜੋੜ:-	੦
੨੬ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਉ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	

ਅ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	40000
ਇ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	
ਸ) ਖਰੀਦ ਜਾਇਦਾਦ	
ਹ) ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ	
ਕ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਜੋੜ:-	40000
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	23600000

੧੪੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕੰਧ ਸਾਹਿਬ,
ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ	234224
੨ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	2240
੩ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	18390

੧੪੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕੰਧ ਸਾਹਿਬ,
ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਸਫਰ ਖਰਚ	99000
੨ ਡਾਕ ਖਰਚ	2400
੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	34000

੧੪੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕਿਆਣਾ ਸਾਹਿਬ
ਸੰਗਰੂਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	8400000
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	9500000
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	240000
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	390000
੫ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	820000
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	24000
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	920000
੮ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਥੜ੍ਹੇ ਆਦਿ	220000

੯ ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	
ਉ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੧੨੩੦੦੦੦੦
ਅ) ਠੇਕਾ ਜਮੀਨ	
੧੦ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੧੦੦੦੦
੧੧ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਿਟਰੇਚਰ	੫੦੦੦
੧੨ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੧੩੦੦੦੦
੧੩ ਛੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦
ਜੋੜ :-	੨੦੫੦੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੬੩੦੦੦੦੦
੨ ਖਰਚ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	
ਉ) ਤਨਖਾਹ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੬੫੦੦੦੦
ਅ) ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	
੩ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	
ਉ) ਤਨਖਾਹ ਲੰਗਰ	੨੩੦੦੦੦੦
ਅ) ਲੰਗਰ ਖਰਚ	
੪ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੫੩੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੪੦੦੦੦
੬ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਆਦਿ	੨੨੦੦੦੦
੭ ਸਫਰ ਖਰਚ	
ਉ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੦੦੦੦
ਅ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੦੦੦੦
੮ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੬੦੦੦੦
੯ ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੬੦੦੦
੧੦ ਡਾਕ ਖਰਚ	੫੨੫੧
੧੧ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦
੧੨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਉ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	੧੦੦੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੬੦੦੦੦
ਈ) ਛੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੩ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	
੧੪ ਮੁਕੱਦਮੇ	
੧੫ ਮਾਮਲਾ ਜਮੀਨਾਂ	

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੧੪੨

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੧੬ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	20000
੧੭ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	
੧੮ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	900000
੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਓ) ਮੁਰੰਮਤ ਮਸੀਨਰੀ	920000
ਅ) ਇਮਾਰਤ ਮੁਰੰਮਤ	20000
੨੦ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	40000
੨੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	
੨੨ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	900000
ਓ) ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ੍ਰੇਚਰ (ਖਰੀਦ ਪੁਸਤਕਾਂ)	
੨੩ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	90000
੨੪ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ	
ਓ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖਰਚ (ਦਵਾਈਆਂ, ਖਾਦਾਂ, ਡੀਜ਼ਲ, ਕਟਾਈ, ਵਢਾਈ ਆਦਿ)	2200000
ਅ) ਤਨਖਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ (ਆਰਜੀ ਲੇਬਰ)	9500000
ਜੋੜ ਰੋਟੀਨ ਖਰਚ:-	95499249
੨੫ ਫੰਡਜ਼	
ਓ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ	978378
ਅ) ਦਸਵੰਧ	998543
ਇ) ਵਿੱਦਿਆ ਫੰਡ	574752
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਗੁਰਮਿਤ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਕਮੇਟੀ	950000
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਕਮੇਟੀ	20000
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	990000
ਖ) ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸ੍ਰੋਕਮੇਟੀ	660000
ਗ) ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਕਮੇਟੀ	200000
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	8785749
ਜੋੜ ਰੋਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼:-	20300000
੩੨ ਸਹਾਇਤਾ	
ਜੋੜ:-	0
੩੩ ਪੂਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਓ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	900000
ਅ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ, ਕੋਠੇ ਆਦਿ	900000
ਇ) ਨਵੀਂ ਮਸੀਨਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	
ਸ) ਸੀ.ਸੀ. ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	
ਜੋੜ:-	200000
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	20400000

੧੪੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕਿਆਣਾ ਸਾਹਿਬ
ਸੰਗਰੂਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੧੧੩੩੫੦
੨	ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੧੨੦੬੮
੩	ਤਨਖਾਹ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ	੨੨੪੦੭੮
੪	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੮੦੨੪੧੪
੫	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੯੦੫੨੯
੬	ਫੁੱਟਕਲ	੮੦੮੮

੧੪੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕਿਆਣਾ ਸਾਹਿਬ
ਸੰਗਰੂਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੮੦੦੦੦੦
੨	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੧੦੦੦੦
੩	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੫੮੩੧੭੫
੪	ਨਵੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੨੦੦੦੦੦
੫	ਸੀ.ਸੀ. ਟੀ.ਵੀ.	੨੬੦੦੦੦

੧੫੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ,
ਘੁਕੇਵਾਲੀ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੨੨੫੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੩੦੦੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੧੨੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੨੪੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੧੦੦੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	
੭	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
੮	ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਥੜ੍ਹੇ ਆਦਿ	੨੫੦੦੦੦
੯	ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ	੫੮੦੦੦੦੦
੧੦	ਠੇਕਾ ਭੱਠਾ	੧੫੦੦੦੦
੧੧	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	੧੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੧੪੪

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੧੨ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੩੫੦੦੦੦
੧੩ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੨੦੦੦੦
੧੪ ਛੁਟਕਲ	੩੦੦੦੦
ਜੋੜ :-	੨੦੮੦੦੦੦੦
ਮੌਝਨਯੋਗ ਕਰਜਾ ਸ਼ੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	
ਕੁਲ ਜੋੜ :-	੨੦੮੦੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧ ਤਨਖਾਹਾਂ	੨੨੦੦੦੦੦
੨ ਬਕਾਇਆ ਤਨਖਾਹਾਂ	
੩ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੩੦੦੦੦੦
੪ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੮੫੦੦੦੦
੫ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦੦੦
੬ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੮੨੦੦੦੦
੭ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	੧੫੦੦੦
੮ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੨੦੦੦੦੦
੯ ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦
੧੦ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੦੦੦੦
੧੧ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੧੧੦੦੦੦
੧੨ ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੦੦੦੦
੧੩ ਡਾਕ ਖਰਚ	੩੦੦੯
੧੪ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੮੦੦੦੦
੧੫ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ਉ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਧਾਉ	੨੨੦੦੦੦
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੮੦੦੦੦
ਇ) ਛੁਟਕਲ	੧੨੫੦੦੦
੧੬ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	
੧੭ ਮੁਕੱਦਮੇ	੧੫੦੦੦੦
੧੮ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੨੦੦੦੦
੧੯ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੧੦੦੦੦੦
੨੦ ਜਨਰੋਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੮੦੦੦੦
੨੧ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਉ) ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਸਮਾਨ	੧੫੦੦੦੦
ਅ) ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ	੧੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੧੪੫

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੨੨ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੧੫੦੦੦
੨੩ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੧੦੦੦
੨੪ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੩੦੦੦੦
੨੫ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	੧੦੦੦੦
੨੬ ਰੱਖ ਰਖਾਅ / ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਜਮੀਨਾਂ	੬੦੦੦੦
੨੭ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ	੧੦੦੦੦
ਰੋਟੀਨ ਖਰਚ :-	੧੪੬੩੯੦੦੬
੨੮ ਫੰਡਜ਼	
ਓ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੨੩੪੯੪੯੭
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੫੬੪੩੩੧
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੮੨੧੯੯
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੧੩੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੬੩੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੪੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ:ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ)	੬੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜੂਤਾਂ	੬੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੬੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੬੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੬੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼ :-	੫੬੪੦੯੯੪
੨੯ ਸਹਾਇਤਾ	
ਓ)	
ਜੋੜ	
੩੦ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਓ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੨੦੦੦੦
ਅ) ਜਾਇਦਾਦ	
ਇ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	
ਜੋੜ:-	੧੨੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	੨੦੪੦੦੦੦੦

੧੫੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ,

ਘੁੱਕੇਵਾਲੀ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜ਼ਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੩੬੪੩੨

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਜਟ

੧੪੬

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੨	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੩੪੦੦੦
੩	ਲੰਗਰ	੩੦੨੧੯੭
੪	ਜਿਊਟ ਮੈਟ	੯੨੩
੫	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੩੮੮੦

੧ਪ੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ,
ਘੁਕੇਵਾਲੀ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧	ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੪੧੩੦੦੦
੨	ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੫੦੦੦
੩	ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੨੦੦੦੦

੧ਪ੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ,
ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ (ਪਟਿਆਲਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੨੧੦੦੦੦੦
੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੩੩੫੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੪੦੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੨੦੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੬੫੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੧੧੦੦੦੦
੭	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੧੨੦੦੦੦
੮	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ ਆਰਜੀ ਥੜ੍ਹੇ	੮੦੦੦੦੦
੯	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੨੦੦੦੦੦੦
੧੦	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੫੫੦੦੦
੧੧	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੫੦੦੦
੧੨	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	੮੬੦੦੦੦
੧੩	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੮੦੦੦੦
੧੪	ਫੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦
ਜੋੜ :-		੨੦੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖਰਚ**ਤੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ**

੧	ਤਨਖਾਹਾਂ	੫੮੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

੧੪੭

ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)

੨ ਕਤਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੧੨੦੦੦੦੦
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੨੮੫੦੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੩੩੫੦੦੦੦
੫ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੨੦੦੦੦੦
੬ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੨੩੦੦੦੦
੭ ਸਫਰ ਖਰਚ	
੮) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੩੦੦੦੦
੯) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੫੦੦੦
੧੦ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਾਪਾਈ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦
੧੧ ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੦੦੦੦
੧੦ ਡਾਕ ਖਰਚ	੩੫੯
੧੧ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੫੦੦੦੦
੧੨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
੧੩) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	੧੦੦੦੦੦
੧੪) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	੩੩੦੦੦
੧੫) ਫੁਟਕਲ	੧੮੦੦੦੦
੧੬ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	
੧੭ ਮੁੱਕਦਮੇਂ	੪੦੦੦
੧੮ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੬੦੦੦੦
੧੯ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	੨੦੦੦੦੦
੨੦ ਸਕੂਟਰ ਤੇਲ ਮੁਰੰਮਤ	
੨੧ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੧੫੦੦੦੦
੨੨ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
੨੩) ਇਸਾਰਤ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	੧੦੦੦੦
੨੪) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੦੦੦੦੦
੨੫ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦
੨੬ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	੧੦੦੦
੨੭ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੩੩੦੦੦੦
੨੮ ਲਾਇਫ਼੍ਰੇਤੀ	੮੦੦੦
੨੯ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	੪੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	੧੫੦੩੮੫੯
੩੦ ਫੰਡਜ਼	
੩੧) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੮੯੪੨੦੧
੩੨) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੨੯੨੯੦੧

੯) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੯੩੯੪੦੧
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੧੫੦੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦
ਕ) ਸਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)	੬੫੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	੧੫੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੬੦੦੦
ਝ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੬੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੬੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੮੮੮੯੪੦੩
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ ਦਾ ਜੋੜ:-	੧੯੯੨੫੦੦੦
੨੬ ਸਹਾਇਤਾ	
ਜੋੜ:-	੦
੨੭ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਓ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੨੫੦੦੦
ਅ) ਸਕਿਊਰਟੀ ਬਿਜਲੀ	
ਜੋੜ:-	੨੫੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	੨੦੦੦੦੦੦੦੦
 ੧੫੪ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ (ਪਟਿਆਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਸੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੬-੧੭ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-	
੧ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੧੩੨੫੦
 ੧੫੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ (ਪਟਿਆਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਸੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-	
੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੩੩੦੦੦੦
 ੧੫੬ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ, ਦਸਵੀਂ, ਭਦੌੜ ਗਹਿਲ (ਬਰਨਾਲਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-	
ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	੨੦੫੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ**੧੪੯****ਹਾਜ਼ (ਜੂਨ 2018)**

੨	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੮੦੦੦੦੦
੩	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	੯੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੮੦੦੦੦
੫	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	੨੧੦੦੦੦
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	੬੦੦੦੦
੭	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੬੦੦੦੦
੮	ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਥੜ੍ਹੇ ਆਦਿ	੫੨੦੦੦
੯	ਆਮਦਾਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ ਉ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸਤ ਅ) ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੩੪੦੦੦੦੦ ੧੦੮੦੦੦੦੦
੧੦	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੨੫੦੦੦੦
੧੧	ਕਮੀਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	
੧੨	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	੩੦੦੦੦
੧੩	ਫੁਟਕਲ	੩੦੦੦
	ਜੋੜ :-	੧੮੩੦੦੦੦੦
	ਭਾਗ ਖਰਚ	
	ਕੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧	ਤਨਖਾਹਾਂ	੫੬੦੦੦੦੦
੨	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦੦
੩	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੫੦੦੦੦੦
੪	ਲੰਗਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੫੦੦੦੦੦
੬	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੮੦੦੦੦੦
੭	ਸਫਰ ਖਰਚ	
	ਉ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੦੦੦੦
	ਅ) ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੫੦੦੦
੮	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੫੫੦੦੦
੯	ਟੈਲੀਫੋਨ	੧੫੦੦੦
੧੦	ਡਾਕ ਖਰਚ	੩੨੮੯
੧੧	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੫੦੦੦੦
੧੨	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
	ਉ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	੮੩੦੦੦੦
	ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ - ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	
	ਈ) ਫੁੱਟਕਲ	੫੨੦੦੦੦
੧੩	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	
੧੪	ਮੁੱਕਦਮੇ	
	ਉ) ਮੁਕਦਮੇ	੨੦੦੦੦

ਅ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸਤ	੧੯੫੦੦੦੦
੧੫ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੩੫੦੦੦
੧੬ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੩੪੦੦੦੦
੧੭ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੩੦੦੦੦੦
੧੮ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ਓ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੨੫੦੦੦੦
ਅ) ਇਮਾਰਤ ਮੁਰੰਮਤ	੧੯੦੦੦੦
੧੯ ਨਿਵਾਸ ਖਰਚ	
੨੦ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ :-	੧੨੪੦੩੨੯੯
੨੧ ਫੰਡਜ਼	
ਓ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੨੧੪੨੮੫੫
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੪੩੧੯੦੪
ਇ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੧੫੯੮੨
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੧੨੩੦੦੦
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੮੮੦੦੦
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੮੦੦੦੦
ਖ) ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)	੫੦੦੦੦੦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	੧੪੦੦੦੦
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦
ਕਵ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦
ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼ :-	੫੨੪੬੨੧੧
੨੨ ਸਹਾਇਤਾ	
ਓ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰੇ	੦
ਜੋੜ:-	
੨੩ ਪ੍ਰੰਜ਼ੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ਓ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੧੫੦੦੦੦
ਅ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	
ਇ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦੦
ਸ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	
ਹ) ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ	੨੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	੧੩੫੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	੧੯੦੦੦੦੦੦

੧੫੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੰਂ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ, ਭਦੇੜ/ਗਹਿਲ (ਬਰਨਾਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਭੇਟਾ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੧੪੨੮੦
੨ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੨੦੦੫੬

੧੫੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੰਂ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ, ਭਦੇੜ/ਗਹਿਲ (ਬਰਨਾਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੩੦੦੦੦੦
੨ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੦੦੦੦੦
੩ ਬੇਤੀਬਾੜੀ	੩੦੦੦੦੦
੪ ਵਰਦੀਆਂ	੨੦੦੦੦
੫ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ.	੨੫੩੦੦੦
੬ ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਅਤੇ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ	੨੦੦੦੦੦

ਚੱਲਦਾ...

ਦੋ-ਸਾਲਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਇਤਿਹਾਸ, ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਦੋ-ਸਾਲਾ ਕੋਰਸ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮੀਡੀਆਮ ਵਿਚ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕੋਰਸ ਦੇ ਸਲੇਬਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਠ ਸਮੱਗਰੀ ਮੁਫ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

* ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 16 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਹਰ ਧਰਮ, ਹਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਘਰ ਬੈਠੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਕੋਰਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

* ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ 100/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ 30 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਜਾਂ 20 ਪੈਂਡ (ਯੂ.ਕੇ.) ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿਚ 1500/- ਸੌ ਰੁਪਏ ਹੈ, ਜੋ ਸਕੱਤਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਾਮ ਪੁਰ ਭੇਜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਜਾਂ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

* ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 5100/-, 4100/- ਤੇ 3100/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟੀ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ 80% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੰਬਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਵੀ 1100/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਲਈ ਪਤਾ,

ਇੰਚਾਰਜ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ,

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।

ਫੋਨ: 0183-2553962, 2553956-59, ਐਕਸ: 322, ਫੈਸਕ: 0183-2553919

E-mail: sikhstudiescc@gmail.com Web: www.pvcsgrpc.org

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਖਬਰਨਾਮਾ

**ਦੂਸ਼ਿੱਤ ਹੋ ਰਹੇ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਹਵਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ
ਕਿਸਾਨ ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ ਅਪਨਾਉਣ -ਭਾਈ ਲੰਗੋਵਾਲ
ਭਾਈ ਲੰਗੋਵਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ
ਲਏ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲੇ**

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੰਗੋਵਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਜਿਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਲੰਗਰਾਂ ਤੋਂ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਲਾਘਾ ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਥੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿੱਢੇ ਗਏ ਦੇਸ਼ ਪੱਧਰੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਦੂਸ਼ਿੱਤ ਹੋ ਰਹੇ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਹਵਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ ਅਪਨਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨਾਂ ਸਿਲਾਂਗ ਵਿਚ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸਕ ਭੀੜ ਵਲੋਂ ਇਕ ਸਿੱਖ ਦੇ ਘਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦੇਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਡਿਆਂ ਉਥੋਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤੁਰੰਤ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਵਫਦ ਸਿਲਾਂਗ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਕੱਤਰਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੰਗੋਵਾਲ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਲਏ ਗਏ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਐਸ.ਈ. ਵਲੋਂ ਲਈ ਗਈ ਦਸਵੀਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚੋਂ ਤੀਜਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੁਰਸਿੱਖ ਲੜਕੀ ਤਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਹੋਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਪ੧ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਲੈਪਟਾਪ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਈ ਲੰਗੋਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਡਿਜੀਟਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤਹਿਤ ਉੱਥੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਸ. ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਸੌਜੂਦ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਬੇਸਕੀਮਤੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਰਾਈਜ਼ਡ ਕਰਕੇ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਖੋਜਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲੀਅਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਭਾਈ ਲੰਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੂੰ ਇਹ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਰਾਤਨ ਦੁਰਲੱਭ ਖਰੜੇ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੋਣ, ਉਹ ਵੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਏ ਦੁਰਲੱਭ ਖਜਾਨੇ ਨੂੰ ਵੀ ਡਿਜੀਟਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਭਾਈ ਲੰਗੋਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਈ 2018 ਵਿਚ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਬਟਾਲਾ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਨੱਤ, ਅੰਮੋਨੰਗਲ ਅਤੇ ਸੇਖਵਾਂ ਦੇ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ੧੧ ਸ਼ਹਿਰਾਲੂਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ੫੦, ੫੦ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ

੨੦, ੨੦ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਕ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਬਾਰੇ ਇਕ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੋਲ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿਚ ਗੋਰਵਮਈ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਝਬਾਲ ਵਾਸੀ ਸ. ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਨਮੁਖ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਝਬਾਲ ਵਿਖੇ ਕਬੱਡੀ ਅਕੈਡਮੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਾਂਵਾਂ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਰੀਦ ਗੰਜ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੀਕ ਈ-ਰਿਕਸ਼ਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੂਧ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਭਾਈ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਦੂਜੂਨ ਨੂੰ ਘੱਲ੍ਹਾਰਾ ਦਿਵਸ ਸਬੰਧੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਨਾਂ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਯਤ੍ਰੇਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠ ਕੇ ਏਕਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ੪ ਜੂਨ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਆਰੰਭ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਦੂਜੂਨ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘੱਲ੍ਹਾਰਾ ਦਿਵਸ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਇਕ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਦਿਹਾੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਭਾਵਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਿਆਂ ਅਮਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸਰਧਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਘੱਲ੍ਹਾਰੇ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਦੇ ਪਾਠ ਕਰ ਕੇ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਭਾਈ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਿਚ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ, ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਉਤੇ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ਼ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਉਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸੰਗਤੀ ਅਦਾਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅੰਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਡ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਰਘੁਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਡ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਲਾ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕਰਮੂੰਵਾਲਾ, ਅੰਡਿੰਗ ਮੈਂਬਰਾਨ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਸ. ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਰਾਈਆਂਵਾਲਾ, ਸ. ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਢੱਡੇ, ਸ. ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਕਾਊਣੀ, ਸ. ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰੋਗਲਾ, ਸ. ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਬੱਜੁਮਾਨ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਤ੍ਰਿਲੋਕੇਵਾਲਾ, ਬੀਬੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੂਹ, ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਕ ਤੇ ਸ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਸਾਹਪੁਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਠ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਸ. ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾਕੋਹਨਾ, ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ, ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਏ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਨੀਟ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 'ਚ ਕਕਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਬੈਠ ਸਕਣਗੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ

ਭਾਈ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਹੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜਾਵੜੇਕਰ ਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ
ਕੋਰਟ ਦਾ ਕੀਤਾ ਪੰਨਵਾਦ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, - ਸੀ.ਬੀ.ਐਸ.ਈ. ਵੱਲੋਂ ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਐਨ.ਈ.ਈ.ਟੀ. (ਨੀਟ) ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਕਕਾਰਾਂ (ਕਿਰਪਾਨ ਤੇ ਕੜਾ) ਸਮੇਤ ਬੈਠ ਸਕਣਗੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸੀ.ਬੀ.ਐਸ.ਈ. ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਰੈਸ ਕੋਡ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਾ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਕਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਪਾਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੱਖ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜਾਵੜੇਕਰ ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਕਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਬੈਠਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ੩ ਮਈ ਨੂੰ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਕੇਸ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾਨ ਤੇ ਕੜੇ ਸਮੇਤ ਨੀਟ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੱਖ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਜਿਥੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜਾਵੜੇਕਰ ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਹੁੰਗਾਰਾ ਭਰਨ 'ਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ, ਉਥੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਨੁਕੂਲ ਦੱਸਿਆ। ੫ ਮਈ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਨਵਾਇਣ ਦਾਸ ਨੂੰ ਗਿ੍ਨ੍ਹਦਤਾਰ ਕਰਕੇ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇ ਸਰਕਾਰ-ਭਾਈ ਲੋਂਗੋਵਾਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ
ਕਰਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਮੰਗੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, - ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਜਾਗਤ-ਜੋਤਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਦਰਜ ਪਾਵਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ 'ਤੇ ਕਿੰਤੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ, ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣ-ਬੁਝ ਕੇ ਕਿੰਤੂ-ਪੰਤੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੱਖ ਲੋਂਗੋਵਾਲ

ਨੇ ਨਗਾਇਣ ਦਾਸ ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਰਾਹੀਂ ਪਾਵਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਮਨਯੋਤ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਗਾਇਣ ਦਾਸ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ 'ਤੇ ਭਗਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਬਾਣੀ ਬਦਲਣ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਤੱਹੀਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਹਿਰੀ ਠੇਸ਼ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਗਲਤ ਫ਼ਹਿਸ਼ੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਤਾਂ ਭਗਤਾਂ ਤੇ ਭੱਟਾਂ ਦੀ ਪਾਵਨ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਸਥਾਨ ਦੇ ਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਪਰ ਨਗਾਇਣ ਦਾਸ ਵਰਗੇ ਲੋਕ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਲਈ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਗਾਇਣ ਦਾਸ ਵੱਲੋਂ ਜਾਣ-ਬੁਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਕੋੜੀ ਹਰਕਤ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਤਣਾਅ ਵਧਣ ਅਤੇ ਆਮਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦਾ ਵੀ ਖਤਰਾ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਘਟੀਆ ਹਰਕਤ ਨਾ ਕਰੇ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਬਾਰੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਪੋਸਟਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਈਬਰ ਕਰਾਈਮ ਸੈਲ ਬਿਲਕੁਲ ਚੁੱਪ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਪਣੀ ਬਣਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਅ ਰਹੀਆਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰਾਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਭੜਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਨਿਹਿਤਿਆ ਜਾਵੇ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਮੁਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਠ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਸਿੰਘਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸਕੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਨਧੁਰ ਤੇ ਸ. ਮੁਖਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਐਸ. ਐਸ. ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵਾ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਡੀ.ਸੀ.ਪੀ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਨਗਾਇਣ ਦਾਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ. ਮੁਖਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ ਸਰਾਵਾਂ, ਸ. ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ, ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ ਸਹਾਇਕ ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ, ਪਿੰਸੀਪਲ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ, ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

੧੬ ਮਈ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸੰਪੂਰਤਾ ਸਮੇਂ ਗ੍ਰੰਥੀ ਤੇ ਅਖਿੰਡਪਾਠੀ ਸਨਮਾਣਿਤ

**ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿੱਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਬੋਧ
ਸਮਾਗਮ - ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ**

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ੧੭ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ੧੮ ਮਈ ਤੱਕ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਮੁਕੰਮਲ ਸੰਥਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਤੇ

ਅਖੰਡਪਾਠੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਪ੧੦੦-ਪ੧੦੦ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟੀ ਦੇ ਚੈਕ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਰਦਾਸ ਭਾਈ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ, ਜਦ ਕਿ ਪਾਵਨ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਈ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਪਿੰਡ-ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਤੇ ਅਖੰਡਪਾਠੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਸੰਥਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਤਹਿਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤੁਖਤ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਤੁਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿਖੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੰਥਿਆ ਦੇ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੈਂਪਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜ ਸਕਣ।

ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਤੁਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸੁੱਧ ਪਾਠ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਆਕਰਣ ਦੀ ਸਮਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਗ੍ਰੰਥੀ/ਅਖੰਡਪਾਠੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਸੰਥਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰੰਥੀ ਤੇ ਅਖੰਡਪਾਠੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਪਾਠ ਬੋਧ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹਰ ਗ੍ਰੰਥੀ ਅਖੰਡਪਾਠੀ ਨੂੰ ਇਸ ਲਹਿਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਦੀ ਅਧੀਲ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋੜਾਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਥਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ੧੨੫ ਗ੍ਰੰਥੀ ਤੇ ਅਖੰਡਪਾਠੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਮਹੀਨਾ ਭਰ ਚੱਲੇ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਤੁਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਬੋ ਵਿਖੇ ਬੀਤੇ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ੧੯੯ ਮਈ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜੰਡਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਰੱਖੇ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਇਸ ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ੧੦੦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗ੍ਰੰਥੀ, ਅਖੰਡਪਾਠੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਠ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਬੀਬੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਉਚਾਰਨ ਦੀ ਸੰਥਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਦਾਂਤੀ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ, ਗਿਆਨੀ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤੁਖਤ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਡਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ ਤੇ ਸ. ਸੁਖਵਰਸ਼ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋੜਾਸਿੰਘ, ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ ਤੇ ਸ. ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਨਪੁਰ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਬੀ, ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਪੀ.ਏ., ਪ੍ਰਿਸ਼ੀਪਲ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਸੌਂਦਰ ਸਨ। ੧੯੯ ਮਈ

ਸਕੂਲ ਬੋਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ 'ਚ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਗਾੜ੍ਹ ਦਾ ਮਾਮਲਾ

**ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ
ਸਥ-ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ**

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, - ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡਾਂ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਕ ਸਥ-ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਘੋਖ ਪੜਤਾਲ ਕਰੇਗੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕਾਰਜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਲੇਬਸਾਂ ਦਾ ਨਰੀਖਣ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਚੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਤਿਹਾਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇਗੀ।

ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਡਾ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚ ਬੀਬੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੇ ਬੀਬੀ ਕਿਰਨਜੋਤ ਕੌਰ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਸਕੱਤਰ ਵਿਦਿਆ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਉੱਥੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਗੋਅਣੀ, ਡਾ. ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਭਾ ਪ੍ਰੰਸੀਪਲ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ, ਡਾ. ਧਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਫ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ, ਬੀਬੀ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਸਕਾਲਰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਰੀਸਰਚ ਬੋਰਡ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਪ੍ਰੰਸੀਪਲ ਹਰਮੀਤ ਕੌਰ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਪ੍ਰੰਸੀਪਲ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿੱਦਿਆ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਪ੍ਰੰਸੀਪਲ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਪਬਲਿਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ, ਸ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਢੋਲ ਸਾਬਕਾ ਡੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ, ਬੀਬੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕੌਰ ਸਾਬਕਾ ਡੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ, ਪ੍ਰੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਪ੍ਰੀਤ ਮਹਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਲੂਆਣਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਛੇੜ-ਛਾੜ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਪਾਸ ਮਾਮਲਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਾ ਹੱਲ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਬੋਰਡ ਦੀ ਵਿਵਾਦਤ ਕਿਤਾਬ ਬਾਰੇ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਭੇਜੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, -ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੀ ਬਾਰੂੰਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਤੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀ ਵਿਵਾਦਤ ਪੁਸਤਕ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਭੇਜੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਡਾ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪਿੰਸੀਪਲ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਗੋਆਣੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਚੇ ਤੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਵਾਦਤ ਕਿਤਾਬ ਸਬੰਧੀ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਨੇ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ ਤੇ ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਗੋਆਣੀ ਦੇ ਨਾਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਪੁਸਤਕ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

੨੧ ਮਈ

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਮੌਲਿਕਤਾ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਕੈਮ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ -ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, - ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਵਿਖੇ 'ਸਿੱਖ ਸਰੋਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗ੍ਰੰਥ ਸੰਪਾਦਨਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ' ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸੈਮੀਨਰ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੌਮ ਦਾ ਕੌਮੀ ਸਰਮਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੇਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਮੌਲਿਕਤਾ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਡਾ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨਾਂ ਹੇਠ ਚੱਲ ਰਹੇ 'ਸਿੱਖ ਸਰੋਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗ੍ਰੰਥ ਸੰਪਾਦਨਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ' ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਖੋਜਾਰਬੀਆਂ ਲਈ ਲਾਹੌਰਦਾ ਦੱਸਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਤੇ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ ਨੇ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ-ਜੀਵਨ ਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪਰਚਾ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਲਾਸਾਨੀ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰਾਜਸੀ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਹਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੋੜਾਸਿੰਘਾ ਨੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਡਾ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਮੇਤ ਆਈਆਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਜੀ-ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਸਕਾਲਰ ਸ. ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੱਜਣਵਾਲਾ ਨੇ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮੇਤ

ਆਈਆਂ ਸ਼ਬਦੀਅਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਜੁਮੇਵਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਇੰਸੀਟਿਊਟ ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਿਭਾਈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਰਚਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੋ ਸੰਪਾਦਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਭਾਈ ਅਸੋਕ ਸਿੰਘ ਬਾਗੜੀਆਂ, ਸ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਆਈ.ਏ.ਐਸ., ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਂਪਲਾ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਤਾਸਿੰਘਾ, ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ, ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ, ਡਾ. ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਚਮਕੋਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਪਾਦਕ ਗੁਰਬਾਣੀ ਚਾਨਣ, ਡਾ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੨੩ ਜਨਵਰੀ

ਪੰਜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਸਰਫਕੋਟ ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਭਾਈ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਲਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਰੰਭੀ ਗਈ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਮੁਹਿੰਮ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਹਲਕਾ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸਰਫਕੋਟ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ ਲਈ ਕੀਤੇ ਉਪਰਾਲੇ ਲਈ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹਲਕੇ ਦੇ ਨੌਜ਼ਾਨ ਆਗੂ ਸ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਗਵਾਨ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਸਰਫਕੋਟ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਉਪਰਾਲੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਪਾਰਟੀਬਾਜ਼ੀ ਤੇ ਧਤਿਆਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਮੁਹਿੰਮ ਪੰਥਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਏਕਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਰੋਕਣ ਵਿਚ ਵੀ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਭਾਈ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਪੰਥ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦਾ ਤਾਣ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਪੰਥ ਵਿਚ ਵੰਡੀਆਂ ਪਉਣ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਇਤਿਹਾਸ, ਮਰਯਾਦਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਮਨਸ਼ਾ ਤਹਿਤ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇੱਕਜੁੱਟ ਨਾ ਹੋਏ ਤਾਂ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਇਹ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਲ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਸਰਫਕੋਟ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਨੂੰ ਪੰਥ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਮਿਸਾਲੀ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਬਰਾਬਰਤਾ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਏਕਤਾ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਸਮਸ਼ਾਨਘਾਟ ਵੀ ਇੱਕ ਹੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲੀਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਤਾਂ ਪਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਬਣਾਉਣੇ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਚਲਣ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਇੱਕ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਕੇ ਬਹੁਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਦੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਸਮਾਗਮ, ਦੌਰਾਨ ਸ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਗਵਾਨ ਨੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਨਗਰ ਵੱਲੋਂ ਭਾਈ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਡਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਸ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹਪੁਰ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਵਿਛੋਆ, ਬੀਬੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ ਧਰਮਕੋਟ, ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜਸਲ, ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਸ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਗਵਾਨ, ਬਾਬਾ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਨਿੱਕੇ ਘੁੰਮਣ, ਬਾਬਾ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲਕਪੁਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਤੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ, ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਪੀ.ਏ., ਸ. ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ, ਸ. ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਪੰਜਾਬ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਮੁਖਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਕੈਪਟਨ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖੋਦੇਬੇਟ, ਸ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਮਾਲੇਵਾਲ, ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਲੇਨੰਗਲ, ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਗਿਆਨੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੂਰ, ਭਾਈ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੋਟੀਆ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੨੪ ਮਈ

ਸਿੰਘ ਰਾਜ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਜਪਾਣੀ ਕਿਲ੍ਹਾ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਥਾਪਨਾ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਜੁੜਿਆ ਪੰਥ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇੱਕੱਠ

ਕਿਲ੍ਹਾ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੰਡਿਗੇਜ ਜਬਰ ਜੁਲਮ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਨ ਲਈ
ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਰੋਤ -ਭਾਈ ਲੋਂਗੋਵਾਲ

ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਹਰਿਆਣਾ) - ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਜਪਾਣੀ ਕਿਲ੍ਹਾ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਯਮੁਨਾਨਗਰ (ਹਰਿਆਣਾ) ਦੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹਰਿਆਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਸਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇੱਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਪਹਿਲਾ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਆਤਮਿਕ ਗੁਲਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਹੀ ਅਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਜਪਾਣੀ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਜਬਰ ਜੁਲਮ ਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦੀ

ਰਾਜਧਾਨੀ ਕਿਲ੍ਹਾ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ੧੦ ਏਕੜ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਵੀ ਖਰੀਦੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਜਿਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਾ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸਲਾਹਾ ਕੀਤੀ, ਉਥੇ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦਾ ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਭ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਮਿਲਵਰਤਣ ਕਾਇਮ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈ ਕੇ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਫੈਲੀਆਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਮਬੰਦ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਪਾੜਨ ਦੇ ਯਤਨ ਵਿਚ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪੈਰਵਾਈ ਲਈ ਮੋਹਰੀ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣੀ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਲੜਾਈ ਲੜੀ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸਾਂਸਦ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੂੰਦੜ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਸਾਂਸਦ ਪ੍ਰੋ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜ਼ਗਾ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸ. ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ, ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ.ਕੇ., ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਇਮਪੁਰ, ਸ. ਸਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਥਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਨੇ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਾਨਾਮਤੋਂ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕੀਤੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਰਘੂਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਨੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਅਤੇ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸਮੇਤ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੇਵਾਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਰਘੂਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਤੇ ਬਾਬਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਤਿਰਲੋਕੇਵਾਲਾ ਨੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਾਬਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਤਿਰਲੋਕੇਵਾਲਾ, ਬਾਬਾ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ, ਜਥੇਦਾਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਮਸਾਣਾ, ਬੀਬੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਯੋਲਾ, ਸ. ਤੇਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਬੀਬੀ ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ ਕੌਰ ਕਮੇਟੀ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ, ਬਾਬਾ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਕਰਨਾਲ, ਬਾਬਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੁਰਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਸ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭਾਨੋਖੜੀ, ਸ. ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਵੜੈਚ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਪਲਾ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਸਿੰਘਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ, ਸ. ਮੰਗਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਹਰਿਆਣਾ ਮਿਸ਼ਨ ਇੰਚਾਰਜ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ, ਬਾਬਾ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੨੨ ਮਈ

ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕਰੇਗੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ -ਭਾਈ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਹਵੀਨੀਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਦਿੱਲੀ ਰਾਹੀਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਥੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ.ਕੇ. ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਉਪਰਾਲੇ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਬੇਤਰ ਵਿਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਲਹਿਰ ਸਿਰਜੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਜਿਥੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ਜਾਣਗੇ, ਉਥੇ ਹੀ ਨੌਜ਼ਾਨਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਉਲੀਕੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ.ਕੇ. ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਤਾਲਮੇਲ ਨਾਲ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਰਘੂਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਸਿੰਘਾ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ.ਕੇ., ਸ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਿੱਤ, ਸ. ਹਰਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਲਕਾ, ਸ. ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਠਾਰੂ, ਸ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਨੰਦ, ਡਾ. ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਪੀ.ਏ., ਸ. ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐਕਸੀਅਨ, ਸ. ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਐਸ.ਡੀ.ਓ., ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੱਪੂ, ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਮਾਣਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੨੯ ਮਈ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਲੰਗਰਾਂ ਤੋਂ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਭਾਈ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਸਵਾਗਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਲੰਗਰਾਂ ਤੋਂ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ

ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਲੰਗਰਾਂ ਤੋਂ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਖਤਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੰਗਰਾਂ ਨੂੰ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੰਗਰਾਂ ਤੋਂ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਹਟਣ ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ 'ਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਵਾਪੂ ਆਰਥਿਕ ਬੋਝ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਭਲਾਈ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ।

ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਲੰਗਰਾਂ ਤੋਂ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਖਤਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਪਹੁੰਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਥੇ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਕੇਂਦਰ ਕੋਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਥੇ ਹੀ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਗੰਭੀਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਭਾਈ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸ. ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸਮੇਤ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਬੀਬਾ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਬਾ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਯਤਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਧਰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਲੰਗਰਾਂ ਤੋਂ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਹਟਾਉਣ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਚੰਗਾ ਕਦਮ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਤੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਲੰਗਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਲਈ ਖਰੀਦੇ ਸਮਾਨ 'ਤੇ ੩ ਕਰੋੜ ੨੦ ਲੱਖ ਦਾ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਟੈਕਸ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ੧ ਜੂਨ

ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮ ਸ਼ੁਰੂ

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, - ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗ੍ਰੰਥੀ ਤੇ ਪਾਠੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਆਰੰਭੀ ਗਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਅੱਜ ਇਥੇ ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਚੱਲੇਗਾ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਅਜਾਇਬਘਰ ਦੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ੩੧੦ ਗ੍ਰੰਥੀ ਤੇ ਅਖੰਡਪਾਠੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਉਚਾਰਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ। ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਸਮੇਂ ਭਾਈ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਰੰਭਤਾ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗ੍ਰੰਥੀ ਤੇ ਅਖੰਡਪਾਠੀ ਸਿੰਘਾਂ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਧਾਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੰਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਜਿਥੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ

ਸੁਧ ਉਚਾਰਨ ਲਈ ਆਪ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣਗੇ, ਉਥੇ ਹੀ ਉਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸੁਧ ਉਚਾਰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਗੇ। ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੰਥਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਡਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਕਾਉਣੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਪੀਆਣਾ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਸਿੰਘਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉਪ ਦਫਤਰ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਬੋਧ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸੰਥਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਡਭਾਗ ਦੱਸਿਆ। ਸਟੇਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਭਰਾ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਆਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਥੇਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਵਣਵਾਲਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਾਠ, ਸ. ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਬਹਾਵਵਾਲਾ, ਜਥੇਦਾਰ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਚੜ੍ਹੇਵਾਣ, ਸ. ਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਨੇਵਾਲਾ, ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰੰਥੀ, ਹੈਂਡ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਭਰਾ, ਭਾਈ ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੧ ਜੂਨ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਫ਼ਦਾ ਨੇ ਮੇਘਾਲਿਆ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਮੇਘਾਲਿਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਵੱਸੇਂ ਵਾਲੀ ਕਲੋਨੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਦਾ ਸਖਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਵਫ਼ਦਾ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਭੇਜੇ ਗਏ ਇਸ ਵਫ਼ਦਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਾਨ ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਲ੍ਹਾ, ਅੰਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਗਏ ਵਫ਼ਦਾ ਨੇ ਮੇਘਾਲਿਆ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਜੇਮਸ ਸੰਗਮਾ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਜਾਨ-ਮਾਲ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਵਫ਼ਦਾ ਨੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਜੇਮਸ ਸੰਗਮਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅੰਦਰ ਗੁੱਸੇ ਅਤੇ ਰੋਸ ਦੀ ਲਹਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਹਮਲਾਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਤੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਫ਼ਦਾ ਨੇ ਮੇਘਾਲਿਆ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਰਾਹੀਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੋਨਾਰਡ ਸੰਗਮਾ ਨਾਲ ਵੀ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ 'ਤੇ ਲੰਮੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਥੇ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਖਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਬੁਲਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਫ਼ਦਾ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਕੈਬਨਿਟ ਪੱਧਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਜੋ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਅਵੱਸ਼ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਵਫ਼ਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੋਨਾਰਡ ਸੰਗਮਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੱਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵੱਸੋਂ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨਕ ਇਕ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਫਲੈਟਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਕੌਮ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ।

ਸ. ਬੇਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਵੱਸਦੇ ਹਰ ਧਰਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜਾਦੀ ਲਈ ਅੱਸੀਂ ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਕੋਝੇ ਯਤਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹਿੰਸਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਦਭਾਵਨਾ ਬਣੀ ਰਹੇ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਵਫ਼ਦ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਘਾਲਿਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਵਿਖੇ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਭੇਜੇ ਗਏ ਵਫ਼ਦ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਇੱਕ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਵਫ਼ਦ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਦੇ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਸ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਜਿਥੇ ਮੇਘਾਲਿਆ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ, ਸਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਫ਼ਦ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਕਾਰਨ ਉਥੋਂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਉਥੋਂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਤਤਪਰ ਰਹੇਗੀ।

ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਫ਼ਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਫ਼ਦ ਭੇਜ ਕੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸਥਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਫ਼ਦ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਬੜਾ ਬਜਾਰ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਲਈ ੧੦ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ੨੫ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ੧੦ ਲੱਖ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਹੋਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਗੇਰਾ ਲਾਈਨ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰਮੋਨੀਅਮ ਤੇ ਤਬਲਿਆਂ ਦੇ ਸੈਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਤਿੰਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀ ਲਈ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਮਲਾਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲੋਨੀ ਵਿਚ ਸਾਜ਼ੇ ਗਏ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਘਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਵੀ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਲੜਕੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਣਖ

ਇੱਜਤ ਲਈ ਬੀਰਤਾ ਦਿਖਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ੨੧-੨੧ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਵਫ਼ਦ ਨਾਲ ਗਏ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਡ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਥੇ ਦੇ ਸਿੱਖ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਲਈ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸੰਸਥਾ 'ਤੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਏ ਜੂਨ

ਜੂਨ '੯੪ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ੧੯੯੪ ਦੇ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ
ਜਨਤਕ ਕਰੋ- ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, - ਜੂਨ ੧੯੯੪ ਵਿਚ ਸੱਚਖੰਡ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸਿੰਘ, ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਤੇ ਭੁੜਗੀਆਂ ਦੀ ੩੪ਵੀਂ ਸਲਾਨਾ ਯਾਦ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰਤ ਸੱਚਖੰਡ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੁਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਰਾਇ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਅਰਦਾਸ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਾਈ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਾਵਨ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਸੱਚਖੰਡ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਆ। ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸੱਚਖੰਡ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਤਖਤ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਤਖਤ ਸ਼੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪੀਤ ਸਿੰਘ, ਤਖਤ ਸ਼੍ਰੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਗੋਵਾਲ, ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਤਰਨਾ ਦਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਹਰੀਆਂ ਵੇਲਾਂ, ਬਾਬਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੁਰਸਿੰਘ ਵਾਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪੰਥਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ, ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਈਆਂ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੌਮ ਦੇ ਨਾਮ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੂਨ ੧੯੯੪ ਵਿਚ ਜਾਲਮ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਕਦੇ ਵੀ ਭੁਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ੧੯੯੪ ਦੇ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੂਲਮ ਵਿਰੁੱਧ ਸੂਰਬੀਰ ਯੋਧੇ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ ਸੁਬੇਗ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਠਾਹਰਾ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ, ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਤੇ ਭੁੜਗੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਹਰ ਸਾਲ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਕਰ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੈਰਕਾਂ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਧਰਮੀ ਫੌਜੀਆਂ ਅਤੇ ਜੋਧਪੁਰ ਜ਼ੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰਹੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ੧੯੯੪ ਦੇ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਵੀ ੧੯੯੪ ਦੇ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸਕੇ ਕਿ

ਇਸ ਘੱਲ੍ਹਾਰੇ ਪਿੱਛੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜਾਰਜ ਫਰਨਾਂਡਿਜ਼ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ੧੯੮੪ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਚੁੱਕਿਆ ਅਨਮੋਲ ਖਜ਼ਾਨਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰੈਂਡਰੈਸ਼ਨ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਜਾਏ ਗਏ ਅਹਿਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਅਨਮੋਲ ਖਜ਼ਾਨਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਕੌਮ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਕੁਝ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਇਸ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਹੋਂਦ ਹਨਤੀ ਤੋਂ ਭੈਅ-ਭੀਤ ਹੁੰਦਿਆਂ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸਦਾ ਚਾਲਾਂ ਚਲਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਖਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਡਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਮਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਇਕਸ਼ੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਯਤਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜਾਤੀ ਮੁਢਾਦ ਛੱਡ ਕੇ ਪੰਥ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਏਕਤਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਮੁੱਚੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਨੂੰ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਸੋਚਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕ ਪਿੰਡ ਇਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਜੋ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਸੰਭਾਲ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕੇ। ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰਗਾੜੀ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਵੇ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਖੰਡੇ ਬਾਟੇ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਪੰਥਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੇ ਸਪੁਤਰ ਭਾਈ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਪੁਤਰੀ ਬੀਬੀ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ ਤੇ ਭਰਾਤਾ ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਨਫੁੱਤਰ ਸਿੰਘ ਭਲਵਾਨ ਦੇ ਸਪੁਤਰ ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਲਵਾਨ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਗਵਾਨ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਭਾਈ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਗਵਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਗੁਰੂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕਰਮੂਵਾਲਾ, ਅੰਡਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਛੱਡੇ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਬਾਬਾ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਵਣਵਾਲਾ, ਸ. ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕੋਲਿਆਂਵਾਲੀ, ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਟੇਵਡ, ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਦਾਂਤੀ, ਗਿਆਨੀ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗੋਰਾ, ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਸ. ਹਰਜਾਪ ਸਿੰਘ ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ, ਸ. ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗੇਆਣਾ, ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੂੰਪਾਂ, ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਝੱਬਰ, ਸ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਲਵਾਨ, ਭਾਈ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਸ. ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ, ਜਥੇਦਾਰ ਉਦੈ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ, ਸ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ, ਸ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਗਵਾਨ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੋਮਾ, ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਠ ਤੇ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਪਲਾ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ੬ ਜੂਨ